

BOss Rkps 17137/III.

Papiery osobiste Mieczysława
Gębarowicza z lat 1912-1984. *Pol.,
niem. 1912-1984. Tom 2. S. 284.*

MANUSCRIPTA
INSTITUTI OSSOLINIANI
III. 17137 II.

L. 5

1

Zaproszenie

dla WP Gebarowicza Mieczysł.

na zgromadzenie poufne (na podstawie § 2 ust. o zgrom.),

które odbędzie się dnia 24/10

r. 1912 odz. 74.

Porządek dzienny:

Obecna sytuacja polit.

Zwołujący.

Sawoszy

17137

17137/III/2

L 196

3

Zaproszenie
na wiec polskiej młodzieży
w sprawie obrony polskości Uniwersytetu
lwowskiego

w dniu 10 XII 1912 w sali ratuszowej dla

Gebarowicz

Wiec odbędzie się na podstawie § 2. ust. o zgrom.

Zwołują :

A. Lada

Zaproszenie

na wiec polskiej mlodziezy

w sprawie obrony polskosci Uniwersytetu

lwowskiego

w dniu 10 XII 1912 w sali konferencyjnej dla

Wiec odbędzie się na podstawie § 2. ust. 6 statutu.

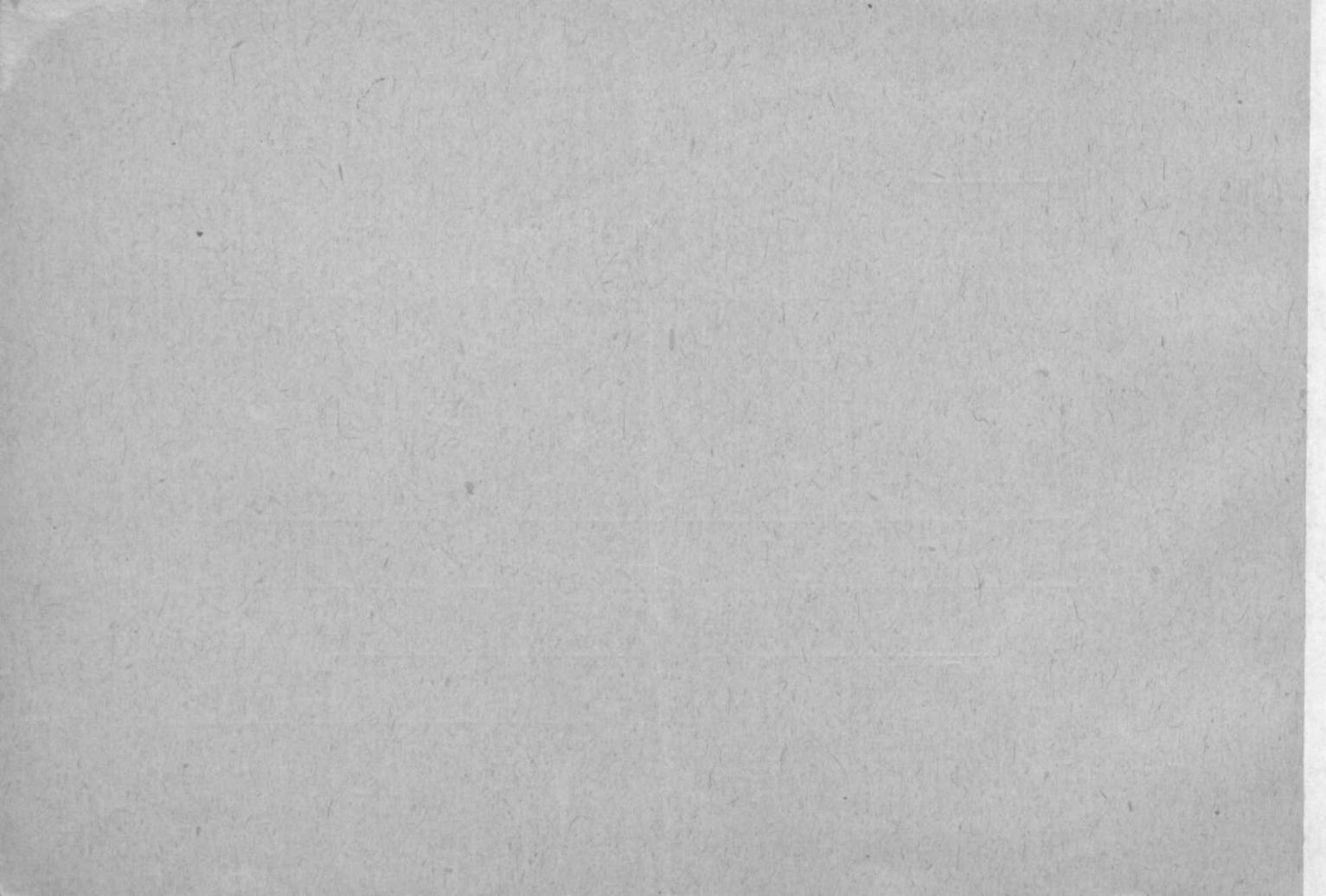
Wojtyła:

Nr 47**ZAPROSZENIE.**Podpisany zaprasza P. Grzegorz Lewonowicz**na poufne zebranie**

odbyć się mające

w dniu 9^{go} VIIIo godz. 7w sali Pokojowa 18dnia Łódź 10^{go} VIII 1981

Uwaga: Niniejsze zgromadzenie zostaje zwołane na podstawie § 2. o zgromadzeniach, wstęp dozwolony jest tylko za okazaniem tej karty. Przeniesienie tejsze na inną osobę jest niedopuszczalnym.

Koledzy i Koleżanki!

W poniedziałek dnia 9. grudnia 1912 o godzinie 7. wieczorem odbędzie się
w sali »Ogniska« Drukarzy (Piekarska 18, I. p.)

Wiec ogólno-akademicki młodzieży polskiej

(na podstawie §. 2. ust. o zgrom.)

z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie i wybór prezydium.
2. Nasza orientacja.
3. Działalność młodzieży w najbliższej przyszłości.
4. Dyskusya.
5. Uchwalenie rezolucyi.

Koledzy i Koleżanki — jawcie się wszyscy bez wyjątku!

Za polską młodzież niepodległościową:

Włodzimierz Zieliński, Alexander Ładoś.

Za polską młodzież socjalistyczną *post.*

Adam Garfein, Przybylski Zygmunt.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

CHICAGO, ILLINOIS

CHICAGO, ILLINOIS

Do ogółu Społeczeństwa Polskiego.

Półwiekowa noc, jaka zapadła nad ziemią Rzeczypospolitej po ostatniej walce o Niepodległość, dobiega kresu. Wstają nowe pokolenia i w łunie pożarów chcą ofiarą własnej krwi świadczyć o wiecznych prawach naszych do wolnego życia. Hasła walki potężnieją w młodych szeregach i wołają nas tam, dokąd przed pięćdziesięciu laty szły zastępy po lepszą przyszłość narodu. Świadczy to o niezniszczalnej sile postulatu walki zbrojnej z najazdem.

A nie jest ten postulat dziś „niebezpiecznym marzeniem zapalonych głów“, jeno realnym wskazaniem dnia, które mówi o konieczności ciągłego pogotowia i wiecznym czuwaniu. Bo naród zdrowy, zagrożony utratą swych swobód, albo chcący je odzyskać, posyła na pole walki wszystkich zdolnych do noszenia oręża i obrońców swych zbroi i utrzymuje. A przed tą siłą, której imię Wola narodu — nie ostanie się mur najazdu. Trzeba tylko, aby od poparcia ruchu zbrojnego nie usuwał się nikt, kto to poparcie dać może. Bo historia dzisiejsza sądzi za klęskę powstania 1863. roku nie tych, którzy rozpaczonym wysiłkiem ramion chcieli dźwignąć zapomnianą chorągiew, ale tych, którzy nie wsparli walczących i przez to dali im paść w nierównej walce.

Pięćdziesiąta rocznica tej walki zastaje nas w gotowości służenia sprawie Niepodległej Polski Ludowej na polu rozprawie orężnej. Ta gotowość zwiiera dziś nasze szeregi i jest naszym zawołaniem. W podziemiach naszej roboty wykuwamy broń do walki z trójnajazdem, bo przemoc każdego z trzech zaborów niszczy nas i deprawuje. I dla tego obcym nam będzie zawsze kompromis z zaborczą potęgą, bo inną jest rzeczą wyzyskanie sytuacji, a inną sojusz z najazdem.

W poczuciu własnych sił i odpowiedzialności za podejmowaną walkę stajemy w o-bliczu chwili dziejowej. Niema dziś w społeczeństwie polskim programu politycznego, pod którego bezwzględne rozkazy iśćbyśmy mogli. Nikt nam dziś nie może wskazywać miejsca, kto czynem swojego życia nie zdobył naszego względem siebie zaufania. Hasło Polskiego Ruchu Zbrojnego wyjdzie z tych szeregów, które je na sztandarze swoim wypisały.

Nie lżę i rezygnację budzi w nas wspomnienie styczniowego wybuchu. W twardej służbie żołnierzy 1863. roku chcemy szukać wzorów, a ostrzami bagnętów skrzesać świt.

Powoła nas Sprawa.

Polska Młodzież Niepodległościowa.

Warszawa. Kraków. Lwów. Zagranica.

Styczeń 1913.

Koledzy i Koleżanki!

We wtorek dnia 25. lutego 1913 r. o godzinie 7. wieczorem odbędzie się w sali Tow. Pedagogicznego (ul. Zimorowicza)

Wiec ogólno-akademicki młodzieży polskiej

z następującym porządkiem dziennym:

„Młodzież wobec faktów łamania bojkotu szkół rosyjskich w Królestwie“.

**Koledzy i Koleżanki
jawcie się wszyscy bez wyjątku!**

„Czytelnia akademicka“, „Życie“, „Kuznica“.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Second block of faint, illegible text, appearing to be a paragraph or list of items.

Third block of faint, illegible text, continuing the content from the previous section.

Fourth block of faint, illegible text, possibly a separate section or entry.

Fifth block of faint, illegible text, continuing the document's content.

Sixth block of faint, illegible text, appearing towards the bottom of the page.

W przededniu uroczystości jubileuszowych domu Romanowych, wzywamy Kolegów do wzięcia udziału w manifestacji, która się odbędzie we środę dnia 5. marca 1913 r. o godz. 6. wieczór. Punkt zborny: rampa Uniwersytetu.

Młodzież narodowa. Młodzież niepodległościowa.

Młodzież postępową i socjalistyczną.

Obywatele!

Chwila przełomowa powołuje nas do działania! Czas mobilizować ducha narodowego! Wzywamy Was dziś we wtorek wieczór o 7-mej pod pomnik Mickiewicza!

Zjednoczone obozy niepodległościowe.

Koledzy!

Wzywamy Was do tłumnego stawienia się dziś 29 listopada br. o godzinie pół do 6. wieczorem pod pomnikiem Mickiewicza, a ztamtąd wyruszymy pod pomnik Ordona.

Polska młodzież narodowa.

K

Wzywaj

!ydzio

Wzywamy Was do tłumnego stawienia
 się dziś 29 listopada br. o godzinie pół do
 6. wieczorem pod pomnikiem Mickiewicza,
 a stamtąd wyruszymy pod pomnik Ordona.
 Polska młodzież narodowa.

Wiec polskiej młodzieży Akademickiej

w sprawie

**Obrony Polskości Uniwersytetu
Jana Kazimierza we Lwowie**

odbędzie się dziś o godzinie pół do 9. na Uniwersytecie
lub w sali Domu Akad. — (O miejscu doniosą dokładnie
afisze i pisma).

Zwołuje Komitet Tow. Akad.

Wiel. polskiej młodzieży akademickiej

Opis polskości Uniwersytetu

Jana Kazimierza we Lwowie

Wydawnictwo Uniwersytetu Lwowskiego

Wydawnictwo Uniwersytetu Lwowskiego

Obywatele!

Wielka rocznica nocy listopadowej schodzi się dziś z chwilą, która może od nas zażądać nowych czynów i nowych ofiar dla sprawy narodowej. Potrzeba nam w tej chwili wielkiego podniesienia ducha i skupienia wszystkich sił pod sztandarem niepodległości Polski. Niech nas ukrzepi pamięć bohaterów listopadowego powstania, którzy w walce o wolność i w poświęceniu dla Ojczyzny winni nam być wzorem. Stawcie się wszyscy

w piątek dnia 29. listopada o godz. 6-tej wieczorem na cmentarzu Łyczakowskim pod pomnikiem Ordona.

Zjednoczone obozy niepodległościowe.

Opywatel!

Wielka rocznica nocy listopadowej
schodzi się dziś z chwilą, która może
od nas zażądać nowych czynów i no-
wych ofiar dla sprawy narodowej. Po-
trzeba nam w tej chwili wielkiego pod-
niesienia ducha i skupienia wszyst-
kich sił pod sztandarem niepodległo-
ści Polski. Niech nas ukierzą pamięć
bohaterów listopadowego powstania,
którzy w walce o wolność i w poświę-
ceniu dla Ojczyzny winni nam być
wzorem. Stawcie się wszyscy

w piątek dnia 29. listo-
pada o godz. 6-tej wie-
czorem na cmentarzu Ły-
czakowskim pod pomni-
kiem Ordona.

Jednoczone obozy niepodległościowe.

Młodzież polska

do ogółu społeczeństwa polskiego!

W szczególnej chwili święcić mają rodzina carska i carskie rządy radosne dla siebie gody. Zagrożona wojną nawa państwowości rosyjskiej radować się ma sternika swego chwałą.

Dom Romanowych obchodzi swój jubileusz.

Gdy wśród nas rozplómienia się ogień odwiecznego buntu — najędźca-car stłumić chce marę Niepodległej Polski świetnością jubileuszowych obchodów.

Ilu władców z domu Romanowych, tyle krwawych zbrodni na Polsce dokonanych — ilu władców, tyle niemal walk przez naród polski podjętych. I w ostatnim z Romanowych tradycya gwałtów wielkich jego przodków żyje — w nas tradycye wiekopomnych naszych bojów, odkąd zdeptała wolność naszą carska stopa, odkąd knut carski hula na ulicach Warszawy, raz wraz przeciw mocarzowi wschodu budzi się polska rewolucyjna myśl, raz wraz o dzień wyzwolenia leje się polska krew.

Bar, Kościuszkowska insurrekcyja, chmurna noc listopadowa, jak tamte krwią ociekłe styczniowe dni wyznaczają nasz do caratu stosunek. Ugoda między walczącymi stronami niemożliwa — żywioł walki gwałtem rozbioru rozpętany pozostawić może na polu starć wojennych jedną tylko zwycięską stronę — druga paść musi pokonana.

W carskim dniu nam hasła walki zapomnieć nie wolno. Nie długo może powoła nas Sprawa.

Rewolucyjna walka z caratem — to nasze dziś wyznaczenie wiary. Skonfederowane we wspólnej pracy warstwy społeczne; chłop, robotnik i światło niosąca ludowi polskiemu polska inteligencya, ta narodowej myśli płonąca pochodnia, na bój rozstrzygający nienawistny carat pozywają!

Do nas należeć musi zwycięskie Jutro!

Młodzież narodowa. Młodzież niepodległościowa.

Młodzież postępową i socjalistyczną.

Koleżczy i Koleżanki !

W poniedziałek dnia 2 grudnia urzęda
Polska Partia Socjalno Demokratyczna pod pomnikiem
Mickiewicza wielką manifestację.

Wzywamy całą młodzież socjalistyczną niepodległościową,
aby zebrała się w westybulu Politechniki, skąd o
godzinie 6 1/2 wieczór wyruszymy pod własnym sztandarem na m
miejsce manifestacji.

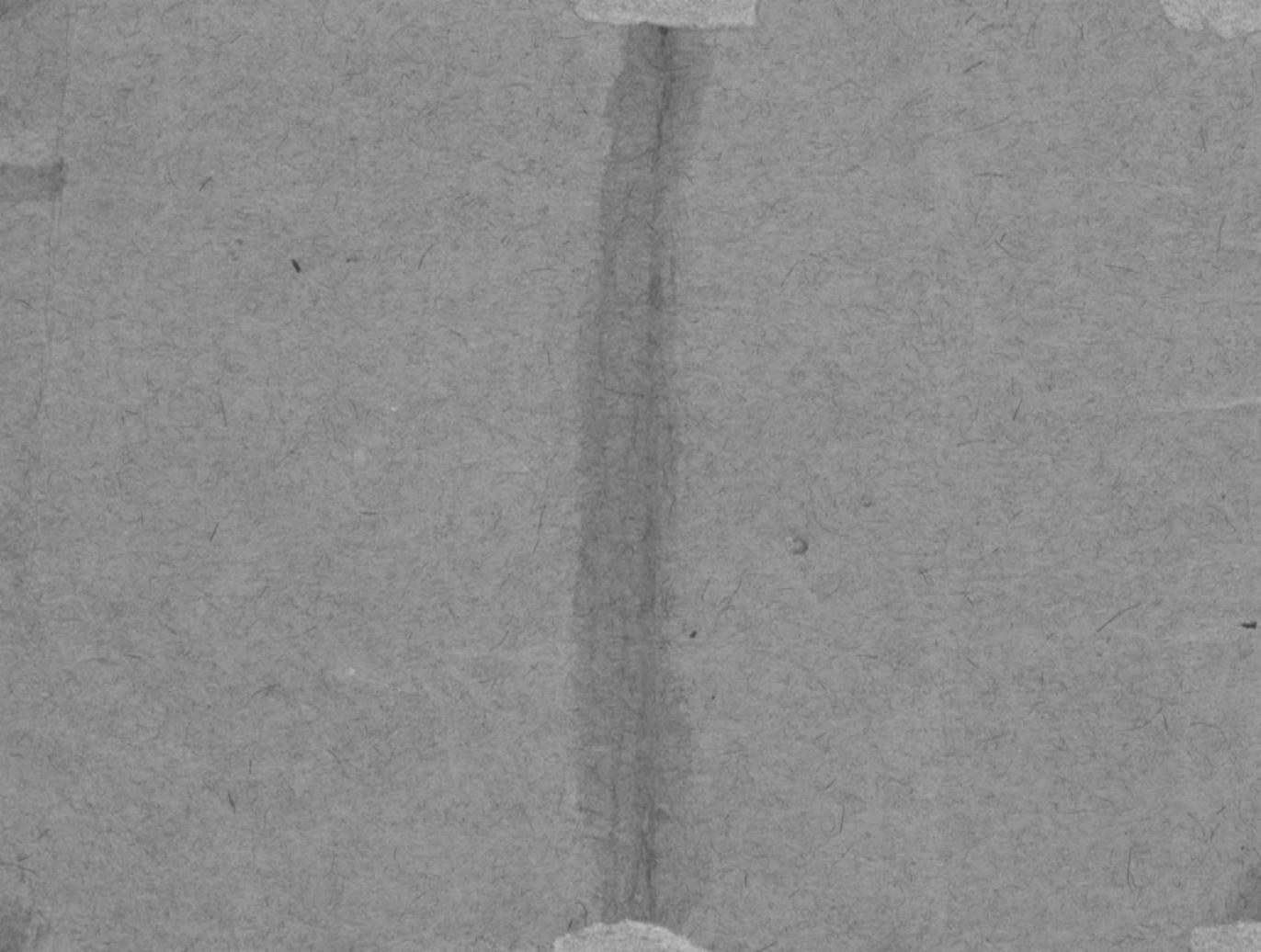
Grupa młodzieży
socjalistycznej niepodległościowej

L. 1-10.

24

10 4.60
2.60

N^o.

1.

5 1/2

29

pani Honorowa

W. P.

Elwira Koburaska

złożył jako składkę

jednorazową

na rzecz pol. org. wojsk. w pow. buczackim.

Buczacz

dnia

13/18

1914

Poborca:

Cypronicz

№ 1

[Faint, illegible handwriting]

po razach pol. org. wojsk w pow. buczackim.
złożyć jako składkę

W. P.

1911

dnia

Podatca:

[Faint signature]

N°. 2.

7 12 4

31

sielca Karon

W. P.

Franciszek Kuder

złożył jako składkę

jednorazową

na rzecz pol. org. wojsk w pow. buczackim.

Buczasz dnia

13

1914

10

Poborca:

Cypranowska

31

1911

Nr 2

Województwo Lubelskie

Starostwo Powiatowe w Lublinie

na rzecz pol. org. wojsk w pow. puławskim
stałoby jako składkę

1911

13/10

dnia

Podpis:

[Signature]

N°. 3.

konto 4 K 40

33

Roman Waszkiewicz

W. P.

złożył jako składkę jednorazową
na rzecz pol. org. wojsk w pow. buczackim.

Buczacz dnia 14 / 5 1914

Poborca:

J. J. Salceviczowa

33

Wzrost 1,70 m

N. 10

Roman Piasecki

W. P. złożył jako składkę
na rzecz pol. org. wojsk w pow. buczackim.

1914

14/12

Przebieg dnia

Podatca:

Jan Piasecki

№

4

2014

Władysław Koron

W. P.

Marya Babickówna

złożył jako składkę

jednorazową

na rzecz pol. org. wojsk. w pow. buczackim.

Bucza

dnia

14

191

4

18

Poborca:

J. Salwiczówna

No.

H.

Województwo Lubelskie
Kraj Lubelski

na rzecz pol. org. wojsk w pow. puławskim.
złożył jako składkę

W. P.

1914

dnia

Poborca:

J. Jablonski

№ 5.

5 1/2 60 k

pisał Roman Sześciński

W. P.

Roman Sześciński

złożył jako składkę

jednorazową

na rzecz pol. org. wojsk. w pow. buczackim.

Buczaça dnia

14

1914

12

Poborca:

J. Sześcińska

37

34 67 4

N. 2

W. P. złożył jako składkę
na rzecz pol. org. wojsk w pow. pułackim.

14 12 1911
dnia

Popisca:

J. Jankowski

N^o.

6

1 K

39

Jedyni Horana

Jadzech Lybrauere

placuje namrona

W. P.

złożył jako składkę

na rzecz pol. org. wojsk. w pow. buczackim.

Buczac

14

4

dnia

191

Poborca:

J. Sakuwicz

№ 0

W. P.

na rzecz pol. org. wojsk w pow. buczackim.
złożył jako składkę

dnia

191

Popierca:

N° 7

5K

413

W. P.

złożył jako składkę

na rzecz pol. org. wojsk w pow. buczackim.

Buczacz

dnia

17

4.8

191

Poborea:

Saurciana

11

21

№ 1

*Wojciech Kozłowski
Józef Jankowski*

W. P.

stojący jako składkę

na rzecz pol. org. wojsk w pow. białymostkim.

11

191

dnia

15.8

Poprosi:

Wojciech Kozłowski

№.

8.

W. P.

złożył jako składkę

na rzecz pol. org. wojsk. w pow. buczackim.

.....dnia.....

.....191.....

Poborca:

N°. 8

W. N. P.
złożył jako składkę
na rzecz pol. org. wojsk. w pow. buczackim.

..... dnia ..... 191.....

Poborca:

.....

N° 2

N° 8

W. P.

na rzecz pol. org. wojsk w pow. buczackim.
stał się jako składkę

191

dnia

Poporca:

№.

9

W. P.

złożył jako składkę
na rzecz pol. org. wojsk. w pow. buczackim.

.....
dnia.....
191Poborca:
.....

№ 3

W. P.

złoty jako wkład

na rzecz pol. grom. w pow. białost.

1921

data

z. 1921

N°. 9.

_____

W. P. _____

złożył jako składkę _____

na rzecz pol. org. wojsk. w pow. buczackim.

_____ dnia _____ 191_____

Poborca:

_____

10

M. P.

W. P.
stał jako składkę
na rzecz pol. org. wojsk. w pow. puławskim.

191   dnia

Poborca:

Know 5 go to ...
my ...
...

~~...~~

52

/ RELACJA USTNA /

Komisja Wychowania Państwowego organizacji Zarzewia-
ckiej szkół średnich powstała w r. szkolnym 1911/12, jako wła-
dza zwierzchnia Tajnej Polskiej Szkoły Państwowej / T.P.S.P. /
której twórcą był ś.p. Zdzisław Lewicki. T.P.S.P. powstała
na miejscu "Pełtu" i szerszej organizacji Młodzieży Niepodległoś-
ciowej Zarzewiackiej szkół średnich. Formalnie T.P.S.P. ist-
niała od stycznia 1912 r., a do składu Komisji Wychowania
Państwowego T.P.S.P. należeli ~~niektórzy~~ emisariusze wyznaczeni
zwierzchność okręgową Legji Niepodległości. W r. sz-
kolnym 1911/12 Komisje Wychowan-
cy - ś.p. Zdzisław Lewi-
Frtel, Briniśław Kome-
Kobyłański.

W r. s

Państwowego z

Zierchoffer, Zofja Sokołowska /obecnie
Argasiński, Tadeusz Remer i Mieczysław Gębarowicz.

W r. szkolnym 1913/14 skład Komisji Wychowania Pa-
ństwowego stanowili według załączonej fotografii: siedzą od lewej
1/ Iza Amanówna, /obecnie ..... / 2/ Zofja Soko-
łowska /obecnie Meyerowa/, nauczycielka gimnazjum w Piotrko-
wie, 3/ Stanisław Biegański - Przewodniczący; stoją od lewej:
4/ ś.p. Stanisław Szumski, 5/ Tadeusz Remer /Dyrektor gimnazjum
w Boryśławiu/ 6/ Mieczysław Gębarowicz, 7/ Klemens Remer /Bank

Gospodarstwa Krajowego w Warszawie/ 8/ 4.p. Edward Argasiński/umarł na tyfus na Wołyniu w 1918 r. jako jeniec armji austriackiej - był wówczas w P.O.W. na Ukrainie/. Należałoby wyjaśnić czy fotografia pochodzi z r. szkolnego 1912/13 czy 1913/14. Wobec tego, że Doktor Gzica oświadczył, że był członkiem Komisji Wychowania Państwowego we Lwowie w r. szkolnym 1913/14 a na fotografii go niema wobec czego go fotografia pochodzi z r. szkolnego 1912/13, lecz tam niema znów Zierchoffera.

Była to Komisja Wychowania Państwowego T.P. S.P. szkół średnich okręgi lwowskiego, a każdy okręg miał swoją Komisję.

W T.P.S.P. po raz pierwszy zastosowano naukę o Polsce współczesnej. Odbyły się trzy kursy instruktorskie we Lwowie: pierwszy kurs zorganizował na wiosnę 1912 r. Zdzisław Lewicki, drugi zorganizował August Zierchoffer w maju 1913 r. w Bursie Grunwaldzkiej, a na tym kursie wykładali: Witold Lewicki ekonomja, Edward Milewski spółdzielczość, Aleksander Szczepański..... Eugenjusz Romer geografja, a Ludwik Skoczylas literaturę polską.

W r. 1912/13 byłem delegatem do Czortkowa, Trzebowli i Tarnopola, a w r. szkolnym 1913/14 do Trzebowli, Tarnopola i Buczacza. W maju 1914 r. na kursie instruktorskim T.P.S.P. wykładali: Marjan Kukiel historję wojska polskiego, Józef Piłsudski r. 1863, Bolesław Pochmarski historję literatury, i inni.

T.P.S.P. naławała cały kierunek skautowi jawno-

mu w Drużynach Skautowych przy Sokole. Z tej pracy w T.P.S.P. i przy zakładaniu Oddziałów Cwiczebnych i Skautingu zachowały się pocztówki, które załączam do niniejszej relacji.

W r. szkolnym 1912/13 świeżo założona przezemnie jako emisarjusza T.P.S.P. w Tremowli, której członkami byli Dobrowolski, Gustaw Ceppert, A. Storożyński, Banach, Juliusz Faczyński, Grzybowski, Bolesław Komlikowicz, Bałamutówna przesyłają mi pozdrowienia na pocztówce z dnia.....

Franciszek Polniaszek posze do mnie pod 29/VII. 1914 na kursie Drużyn Strzeleckich w Nowym Sączu jest od 15 lipca, gdzie znajduje się około 200 ludzi "ściśle mówiąc z całej Europy".

Otrzymałem z daty Buczacz 17 lipca 1914 pocztówkę z podpisami dawnych członków organizacji niepodległościowej Zarzewiackiej, z r 1909, którzy przeżyli rozłam w "Pecie": Stanisława Komorowska, Luna Salekiewiczówna, Julian Sandecki, Mieczysław Różycki, Marjan Kozakiewicz, Stanisław Gotwald, Jazina Jasińska, Teofil Ostapowicz, Tadeusz Gębarowicz, Bronisława Leszczyńska, Mieczysław Gębarowicz, Władysław Winiarski i inni.

Na pocztówce z datą 4 lipca 1912 r. biorą udział na kursie T.P.S.P. we Lwowie z Buczacza: Tomasz Rybotycki i Józef Siewiński.

W pocztówce z daty 24/XII 1911 r. Edward Argasiński, dziękuję za informacje, dotyczące dokonanej reorganizacji środowiska w Buczaczu donosi, że analogiczna akcja w Jarosławiu dokonana zostanie w dniu 14 stycznia 1912 r.

i wtedy odbędzie się egzamin / zwiedzy o Polsce współczesnej /.

W pocztówce wysłanej ze Lwowa 23 lipca 1909 r. przez Teofila Ostapowicza, byłego przewodniczącego organizacji Młodzieży Zarzewiackiej w Buczaczu do Tadeusza Gębarowicza donosi, że Sasorski i Mejbaum pojechali na zjazd do Zakopanego.

Władysław Winiarski pod datą 17 stycznia 1911 r. pisze z Krakowa do Tadeusza Gębarowicza we Lwowie: "teraz trochę horyzont się rozjaśnił i czuję się lepiej, bo przekonałem ludzi O.M.P.S.S. /Organizacja Młodzieży Polskiej Szkół Średnich/ i mam ją w rękę, to znaczy rozbiłem, a zakładam nową. Idzie jak z płatka, byle i dobrze się skończyło".

S.p. Bonifacy Głowacki przewodniczący Organizacji Zarzewiackiej i Oddziału Cwiczebnego w Buczaczu z datą 7 lutego 1911 r. pisze do Tadeusza Gębarowicza do Lwowa: "U nas zmiana już zaszała. Twoje "pisanie" z małymi zmianami przeszło. Przedwczoraj w Sokole mieliśmy walne zebranie. Razem wszystkich 30 ludzi. Najwięcej do historii literatury i przyrody po 10-ciu w każdym kole. Do śpiewu 5-ciu. Do koła gimnastycznego 4-ch i jeden malarz. Sądzę, że mnie zrozumiesz. Nie wiem dokąd mam odesłać sprawozdanie cwiczebne".

Do Tadeusza Gębarowicza /który od lipca 1912 - do wojny 1914 r. był stale w Buczaczu jako drużynowy Drużyny Skautowej, /z wycieczki skautowej z Buczaczu do Tłumacza w lecie 1912 r. pisze pierwszy zastęp B..... do Skolego/Gębarowicz był na kursie skautowym/ w składzie: Stanisław Zieliński, Tadeusz Komorowski, Tadeusz Woynarowski, Józef Sieliński, Woleń.

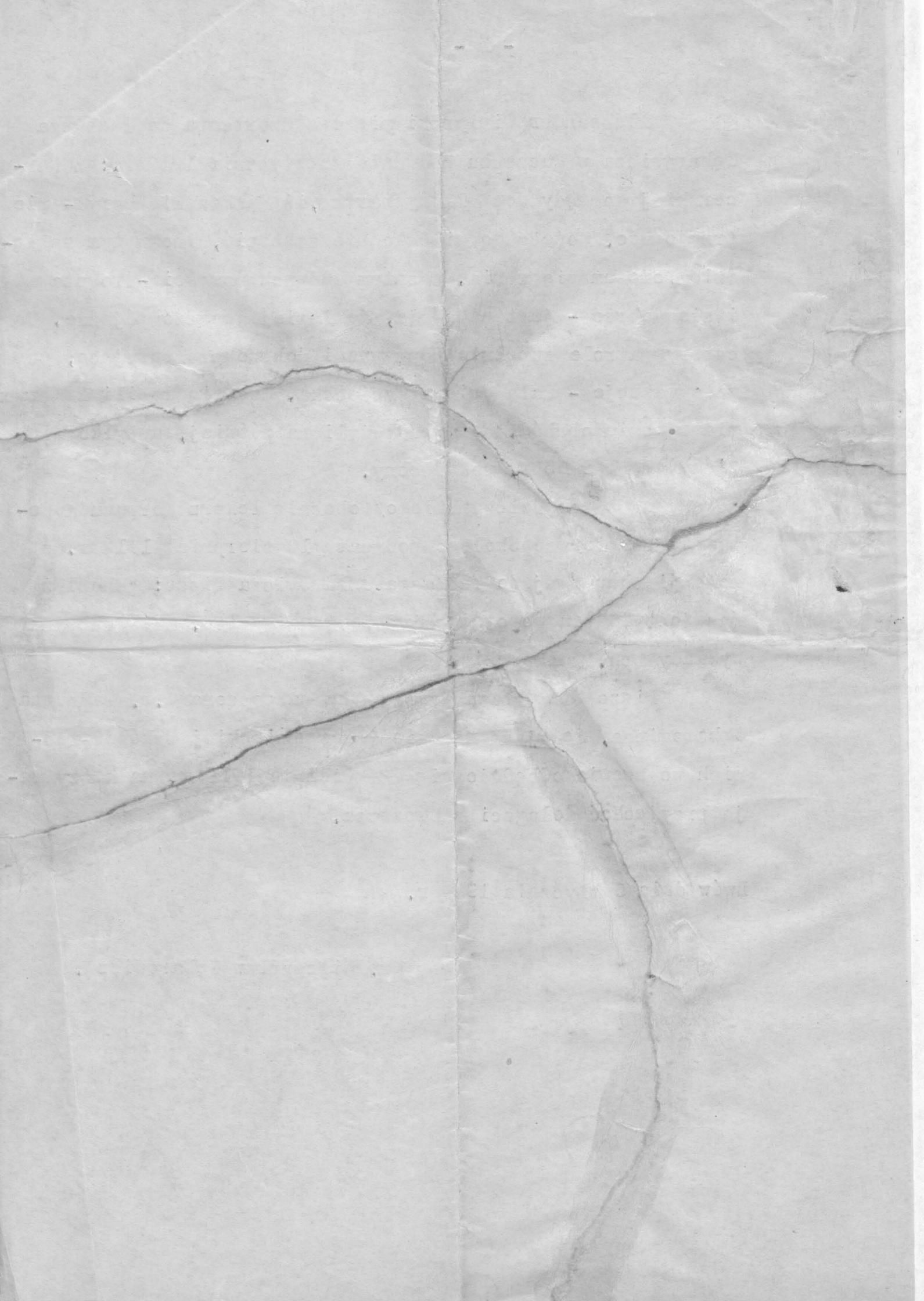
Aleksander Winiarski pisze z Czortkowa do Tadeusza Gębarowicza w Buczaczu pod datą 28 stycznia 1912 r.: "Z Harcerskiej Komendy dostaliśmy kartkę, iż Małkowski chory - nie przyjedzie. Możesz go więc godnie zastąpić, ino w tym względzie porozum się z nim. Pozatem żadnych nowości - robota idzie dobrze - jest nadzieja, że lepiej jeszcze pójdzie. Są cztery patrole zupełnie poprawne i dobrze prosperujące, na małe wakacje - mała dniowa wycieczka. Czyście robili 22 stycznia w lesie obchód. Myśmy odłożyli na później, a tylko mieliśmy wieczór 63 r. poświęcony".

Od Adama Hełczyńskiego/ obecnie lekarz Korpusu Kadetów we Lwowie/ ze Skolego pod datą 10 sierpnia 1912 r. z kolonji skautowej do Tadeusza Gębarowicza pisze: "Chociaż nas jest 56 trudno o odpowiednie towarzystwo. Dziś zaczyna wykłady Dch. Małkowski".

Pisze Stanisława Komorowska narzeczona ś.p. Tadeusza Gębarowicza, że zjazd Młodzieży Zarzewiackiej Szkół S-rednich we Lwowie odbędzie się 22 kwietnia 1911 r. na który mają przyjechać delagaci z Buczacza.

Dwów dnia 6 stycznia 1934 r.

Dr. Mieczysław Gębarowicz .

Kwestjonariusz

dla monografji: „Udział Podolan w ruchu
niepodległościowym“.

<p>1. Nazwisko i imię zawód</p>	
<p>2. Do jakiej organizacji należał i w jakim czasie. (Zakłewie, Dru- żyny Strzeleckie, Strzelec, Dru- żyny polowe „Sokoła“, Drużyny Bartoszowe)</p>	
<p>3. Kto był Komendantem (obecny jego adres)</p>	
<p>4. Skład Zarządu organizacji</p>	

---

5. Skład oddziału

---

6. Ważniejsze daty z życia oddziału

---

7. Służba w Legionach

8. Kto był Komendantem

a) sekcji

b) plutonu

c) kompanji

d) batalionu

9. Odznaczenia

zyciowy

10. Wiadomości o innych członkach organizacji (jeżeli poległ podać gdzie)

11. Uwagi

- ✓ 158 обрз "алонка"
- ✓ 4345 етикетка
- ✓ 4706 обрз "алонка"
- ✓ 4708 " " "Стецька"
- ✓ 4350 етикетка
- ✓ 4732 кермі. ліній у ерможенні
- ✓ 3801 шаєрха
- ✓ 4385 біжак
- ✓ 14694 кермі. "ліній"
- ✓ 32 " " кермі в нитку "
- ✓ 14069 кермі. "біжак"
- ✓ 2364 етикетка
- ✓ 4365 кресло
- ✓ 4366 "
- ✓ 4364 "
- ✓ 3868 ланка ерфіт.
- ✓ 4735 кермі. "Біжак"
- ✓ 781 ланка ерфіт
- ✓ 4356 етикетка
- ✓ 160 вага сімента
- ✓ 3870 поштування (розділ мідь мідь)
- ✓ 4358 шаєрха
- ✓ 332 вага Бронз
- ✓ 3846 вага тосчана
- ✓ 4359 шаєрха
- ✓ 4373 комод
- ✓ 4357 шаєрха
- ✓ 4728 ерето "еретик"

- ✓ 4729 кермі. "ліній"
- ✓ 4371 шаєрха
- ✓ 4372 "
- ✓ 4379 ланка ерф.
- ✓ " без номеру " не рухли
- ✓ 14587 кермі. "Пляш"
- ✓ 14692 " " "алонка"
- ✓ 14693 " " "біжак"
- ✓ 14691 кермі. Покружлого
- ✓ 14690 " " "еретик"
- ✓ 14697 кермі "Ланка"
- ✓ 14689 кермі. мідь
- ✓ 14688 кермі
- ✓ 12735 обр. "Біжак"
- ✓ 12707 мідь рудна
- ✓ 12706 " " "кош"
- ✓ 176 кермі "мідь"
- ✓ 173 " " "Біжак"
- ✓ 3875 зеркно
- ✓ 2344 шаєрха
- ✓ 13816 Керп. Поріт поріт розділ з зеленим кошом
- ✓ 186 Поріт. Біжак не кермі
- ✓ 2409 етикетка
- ✓ 2504 ланка ерф.
- ✓ 2365 кошторка з уд.

- ✓ 246 вага з оздобами
- ✓ 3439 кермі "Біжак"
- ✓ 3447 кермі. "Біжак"
- ✓ 13801 " " "Біжак"
- ✓ 14705 кермі. Біжак
- ✓ 14710 " " "Біжак"
- ✓ 14708 " " "Біжак"
- ✓ 34 кермі. кермі в нитку
- ✓ 4807 етикетка
- ✓ 14709 кермі. Біжак
- ✓ 54 кермі. кермі в нитку
- ✓ 21 Ланка Біжак
- ✓ 13790/i кермі. мідь. керп.
- ✓ 13790/ii " " "
- ✓ 4853 кошторка Біжак
- ✓ 14711 кермі. Біжак
- ✓ 56 кермі. кермі в нитку
- ✓ 2481 вага з ланка
- ✓ 4332 ланка ерф. ерфіт
- ✓ 3843 етикетка
- ✓ 3384 шаєрха
- ✓ 3198 етикетка
- ✓ 1643 шаєрха
- ✓ 1644 "
- ✓ 3207 мідь рудна
- ✓ 2196 а етикетка
- ✓ 3864 кошторка з уд
- ✓ 2495 кермі. "Біжак"

- 1352 Огне мушкетер
- 2479 морн. Бюхгольдер
- 2502 плечевик син
- 13956 морн. шайбу
- 4332 емо мк
- 4335 шора
- 2319 кенна мк
- 2321 криво
- 2322 "
- 2350 ема
- Дод ема
- 4361 шора
- 4351 " Сучени
- 4329 мана еф.
- 3659 ема мп
- 4295 емо мк
- 4296 емо мк
- 3891 перена. ние
- 287 Видник & морн. морозо? шайбу
- 340 ема геле
- 2362 криво мк
- 14209 морн. Виноградской
- 13791 керн. "Половник"
- 2501 Плечевик шора мушкетер
- 3820 Дрезна
- ~~3260 Волонтер~~
- 14686 г. Вазя Спозобн
- 14686 д.

- 180 Броня шайбу на зер. мивени
- 2188 шора ема мп Лодж. обреза
- 13790/3 морн. мороз. хорват
- 237 Дук лоджера
- 13810 обреза ор. шайбу
- 68 Видник шора ема мп. криво
- 69 ема Урсичево
- 2549 "
- 1192 седмичка ема. шора
- 344 перена Бюхгольдер
- 12325 керн. криво
- 255 керн. "Српски Панцир"
- 257 морн. мушкетер
- 259 мана Шабановской
- 260 шора "Пронасн з кенна ет. Вербна"
- 263 парис. Хумна
- 256 морн. Скопичево
- 258 морн. Сетиме уриб.
- 262 керн. ет. Лодж
- 264 морн. шайбу
- 1437 Агасин Шонетин мана з мана
- 2490 морн. ема мп
- 2510 " мушкетер
- 162 шт. шора мушкетер
- 323 Видник шайбу
- 1979 морн. ор. Шонетин

- 247 морн. ема мп. мушкетер
- 19994 керн. Видник шайбу
- 13785 керн. мушкетер & дима мана
- 328 керн. морн. шайбу
- 89 морн. шора
- 14692 керн. "Гибничка нид. гора."
- 12709 Шабановская
- 262 ема шора
- 277 керн. Шок "Ард на ком"
- 282 морн. Дурен
- 3391 Дрезна
- 4216 перена

Предмети які не розглядали в Б-ні і намагаєтесь їх каталогізувати іншими. З 1948 року

Б.н. місця не каталогізувати.
 4287 кічка тварин
 4288 " "
 3404 мулярині від кунячих
 3403 " "
 3405 " "
 1537 місця тварин
 3253 селітні (3 тн.)
 4285 емін
 2401 місця
 2402 " "
 2405 " "
 2407 " "
 2485 бязь
 134 місця емін
 4952 різьба гірських
 2519 пори. кішки
 1690 емін
 2437 осміячени
 3826 мінералі
 2398 місця
 2399 " "
 2403 " "
 2406 " "
 2385 мулярині
 144 різьба риб і емін
 кунячих і інш. від тварин
 № 1 одне " Перекід
 через міст "
 283 бязь

1206 сімьох списує
 3080 різьба хміль
 4416 кепини
 4118 " "
 3411 " "
 1713 скупина для скупини
 4965 скупина
 3244 емін
 4203 скупина
 4289 кресло
 4286 " "
 1728 емін. Боро
 3362 емін
 4225 кепини енопа. не зн.
 4558 " "
 4920 " "
 2303 пори
 4560 " "
 2311 кепини
 4566 " "
 4448 " "
 2274 " "
 4720 мінералі
 2277 кепини
 2280 " "
 2278 " "
 4412 " "
 4542 " "
 4221 пори
 4220 " "

4559 кепини
 4217 " "
 4021 " "
 10663 " "
 2304 " "
 624 пори
 4497 кепини
 623 " не зн.
 848 " "
 2271 " "
 4482 пори
 4454 " не зн.
 4647 пори зол. не зн.
 2023 пори.
 2015 (6) " "
 2027 " "
 Б.н. різьба Анопа
 806 " Бозе
 2029 кепини
 4370 місця
 4353 емін
 711 кепини
 2275 " "
 2276 " "
 2279 " "
 2272 " "
 2273 " "
 4445 " "
 3314 " "
 2307 " "
 4448 " "
 2467 " "
 2468 " "

2486 керимне 70
 3210 "
 4333 "
 1269 работа халлаа ризьде
 2547 маера з мурас.
 1160 мура. работа ризьде
 ризьде Берменхова
 " Демирхан хере
 " рунче хоня

13441 керас
 4352 дредуне з б инт. хунузи
 з 1948 мид тунн №: з оме-
 му му мери
 3216 тундунке
 3808 сибиронке
 636 емин
 3303 криво
 3990 еминне
 2079 емин
 3809 сибиронке
 736 криво
 3806 Бракто
 3807 "
 3810 "

Материал II

81 керимне
 299 керас
 852 керимне
 708 "
 2516 "
 2031 мурин
 2531 "

1589 епископке
 1707 двоим дез работа
 1708 " работа
 3838 биминне
 3836 "
 3835 "
 3833 еминне
 10894 керимне
 11145 "
 11153 "
 11124 "
 12700 "
 12688 "
 12701 "
 10895 "
 13473 "
 14653 "
 13488 гунуин
 12724-12726 керимне
 14582 керас
 14585 "
 588 "
 584 "
 11139 "
 13446 "
 13337 керимне
 3301 дредуне б инт. хунузи 3391 ен 32
 3634 биминне

мидан

71
Шановний през. Темибарович!

М.т. Сакк і Вулак наслідують
много днз дей атомної неживотки
фондов в/воздїлу.

Трашу їм допомогати в цїй роботї
цїтими вкратками.

28/11/49.

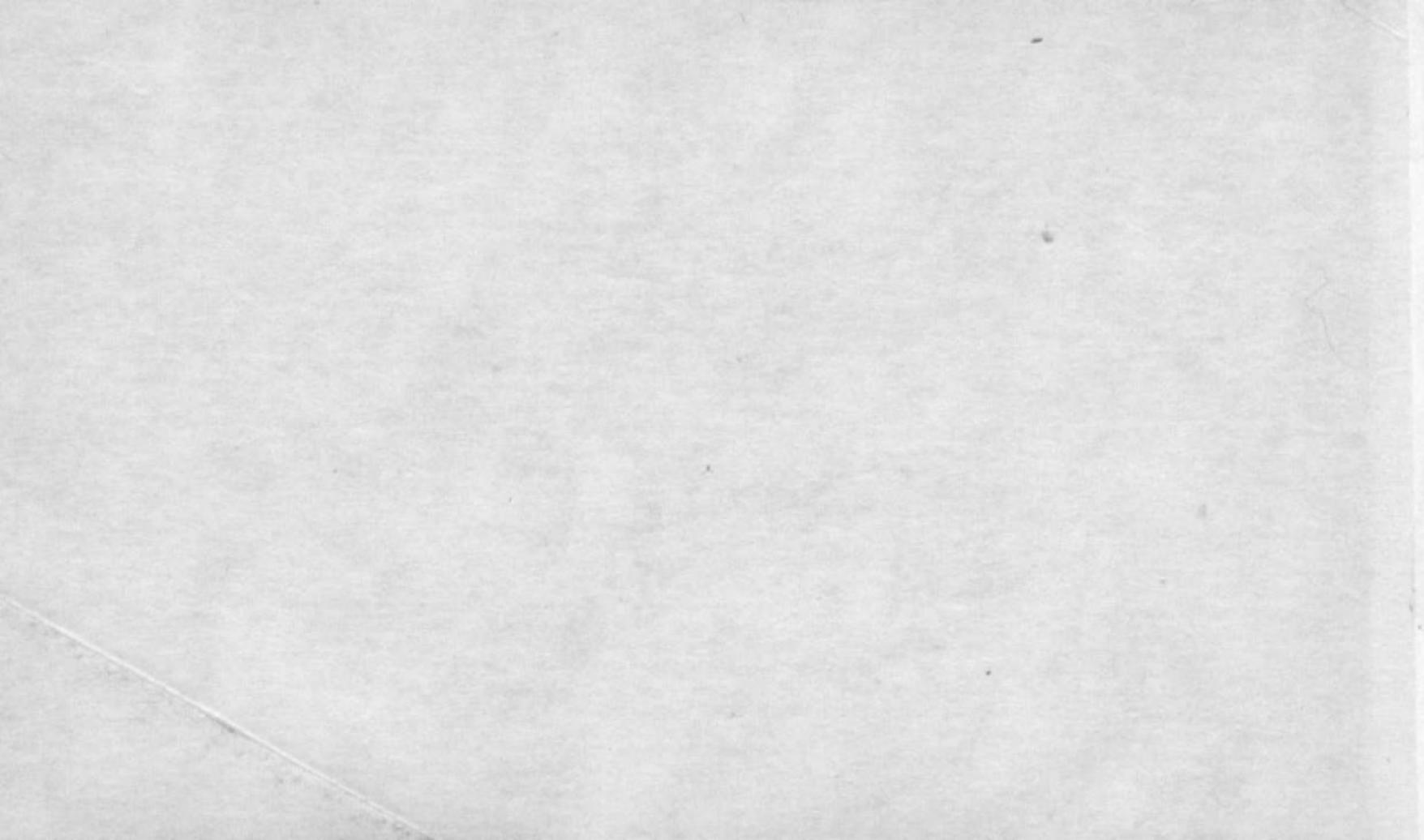
З повагою

~~Л. М. Мухоморова~~
Л. М. Мухоморова

Академи
Учур. Теңгэрибур,

126

Golgota

АКАДЕМІЯ НАУК УРСР

БІБЛІОТЕКА

м. Львів, вул. Стефаника 2

ЗАВЕДУЮЩЕМУ ОТДЕЛОМ ИСКУССТВ

г. Гембаровичу М.Т.

„17“ „VII“ 1949 г.

№ 986

Тел. № 132-92

Прошу Вас дать письменное об"яснение откуда
взялась и почему хранится в фондах Вашего отдела
явно антисоветская литература, подлежащая
немедленному из"ятию.

Директор Б-ки
АН УССР:

/Одуха А.З./

Директору Бібліотеки АН у Львові
Тов.Одуха А.З.

У відповідь на Ваше письмо № 986, яке стало для мене зрозумілим щойно по ознайомленню з фактичним станом на місці, доношу таке:

Про знайдену Вами дня II.VIII.ц.р.літературу нічого мені не відомо, в іншому випадку була б вона вже давно здана там, де слід. Не була вона в жодній евіденції і находилася у шкафі, в якому не було матеріалу призначеного для користування читачами. В момент, коли я обнімав відділ мистецтва, його фонди були вже переглянуті його робітниками, а лишній матеріал переданий у Спецфонд. Незалежно від цього я порядкував систематично фонди з точки зору потреб читача і виключав з них і далше все це, що мені видавалося непобажаним у Відділі. Ця робота провадиться позапланово в міру можливості і не є ще закінчена. Між іншими не був нею обнятий і цей шкаф, який покищо інтересував мене під двома оглядами. По перше відложено там було моїм попередником кільканадцять книжок зі збірки Баворовських, які були запропоновані до перевірки Спецфондові, з яких частку по перегляненні їх на місці завідувачим Спецфонду, була мною там передана, а друга частина вернула на полиці. - По друге находився там старий письмовий матеріал, яким я користувався для біжучої бібліографічної роботи.

Коли у березні місяці тов.Лобарев виразив намір познакомитися детально з фондами, я звернув його увагу на усі шкафи до закривання, підкреслив, що я їх не перевіряв і просив його, щоби оскільки найде щось сумнівного негайно виключив і мене про це повідомив. Тов.Лобарев шкаф цей переглядав,

але мені нічого не заявив, а на мої запитання /при кінці березня і у першій половині квітня / відповів, що нічого не найшов. Я покищо тим був вдоволений, тим більш, що працювала комісія Спецфонду, до якої тов. Д. Барев був придільний до помочі, а комісія ця ще не переглянула цієї кімнати; позатим цей шкаф був призначений на літературу, призначену до обмеженого користування і при його опорожненні кожний кусок перейшовби через мої руки.

Якщо про існування цієї літератури мені не було нічого відомо, не можу пояснити звідкіля вона там попала. Але, при нагоді дозволю собі пригадати про це, про що я Вам вже особисто подавав до відома. За останні три місяці це вже вдруге, що у Відділі найшлася література, яка там не належить, а чого досі не бувало. Вперше, як Вам нагадую, повернувши із Києва, у закритому шкафі з гравюрами Павліковських, які були привезені з вул. Степаніка підчас моєї відсутності, я найшов дві брошури, незалежно від цього, що шкафи були переглянені комісією по перевірці Відділу обслуги читача. Дві інші подібні брошури лежали на книжках Баворівських, де їх ніколи не було, а на кінець одна найшлася на столі дежурного в читальному залі. Ця остання мала штамп колишнього Історичного Інституту АН, який як відомо містився по вулиці Хмельницького. Очевидно книжка прийшла ззовні. Спроби вияснити цю справу на послідній виробничій нараді Відділу у приявності тов. Ващекіни /яка Вас заступала/ і заст. дир. по наук. частині тов. Труша. не мали жодного успіху, залишився тільки протокол, книжки були передані у Спецфонд.

Вищенаведене а теж досвіди з часів німецької окупації, коли я був два рази притяганий до відповідальності за скривання антифашистської, зокрема радянської літератури, переконали мене, що у кожній старій бібліотеці, а то в місцевості, в якій трикратно йшли бої, та три роки була під німецькою окупацією, треба бути приготованим на різні несподіванки. Обов'язком нашим є доложити всяких зусиль, щоби ці несподіванки обмежити до мінімум. Відділ мистецтва не ухилявся ніколи в міру своїх сил від того обов'язку за свідонт-

вом Спецфонду, з яким був в постійному контакті і без окремих доручень постачав літературою і всякими матеріалами, які тільки викликали хочай найменші сумніви. Але обов'язок цей виконати можна найкраще на підставі дружньої співпраці усіх робітників. І тому, можу Вас торжественно запевнити, що як би цей, хто повідомив Вас про цю літературу, звернув був на неї мою увагу, була б вона негайно здана там де слід і не залишилася б у відкритому шафі.

Без сумніву, що ця жалю гідна справа, яка не вийшла поза межі бібліотеки, збільшить бдітельність нас всіх, зокрема Відділу мистецтва, який при численності своїх фондів і активній співпраці з читачами, а невеликій кількості своїх робітників є виставлений на більші чим інші відділи, небезпеки.

Львів, 19.VIII.1949 р.

.....
/ Гембарович М.Т. /

Faint, illegible handwriting is visible throughout the page, appearing as bleed-through from the reverse side. The text is mirrored and difficult to decipher.

Р О З П О Р Я Д Ж Е Н Н Я

по Львівській бібліотеці АН УРСР від 22.XII.1949р.

81

Зав.відділом мистецтв т.Гембаровичу.

Прошу дати 22.XII.1949р. пояснення, яким способом і в який час попала порнографічна література до фондів відділу мистецтв. Осначена література має номери і печатки бібліотеки Оссолінських і мусіла б знаходитись у великому книгосховищі, якщо не в спецфонді.

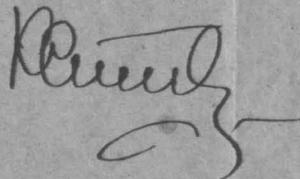
Директор Львівської бібліотеки

АН УРСР

/ОДУХА/

З оригіналом згідно:

Секретар

судити. 12/25 ч. 14-5

Директору Т-ки А. Я. з дубови пуб. Огуза

Згідно з Вашим розпорядженням від 22. XII. 1949
показного списку.

Література, підписана під назвою "Антіна", яка
подібна перекладній одіймані такою ж згодом,
але й літературу набула відноситься до статевих
життя, зберігалася в Д. Дід. Осолін. Так як в
книзі вихідній книгозбірні окремо під записом.
Книга від мене нагороджена в руках директора, а до огляду
з найновішими підписами Дідіома, який га,
так гарантію, що відносна література не буде
зловживана. За приходу редакційної бригади книги
мої нагороджена у Товариство Плихобичово, по якому смф.
Ми на весні 1940 р. відносна література - серед ко-
муні дуго і кірка зачерганих книжок - була ди-
ректором в присутності представника смсфронду
передана мені на зберігання за актом. Літера-
тура на зберігалася під записом у Дідіо
містяться в його чергових приміщеннях по вул.
Смф. 2, Смф. 11 і Дідіома. 2. і була відразу до за-
су поновлена примірниками, які були вивчені
в концентратії або навіть в опрацюванні.

Роли з 1948 р. а вернувся на ~~фр~~ роботу у Дідіома

мистична а највише принајсно по лимфатичну
 огнє не в ии мрличному (продимени мичи зде)
 ресенна, а в кинохраними на II нобери, ме
 биз инаше кинишк. а зацѣва осодито ии мрени
 сенном го закрпото приименна биз акао кин
 а сам здефикат, о тим а побисамб при марози
 Шаденика Јабина

22 / — 949
 XII —

- к. Камарон керамидів 4 екземплярів
- н. академічний камарон кукри-роман
машини по мисливстві та мисливцям 10 екземплярів
- IV. Кармеліта старопісний з історії
мисливства в Україні і мисливці СРСР.
з 1917 р. 1 екземпляр.
- V. Книжки і збірники 1 книга
- VI. Майно за адм. інвентаризацією
на 1/1 1950 р. (без нерухомості).

Згодом: М. Івандарелю

Порядок: Кукри В. А.

Три переговори уприсуння: 503

SPRAWY POLSKIE: Gen. Bór-Komorowski spotkał się w Paryżu z gen. Anderssem. Stąd przybył do Londynu na ameryk. "Douglasie" i odbył dłuższe rozmowy z p. Prezydentem i Premierem. Prasie oświadczył, że czuje się świetnie i że nie zamierza odpoczywać. Przedtem udzielił prasie lond. "News Chronicle" wywiadu na temat oblężenia Warszawy. Stwierdził, że 3-kr. wysyłka oficerów łącznikowych do komendy sow. ale żaden z nich nie powrócił. Ze źródeł neutralnych donoszą do S. Franc. i Londynu, że w Polsce stosunki pogarszają się z każdym dniem. Wzrasta ilość aresztowań a nawet rozstrzeliwań. Pacyfikacja odbyła poza rej. Lubartowa, także pow. Zamojski. W szeregu wsi jak Sułów, Rałecznia, Żebunie, Zwierzyniec i t.d. oddziały sow. rozstrzeliwały na miejscu po kilku mężczyznach po kilkadziesiąt osób aresztowały. W Siedlcach 18.4. rozstrzelano bez sądu 20 mężczyzn pochwyconych na ulicy N.K.W.D. znów powróciło do Lublina. W obozach koncentracyjnych/największe w Rembertowie, Mysłowicach i Likowej k. Żodzi/siedzi 10% Volkadeutscherów a 90% patriotów polsk. W Łódzce sow. polują wprost na członków AK. - Prem. Arciszewski w serdecznym piśmie złożył prem. Churchillowi gratulacje z powodu 5 lat premierostwa, uwieńczonej wspaniałymi sukcesami i życzył mu, aby w wyniku wojny osiągnął pokój, który przyniesie wolność i zapewni równe prawa wszystkim narodom, które walczą razem z W. Bryt. - Przed kilku dniami na konferencji pras. w S. Francisco złożył min. Eden na wstępie oświadczenie w polskiej sprawie: "Informacje na temat wypadków w Polsce są niewystarczające. Ale lista 16 aresztowanych osób wskazuje, iż aresztowania objęły wszystkie bez wyjątku osoby osobistości polsk. ruchu podziemnego. Są to właśnie ludzie, którzy zdaniem naszym powinni wziąć udział w naradach nad rekonstrukcją rządu polsk., jeśli rząd taki miałby istotnie reprezentować demokratyczne życie Polski, zgodnie z uchwałami konferencji krymskiej. Po aresztowaniu tych ludzi oczywiście dalsze rozmowy na temat polski zostały przerwane. Będzie obecnie rzeczą Rządów ang. ameryk. i sow. zajęcia się tą sprawą i określenie jakie kroki należy podjąć w tej sytuacji". To oświadczenie Edena zrobiło duże wrażenie. Wszyscy zdają sobie sprawę z powagi sytuacji. - Tygodnik "Economist" analizuje oficjalne sprawozdanie prasowe z posiedzenia Kraj. Rady Narodowej w WARSZAWIE stwierdza: Nie ulega kwestii, że mamy do czynienia z pełną sowiecką dyktando polityczną i gospod. Polski. Wszystkie "Rady Narodowe" są mianowane, a nie powoływane z wyborów. Ohydna, nienaturalna jedynomyślność w głosowaniach i rezolucjach najłatwiej dowodzi, po jakiej drodze Polskę się wiedzie. - W innym artykule "Economist" pisze: W świetle kryzysu pol. i wielu innych, trudno utrzymać, iż polityka ang. i ameryk. uzyskała wiele w kierunku pogłębienia stosunków z Rosją. Stosowane przez W. Bryt. metody, które polegały na tym, aby kompromisowością pozyskać państwa, okazały się mylne. Trzeba stwierdzić, że zrobiono tyle ofiar bezcelowo. Być może są metody skuteczniejsze wobec ludzi, którzy przyjmują stare, a zmieniają ich sens. Rosja chce tego samego co i my, a przynajmniej tak twierdzi, ale to jej nie przeszkadza wykorzystywać wszelkie atuty i targować się z zaciętością. Głoby odpowiedzialne za ang. politykę zagran. muszą postawić pytanie: Czy zmiana metody na twardszą nie jest konieczna? Tyg. "Tribune" wskazuje, że rząd bryt. ang. Partia Pracy skłaniając Polaków do zdekonspirowania się są współodpowiedzialni za dalszy los 16 aresztowanych. Jaki jest cel tych niezwykłych aresztowań? Znaczą one, że rząd sow. postanowił zupełnie zdławić wszystkie partie polit. w Polsce, z wyjątkiem lubelskich, aby kom. lub. nie natrafiał na żaden opór. W ten sposób ignoruje się całkowicie ducha i literę umów krymsk. - "Observer" uważa, że Rosja idzie własnymi drogami co widać szczególnie w sprawie polskiej. Całe zachowanie się Rosji w S. Franc. jest zagadkowe i niepokojące. Odrzuca ona n.prz. rewizję paktów regionalnych już przez siebie zawartych, zaskaniając się obawą przed agresją niem. A właściwie podejrzewa się bezpodstawnie państwa kapitalistyczne o spisek przeciw komunizmowi. Sens pojęcia "demokracji" jest przez Rosję zupełnie inaczej pojmowany niż przez nas. Takich różnic jest więcej. Rosja w tej chwili jest silna i może sobie lekceważyć sojuszników, o ile zdoła sobie zapewnić bezpieczeństwo własnym systemem. Ale polityka zapewnienia sobie bezpieczeństwa przez ignorowanie W. Bryt. i St. Zjedn. może doprowadzić do stworzenia ligi antisow. Nie należy dalej ustępować w przetargach z Rosją, gdyż od wypadku do wypadku cena jest stako powiększana. - ZE ŚWIATA: Wczoraj o 21 wygłosił prem. Churchill wielkie przemówienie w 5-lecie objęcia przez niego stanowiska premiera rządu koalicyjnego. Bryt. Wspólnota Narodów i Bryt. Imperium są dziś ściślej związane i silniejsze niż kiedykolwiek w historii. Niewątpliwie możemy dziś sobie łatwiej poradzić z wszelkimi zadaniami i niebezpieczeństwami,

88 jak przed 5 laty". Kreśląc obraz wydarzeń Premier szczególnie wiele miejsca poświęcił najgroźniejszemu dla Anglii okresowi 1940-1941. Wielu ciosów i strat doznała W. Bryt. zanim nie nabrała sił. Jak tyle razy w swej historii, gdy walczyła z tyranią kontynent., wytrzymywała ona sama tak długie napór wroga, aż ten popełnił jakiś wielki błąd, który zmieniał układ sił. Takim wypadkiem był zdradziecki napad Hitlera na Rosję i Japonii na St. Zjedn. Od tego dnia, St. Zj. stanęły do walki u boku W. Bryt. premier nie zwątpił ani na chwilę o zwycięstwie. Nigdy siły 2 narodów nie współpracowały ze sobą w tak znakomitej jedności, koleżeństwie i braterstwie. Z tą współpracą wiążą się moje największe nadzieje na przyszłość. "Chciałbym móc wam powiedzieć - kończył Churchill - że wszystkie trudy i kłopoty się skończyły, ale tak nie jest. Niestety muszę was przestrzedz dziś, tak jak to uczyniłem przed 5 laty, że jest jeszcze wiele do zrobienia, że musicie być przygotowani na dalsze wysiłki ducha i ciała, oraz na dalsze ofiary na ołtarzu wielkich spraw. Na kontynencie europ. musimy się upewnić ponad wszelką wątpliwość, że proste i prawe cele, w imię których poszliśmy na wojnę nie zostaną usunięte na bok i zapomniane w najbliższych miesiącach po wojnie. Musimy się upewnić, że słowa takie jak wolność, demokracja, wyzwolenie będą tak rozumiane, jak my je rozumiemy w prawdziwym znaczeniu a nie zostaną przekreślone. Nie byłoby celu karać hitlerowsk. napastników, gdyby prawo i sprawiedliwość nie zapanowały w świecie, gdyby na miejsce dyktatury niem. zapanowały inne rządy totalitarne i polie. Dla siebie nie żądamy niczego. Musimy jednak dążyć do tego, aby te cele o które walczymy znalazły pełne uznanie w swym duchu i literze. Przedewszystkim musimy wyteżyć wszystkie siły, aby postanowienia konferencji w S. Franc. uwi- doczniały się nie tylko w słowach ale i czynach, aby Organiz. Świat. Bezo. nie stała się pustą formą, tarczą dla silnych a drwinami dla słabych. Zwycięzcy muszą wejrzeć w swe serca i przez szlachetność stać się godnymi potężnych sił, którymi władają. Nie wolno też zapominać, że nasz wróg na Dal. Wschodzie Japonia ma 100 milj. ludności i wielu żołnierzy nie obawiających się śmierci. Jak długo będzie trwało zanim to państwo poniesie karę za swe zbrodnie. Honor i wierność bratnia wobec St. Zjedn. nakazuje nam bez wahania użyć wszystkich naszych sił. Pamiętajmy, że Australia, Nowozelandia i inn. nasze posiadłości są zagrożone przez to diabelskie mocarstwo. Przed 5 laty mówiłem wam przykre rzeczy. Wyście się tego nie zlekli i ja nie byłbym godny Waszego zaufania, gdybym W. am. dzisiaj nie powiedział: Naprzód! Bez wahania, nieustraszenie i niezwyciężenie! Naprzód, aż tak dopełnimy dzieła, by cały świat był zabezpieczony i oczyszczony". - Niedziela wczorajsza była dniem modłów dziękczyn. w całej Anglii. - Tematem dnia w Anglii są rychło już wybory do parlamentu, oraz nowy zjazd Trzech, który powszechnie uznaje się za nagłą konieczność. Anglicy są zdania, że tym razem zjazd winien się odbyć w Londynie. Wczoraj lord Halifax zapowiedział możliwość rychłego spotkania Churchilla, Troomana i Stalina. - Min. Eden wraz z v. prem. Atl. lecieli w niedzielę z S. Franc. do Londynu. Zatrzymają się w Waszyngtonie. Eden wyraził zdanie, że konferencja stoi przed pomyślnym zakończeniem. On sam został wezwany na naradę gabinet. w związku z zakończeniem wojny i sytuacją w Europie. Z dotychczasowych rezultatów obrad konferencji jest zadowolony. W S. Franc. pozostał na czele delegacji bryt. lord Halifax. - Ameryk. v. prem. Grew w deklaracji na temat Triestu i Wenecja Julia przestrzegł Tita, że spraw międzynarod. nie wolno zakłócać jednostronnie i samowolnie. W lutym Tito zgodził się na to, że prowincja ta będzie poddana zarządowi wojsk. aż do konferencji pokoj. Jest to ważny punkt wlotowy do Europy wsch. **DZIAŁANIA WOJENNE:** Wyspy anglo-normandzkie i Dunkier-Kreta, Dodekanez są w ręku Al. W Czechach trwa rozbrajanie resztek oddziałów niem. marsz. Schernera. Do portów nng. przybyło już 18 niem. łodzi podwodn. Jeden z niem. admirałów jest w Londynie, gdzie omawia z oficerami marynarki bryt. sprawę usunięcia min przy brzegach Niemiec. - Ameryk. i Anglicy wiele mówią o przetrzuceniu większości wojsk z Europy przeciw Japonii. Dla żołnierzy tych są utworzone ogromne ośrodki przeszkoleniowe w Szampanii, gdzie każdy żołnierz w ciągu 8 tyg. zaznajomi się z odmiennymi warunkami walk na wschodzie. Komisja wojsk. al. przejmuje władzę w Niemczech. Wojska w. mocarstw zajmują przydzielone im strefy okupac. Partia hitlerowska została już oficjalnie rozwiązana, a ministerstwo propagandy zniesione. - Zapadły już decyzje co do użycia jęnc. niem. do prac przy odbudowie Francji /100 tys./ i Rosji. - Na Dal. Wsch.: Walki wzmagają się w Birmie, na Mindanao, N. Gwinei, Okinawie. Wojska chińskie walczą o port Fu-czeu nąprzeciw Formozy. Samol. al. blokują flotę jap. w jej własnych portach, zaminowują dojścia do nich. D-ca lotn. ameryk. na Pacyfiku zapowiada, że wkrótce będzie Japonia bombard. przez 2400 naddortec dziennie. Na prenumer. wpłaca. 13-tka 100. - i kalka, Pani z dziada pradziada - papier.

WYRAZNA MOWA I ODRABIANIE BŁĘDÓW.

Pierwszy tydzień pokoju w Europie przodk pełne światło na niezwykle trudności, przed jakimi staje obóz zwycięzców przy regulowaniu przyszłości świata. Różnice zdań, nawet głębokie są rzeczą ludzką, naturalną i nie budziłyby niepokoju. Gorsze jest to, że Alianci i Rosja - jak się okazało - nie mają wspólnego języka i odmiennie rozumieją podstawowe pojęcia. Równie głęboka przepaść panuje między ich metodami postępowania. Anglicy nie tają, że np. w sprawie polskiej Rosja zastosowała podstęp i wykazuje złą wolę, dając zdumionemu światu osobliwe widowisko. Mniejsze narody pytają: Więc tak wygląda jedność wielkich mocarstw, które uzurpują sobie prawo przodowania innym narodom? Czy mamy powierzyć nasz los w ręce Sowietów, jako gwarantów lepszej przyszłości?

Mocarstwa zachodnie musiały uczynić próbę oczyszczenia atmosfery. I tym razem Churchill wziął na siebie niemiłą funkcję. W przemówieniu wygłoszonym 13 bm w pięćdziesiątą rocznicę rządów rządu on groźne ostrzeżenie, które Rosja powinna zrozumieć. Dał do zrozumienia, że Anglia i Ameryka najściślej z sobą zespolone, stanowią potężną siłę. Na kontynencie europejskim muszą być one upewnić ponad wszelką wątpliwość, że cele, dla których oba państwa poszły na wojnę nie zostaną zapomniane, a słowa "wojna", "demokracja", "wyzwolenie" nie będą przekreślone. "Nie byłoby celu-wołaż Churchill-karać hitlerowskich napastników, gdyby prawo i sprawiedliwość nie zatryumfowały w świecie, gdyby na miejsce dyktatury niem. zapanowały inne rządy totalitarne i policyjne. Naród angielski musi dokończyć dzieła tak, aby świat wyszedł z wojny bezpieczny i czysty. To też zamiast spojrzeć na laurach, musi naród ang. być gotów do dalszych wysiłków i ofiar. Sens wystąpienia Churchilla jest jasny. Rosja musi wiedzieć, że w obronie zasad i podstawowych interesów Anglii w oparciu o Stany Zjedn. jest gotowa nawet użyć siły. Prasa ros. w streszczeniach mowy Churchilla zrzęcznie ominęła drażliwe miejsca. Jak opinia angielska ustosunkowuje się do zapowiedzi nowych, ciężkich konieczności, wskazanych przez Premiera, tego jeszcze nie wiemy dokładnie, gdyż w prasie, ani w Izbie Gmin nie komentowano szczegółów mowy, ograniczając się do ogólnikowych zapewnień, że w pracy na rzecz lepszego i sprawiedliwszego porządku w świecie, Premier ma za sobą cały naród.

W ślad za mową Churchilla nastąpiła kontrakcja w konkretnych wypadkach. Na czołko wysunęła się ostatnio sprawa Triestu i Istrii. Daily Mail pisze, że Triest jest jednym z tych problemów, które zawierają w sobie dość dynamitu, aby rozsadzić świat, podobnie jak przedtym Gdańsk. O co chodzi? Według umowy, zawartej w lutym między marsz. Alexandrem, a marsz. Tito cały teren Włoch miał podlegać władzom wojskowym brytyjskim. Wbrew temu wojska Tita zajęły Istrię, znaczną część Triestu i część austriackiej Karyntii i Celowem/Klagenfurtem/i od razu ogłosiły włączenie tych obszarów do wielkiej Jugosławii. Rozpoczęły też przesładowania przeciwników politycznych. Tymczasem zjawiły się oddziały VIII armii ang. wobec których Niemcy skapitulowali. Tu i ówdzie wojska jugosł. wycofały się, ale została władza cywilna. Alexander żądał bezskutecznie dotrzymania umowy. Ostry bieg nadał sprawie wystąpienie w. min. amer. Grew, który kategorycznie przeciwstawił się metodzie sanacyjnych i jednostronnych rozstrzygnięć zawiłych sporów terytorialnych drogą wojskowych proklamacji, gdyż sprawy te należą wyłącznie do kompetencji konferencji pokojowej. W tym wypadku nie chodzi o lokalne zagabnienie, ale o zasadę, obowiązującą w każdym punkcie Europy. Min. Eden, który przybył natychmiast z S. Francisco do Waszyngtonu, oraz Prem. Churchill zsolidaryzowali się ze stanowiskiem Ameryki. Oba państwa wystosowały noty do marsz. Tita utrzymano w tonie przyjaznym, ale którego tenor jest jednak b. poważny. Tito nie dał jeszcze odpowiedzi, gdyż widocznie porozumiewa się ze swoim młodawym Moskwą. Wczoraj wydał swym wojskom rozkaz wycofania się jedynie na wschodni brzeg Isonzo, co nie rozwiązuje kwestii Triestu. Jugosłowianie na terenie okupacyjnym ang. rządzą się dalej po swojemu wiedząc, że dla Anglii byłoby rzeczą niezręczną, czy wprost niemożliwą użyć wobec nich siły. Zwłaszcza, że za

90
swyni plecyma czują Rosję.

Prasa aliancka jednomyślnie stanęła w tym wypadku za swymi rządami. Krok Tita bowiem stwarza niebezpieczny precedens, który w razie zastosowania go przez inne państwa, musi się zakończyć chaosem. Zwrócono uwagę, że już zdarzyły się gdzieś indziej podobne wypadki. Grecy anektują włoski Dodekanez. Francuzi - jak skarżą się Włosi - prowadzą w Piemencie agitację za oderwaniem granicznych powiatów od Włoch. Jeden z dzienników donosi, że komitet lubelski zaanektował dla Polski Frankfurt nad Odrą. Rosjanie usadawiają się na wyspie Bornholm. Daily Telegraph szlachetnie zauważa: "Niestety zaszedł dawniej jeden wypadek, gdy Churchill w Teheranie przed zakończeniem działań wojennych, wyraził zgodę na aneksję ziem wschodnich Polski przez Rosję, i to jest źródło zła". Energiczne wystąpienie Aliantów w sprawie Triestu zahamowało na razie podobne wystąpienia innych państw. Francja oficjalnie wyparła się pretensji terytorialnych pod adresem Włoch, a w sprawie Dodekanezu ogłoszono, że o jego losie zadecyduje konferencja pokojowa. Wypadkom, o których mowa inne jeszcze względy nadają groźny charakter. Mówiąc o Triescie Alianci podkreślają, że prowinoja ta stanowi ważny punkt wlotowy do Europy środkowej. Zapowniają też, że fakt, iż do Triestu wpłynęła flota wojenna brytyjska ma charakter polityczny. Wyrażną wymowę ma też opanowanie przez Rosję duńskiej wyspy Bornholm. Duńczycy donoszą, że lądują tam ciągle duże siły ros, chociaż garstka Niemców została już rozbrojona, i że przerwano połączenie telefoniczne między wyspą, a Danią. To już wygląda na zajmowanie stanowisk ważnych strategicznie. Pisaliśmy już poprzednio, że Alianci i Rosja patrzą na siebie z najgłębszą nieufnością i obawiają się nawzajem niespodzianek ze strony partnera. Pisana ang. piszą wprost, że Rosja niesłusznie podejrzewa państwa kapitalistyczne o przygotowywanie ataku celem zgniecenia komunizmu. Z tego, że obie strony czynią przygotowania militarne na wszelki wypadek - nie wynika jeszcze, że musi dojść do zbrojnego starcia, ale, że jest ono możliwe. Przestrzegamy przed zbyt pochopnym wyciąganiem z każdej ostrzejszej mowy i każdego sporu wniosku, że wojna wisi na włosku. Na pewno będą podjęte ze strony Aliantów wszelkie kroki dla uniśknienia tej ostateczności. Trzeba być jednak gotowym do użycia siły, jeżeli się chce wygrać sprawę polityczną.

My Polacy śledzimy rozwój zatargu o Triest ze szczególną uwagą, gdyż aktualizuje on sprawę naszych Ziemi Wschodnich, o których losie mogłaby stanowić wyjątkowo konferencja pokojowa, jak to było od początku naszym życzeniem. Jest też dla nas rzeczą korzystną, że płaszczyzna tarć między Rosją, a Aliantami stale się rozszerza. Gdybyśmy byli jedyną przeszkodą na drodze do zgody zachodziłaby obawa, że nasze interesy mogłyby paść ofiarą. Tymczasem, jak miał się wyrazić Grew, spraw spornych jest już ponad 30. Na pierwszym miejscu stoi nadal kwestia tworzenia rządu polskiego i sresztowania 16-tu polityków polskich. Okazuje się, że nazwiska ich podał Sowietom rząd brytyjski, przez co wziął na siebie odpowiedzialność za ich bezpieczeństwo. Drugą sprawą niezakończoną, a bardzo drażniącą jest kwestia samowolnego powołania przez Rosję rządu Austriackiego. Dzis wyszedł na jaw ciekawy szczegół, że komisja anglo-amer.-franc. od miesiąca czeka na próżno we Włoszech na przewiezienie jej do Wiednia, gdyż Sowiety tłumaczą się, że w okolicy Wiednia nie ma odpowiednich lotnisk. Dalejszym zaszachowaniem Aliantów i aktem jednostronnym sow. jest sprawa Rusi Zakarpackim. Prem. czeski Firlinger oświadczył, że powstał tam rząd autonomiczny, który wyraził życzenie wcielenia Rusi Zak do Związku sow. Benes i rząd czeski są za przyjaznym uregulowaniem tej sprawy z Rosją zgodnie z wolą ludności i na tej podstawie, że ludność tam - mówi tym samym językiem, co ludność Charkowa, czy Poltawy. Daily Mail pisze: "Cel tych wszystkich pociągnięć polityki sow. jest jasny. Mają one ugruntować sferę wpływów w sposób tak silny, aby żadne konferencje nie mogły jej wzruszyć. Anglia uprawiała dotychczas wobec Rosji politykę kompromisu i ustępstw. Ale te mają swoje tylko wówczas, kiedy są obustronne".

W tych warunkach, kiedy w praktyce nie widać wcale jedności i współpracy, której tak pięknie mówiono w komunikacie z konferencji krymskiej, w Anglii i St. Zjedn. uważa się za nagłą konieczność nowy zjazd trzech. Zarówno Truman, jak i Churchill wyrazili głęboką nadzieję, że dojdzie on do skutku, ale nie jeszcze nie wiadomo, czy Stalin wyrazi swą zgodę.

WIADOMOSCI WOJSKOWE I POLITYCZNE.

Na podstawie Londynu i innych źródeł od 11-18 maja 1945. - DZIAŁANIA WOJENNE: Opór niem. w Czechach ustał. Brak wiadomości, w czym ręką jest Pilzno. Komunikat sow. podaje, że od 9 do 14.V. wzięli Rosjanie milion 280 tys. jeńców, w tym 100 generałów. Także w Jugosławii zakończyły się działania bojowe. Do portów bryt. przybyło 42 niem. łodzi podwodnych. W portach niem. i duńskich przejęto kilka krążowników i szereg mniejszych okrętów wojennych, w tym 18 łodzi podw. Nad Helgolanden powiewa flaga bryt. - Daleki Wschód: 9/10 Mindanao jest w rękach Amerykanów. Zdobyto stolicę Okinawy. Bombarduje się lotniska na Takaszima, między Okinawą, a Formozą. Równocześnie port Fuczou naprzeciw Formozy jest atakowany przez wojska chińskie. Na tej linii gotują się zapewne nowe akcje desantowe dla odciążenia wojsk japońskich w Chinach i na Malajach. 500 nadfortec zrzuciło na Nagoję 3300 tys. ton bomb. We środę nastąpił drugi nalot. Ameryk. produkują obecnie 200 nadfortec miesięcznie. Adm. angielski Cunningham zapowiada, że dziś główny wysiók floty bryt. będzie skierowany przeciw Japonii. Nowe transporty wojsk płyną na Daleki Wsch. Grozi a Japonii kompletnym zniszczeniem, jeżeli nie skapituluje jaknajrychlej. SPRAWY POLITYCZNE: Wojska alianc. ujęły dr. Ley'a, Haltenbrunnera, szefa wywiadu niem., marsz. lotnictwa Milcha, gen. Guderiana i gen. Manteuffla. - W Pradze został aresztowany dr. Emil Hacha i jego współpracownicy. - W Londynie bawi gen. Eisenhower i marsz. Montgomery dla omówienia spraw, związanych z okupacją Niemiec. Odbyli oni konferencję z prem. Churchillem i min. wojny. Churchill osobiście zajmuje się zagadnieniem przyszłej organizacji zarządu Niemiec. Mimo rzekomego uzgodnienia tych spraw w Jaltcie okazuje się, że między sojusznikami wystąpiły znaczne różnice, które uniemożliwiają ostateczne załatwienie tej sprawy. Prasa pyta, dlaczego nie ogłoszono jeszcze mapy Niemiec i Austrii z podziałem na strefy okupacyjne, dlaczego nie opublikowano uzgodnionych podobno zasad, które mają obowiązywać administrację we wszystkich strefach. Dziwnym się wydaje, że dotychczas tylko Ameryka ogłosiła, że z jej ramienia zasiada w komisji kontrolnej gen. Eisenhower. Prasa spodziewa się, że angielskim gubernatorem Niemiec będzie mianowany albo Alexander, albo Montgomery. Zupełnie niejasna jest sprawa rządu Doenitza we Flensburgu. 2 dni temu dopiero przybyła tam komisja aliancka dla kontroli jego poczynania. Równocześnie objęto nadzorem tamt. stację radiową. Gdy jedni żądają, aby Doenitza postawić przed sądem, jako zbrodniarza wojennego, kwatery główna aliancka ogłasza, że na razie używa się go dla załatwiania spraw, związanych z rozbrojeniem Niemiec i zaopatrzeniem w żywność wojsk alianc. i ludności niem. Po ustaniu tej potrzeby będzie wprowadzony pełny zarząd wojskowy aliancki. Wczoraj interpelowano Churchilla w Izbie Gmin o rządzie Niemiec. Odpowiedział on, że nie jest pewny, czy istnieje taki rząd centralny, czy regionalny, to też wolałby, ażeby mówiono raczej o administracji niem. Anglia nie zamierza obciążać się administracją Niemiec i sądzi, że wystarczyłaby kontrola aliancka nad aparatem adm. Niem. Daily Herald uważa, że ten pogląd Premiera nie jest bynajmniej budujący. Najwłaściwsze zdaniem tego dziennika byłoby objęcie pełnej władzy przez rząd wojskowy alianc. i uniesienie grupy militarystów niem. udających rząd i marzących o odgraniczeniu się przez siebie niezgodą między sojusznikami. - Dużo hołasu w prasie alianc. wywołało przyjazne ustosunkowanie się oficerów do niem. przywódców partyjnych i wojskowych. Jakis generał amer. sfotografował się z Goeringiem. Gen. Eisenhower w rozkazie do armii stwierdził, że traktowanie przywódców niem. jako "honorowych" nieprzyjaciół jest pogwałceniem jego instrukcji. Zamieszanie opinię publiczną uspokoił ogłoszenie jeszcze mapy Niemiec i Austrii z podziałem na strefy okupacyjne, dlaczego nie opublikowano uzgodnionych podobno zasad, które mają obowiązywać administrację we wszystkich strefach. Dziwnym się wydaje, że dotychczas tylko Ameryka ogłosiła, że z jej ramienia zasiada w komisji kontrolnej gen. Eisenhower.

93

6. VIII 1914

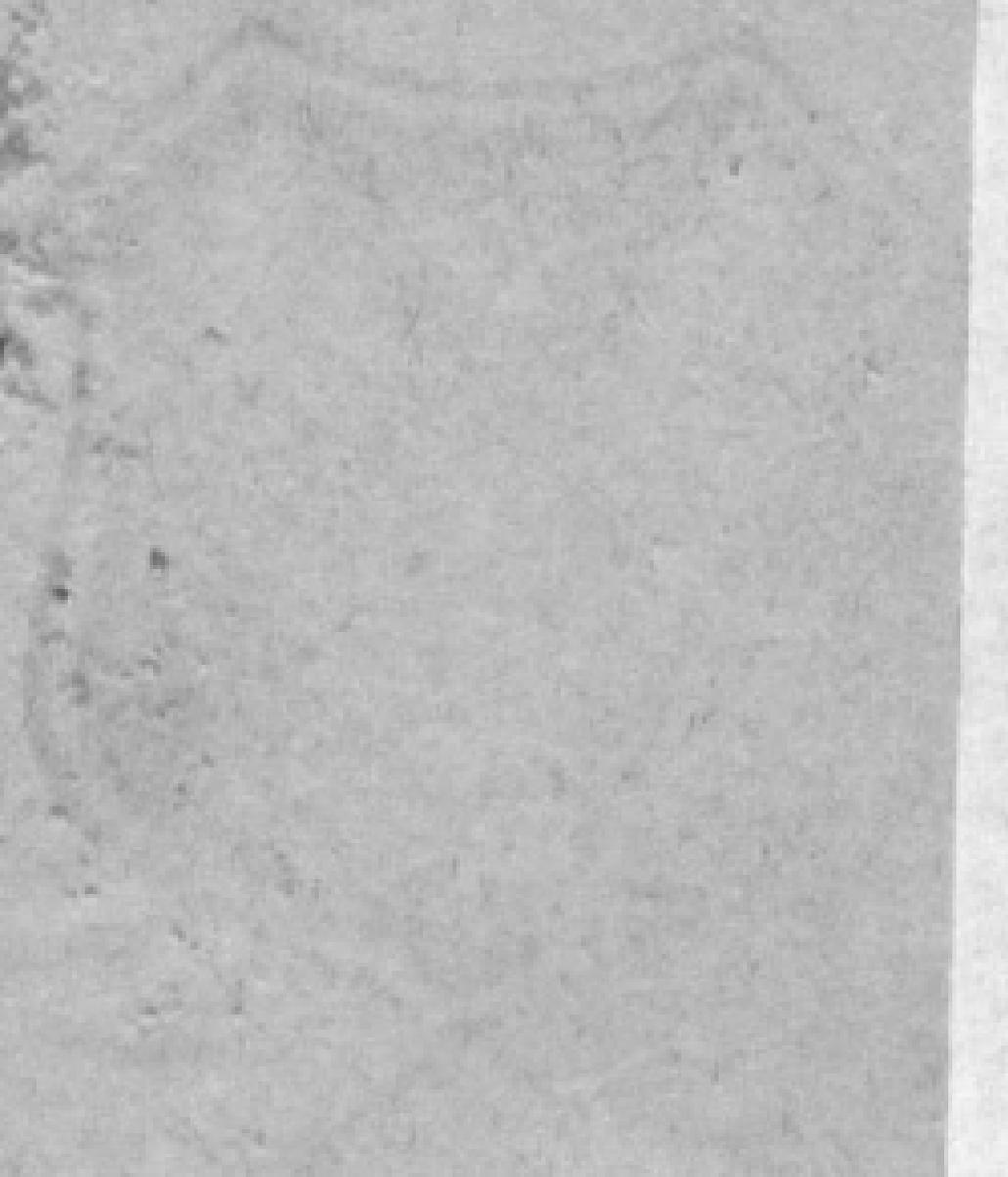
95

6. VIII. 1946

97

Marian Hemar

P o m n i k

/Na wysiedlenie Fredry ze Lwowa do Wrocławia/

We Lwowie, na placyku swojego imienia,
Na śpiżowym fotelu, na zrubie kamienia,
Siedział przez lata sławny galicyjski hrabia
w charakterze pomnika, co miasto ozdabia.

Pod ziemią wierna Poltek, tameczny Skamander,
pluskała pocichutka, z góry Cytadeli
Wiatr wiersze mu do ucha szeptał. Aleksander
Fredro siedział wśród swoich spółobywateli.

I patrzył na ulicę, na pamięć znajomą,
I z ukosa, ukradkiem, na kobiet powaby.
Przy stolikach - na dworze - przed kawiarnią "Roma"
Siedziały Podstoliny i lwowskie Geldhaby.

Król Kurkowy, pan Gześnik, w drodze do Naftuły
wracał z parku Stryjskiego, z porannej przechadzki.
W "Szkocekiej" redaktor Papkin pisał artykuły,
Codziem piętnował nowy skandal magistracki.

W południe, jak sypnęło się z gimnazjów żeńskich
Na Corso! - szły parami przesłiczne dziewczyny,
zwierały się z tajemnych swych ślubów panienskich.
Za nimi zwawo Gucie i smętne Albiny.

I za Klara się skradał Wacław, młody Wilczek
W pelerynie uszytej z wiosennego wiatru.
U Zaleskiego suchy c.k. rejent Milczek
Studiował "Słowo Polskie", recenzję z teatru.

W teatrze - "Pan Jowialski". Fiszer i Gostyńska.
Cóż za para! Przez całe miasto ubóstwiana!
i młody Jaś Nowacki i Niusia Zielińska
i Feldman - jaki komik! - w roli Szembelana.

Wieczorami, odbita od murów Katedry,
Ponad drzew konarami przylatała wrzawa -
To z teatru szumiąły oklaski i brawa
i jak wróble krążyły nad pomnikiem Fredry.

Znaliśmy się. Znał wszystkich na lwowskim podwórku.
Pamiętam, że się do mnie uśmiechał niejako,
Gdy miałem pierwszy złoty pasek na mundurku
i na bakier włożyłem gimnazjalne czako.

Raz mnie widział, gdy niosłem w głąb Romanowicza
Pod peleryną kwiaty... mój miłosny aport.
Tam moja pierwsza miłość mieszkała dziewczęca.
Nazywała się Hala. Halina Rappaport.

Widział mnie przed kawiarnią, z blaskiem koło głowy,
i słyszał, jak mi serce waliło koskotem.
Czytałem poraz setny, w gazecie "Wiek Nowy"
pierwszy wiersz podpisany "Marian Hemar". Potem

Koło niego chodziliśmy w nocy z Brunonem

koło niego chodziliśmy w nocy z Brunonem
Jasińskim. Noc, pamiętam że była gwiazdzista.
Bruno, z monoklem w oku, z czerwonym plastronem
bardzo mi imponował jako komunista.

Gadaliśmy o wierszach, o odkrywczej magii
Asonansu, co nowy styl w poezji stwarza.
Przyznaję, nie zwracaliśmy żadnej uwagi
na hrabiego z pomnika, starego nudziarza.

W oczach migotał kubizm, w głowach ekspresjonizm,
Futurystyczny wschodził nad Lwowem poranek.

- A w spiżowym pomniku siedział anachronizm.
Prymityw dla młodzieży, dla szkolnych czytanek.

O Boże mój ! Po świecie rozglądam się wokół -
Którądy iść mi teraz, jak drogi nie zmylić,
Aby w r ó c i é na tamten plac i przed ten cokół
I tam stać, zdjęć kapelusz - i głowę pochylić ? .....

Ale jego już nie ma na pustej ulicy,
gdzie go gwiazdy szukają oczami złotymi.

W nocy, w mieście struchlałym, przyszli bolszewicy
i wydarli go z bruku, jakby drzewo z ziemi.

Nocą przybiegli zbrojcy, było ich dwunastu,
i śpiącego na swoim placu go opadli,
I przemocą wydarli bezbronnemu miastu,
i jemu bezbronnemu - jego I w ó w ukradli !

Wysiedlili złom spiżu i milczący kamień
i zacierali po nim plac i bruk dliczny.
Stój teraz zagranicą. W Wrocławiu się zamień
w tragiczny pomnik "Z e m s t y" - za ten "mur graniczny"

Tylko w nocy, we Lwowie, na pustym placyku -

Patrzcie ludzie ! - to jakieś zjawy kxiń książycowe :

Ktoś w spiżowym fotelu siedzi na pomniku.

- Ktoś stoi przed pomnikiem

i pochyla głowę .....

Lapwoszenia M. Gąbarowicze

Dotyczące życia polskiego we
Lwowie w 1969r.

102

Zapraszamy na

103

Wystawę i kiermasz wiosenny

który odbędzie się

w niedzielę, dn. 30 kwietnia, przy ul. Stowackiego 5
od godz. 10 rano do 7 wiecz.

Dochoł przeznaczony na wakacje letnie
włodzieży.

1959 ~

14/11

105
10

7 DEK 1959
5

[Handwritten signature]

106

У Г Р

Поліноський Районний відділ

Народної Освіти

СЕРЕДНЯ ШКОЛА

№ 10

10.

107

УРСР

~~21~~

Ленінський Районний Відділ

Народної Освіти

СЕРЕДНЯ ШКОЛА

№ 10

29 V 9

м. Львів, вул. Гусарівська

год. 2000

108

072

1962

109

Лейнінський

Народної Освіти

СЕРЕДНЯ ШКОЛА

№ 10

30

7

3 III. 62.

110

22

50

Handwritten scribble

Handwritten scribble

Польський самодіяльний народний театр
Львівського Будинку вчителя

Єжи ЄСЬОНОВСКИ

„МІЛЬЙОН“

(сатирична комедія на 2 дії, 4 картини)

М. ЛЬВІВ

112

«Мистецтво належить народові»

(В. І. ЛЕНІН)

ВІСНИК

Дійові особи та їх виконавці:

Коцякевич	— З. КШАНОВСКИ
Коцякевичова	— А. ГАУСФАТЕР
Кізя, їх дочка	— Б. КОСЬМІНСКА
Манюсь, їх син	— Л. КШАНОВСКА
Бабуся	— І. КШАНОВСКА
Борута	— З. НОВАК
Капусьцінска	— Д. МАЛКО
Громкі	— С. ДЕРЕВЕНКО, А. ЛЕБЕДИНСКИ
Мілек	— Л. ЛЕЩИНСЬКИЙ, С. ВОЛЛЬОХ.
Мітка Пауліна	— Р. КОЗЛОВСКА

Режисер-постановник — Збігнев КШАНОВСКИ

Художник — Омелян ЛЕЩИНСЬКИЙ

Музичний супровід — Ігор ІВАНОВ

Початок вистав о 20 годині.

С. КОЛОДЦЬКИЙ	С. КОЛОДЦЬКИЙ
А. КОЛОДЦЬКИЙ	А. КОЛОДЦЬКИЙ
Д. КОЛОДЦЬКИЙ	Д. КОЛОДЦЬКИЙ
Л. КОЛОДЦЬКИЙ	Л. КОЛОДЦЬКИЙ
В. КОЛОДЦЬКИЙ	В. КОЛОДЦЬКИЙ
С. КОЛОДЦЬКИЙ	С. КОЛОДЦЬКИЙ
О. КОЛОДЦЬКИЙ	О. КОЛОДЦЬКИЙ
А. КОЛОДЦЬКИЙ	А. КОЛОДЦЬКИЙ
Д. КОЛОДЦЬКИЙ	Д. КОЛОДЦЬКИЙ
С. КОЛОДЦЬКИЙ	С. КОЛОДЦЬКИЙ
В. КОЛОДЦЬКИЙ	В. КОЛОДЦЬКИЙ
С. КОЛОДЦЬКИЙ	С. КОЛОДЦЬКИЙ
А. КОЛОДЦЬКИЙ	А. КОЛОДЦЬКИЙ
Д. КОЛОДЦЬКИЙ	Д. КОЛОДЦЬКИЙ
С. КОЛОДЦЬКИЙ	С. КОЛОДЦЬКИЙ

ПОЛЬСЬКИЙ НАРОДНИЙ ТЕАТР
ОБЛАСНОГО БУДИНКУ ВЧИТЕЛЯ

Олександр ФРЕДРО

(1793—1876)

ДІВОЧІ ОБІТНИЦІ

комедія на 4 дії

Львів — 1966

ДІЙОВІ ОСОБИ ТА ВИКОНАВЦІ:

- Пані Добруйска — Аліція ГУНЬКЕВІЧ-НОВІЦКА
Анна ГАУСФАТЕР
- Анеля — Йоланта МАРТИНОВІЧ
- Кляра — Лідія ІЛКУ-ХШАНОВСЬКА
- Радост — Збігнєв ХШАНОВСЬКИЙ
- Густав — Любарт ЛЕЩИНСЬКИЙ
- Альбін — Януш ТІССОН
Леслав СТАВИЦЬКИЙ ✓
- Ян — Єжи ЖУК ✓
Адольф ВІСЛОВСЬКИЙ

Р е ж и с е р

дипломант театрального інституту ім. Щукіна
при Московському академічному театрі
ім. Вахтангова

Збігнєв ХШАНОВСЬКИЙ

Х у д о ж н и к

Любарт ЛЕЩИНСЬКИЙ

К о с т ю м и

Лідія ІЛКУ - ХШАНОВСЬКА

Помічник режисера

Адольф ВІСЛОВСЬКИЙ

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ БУДИНОК УЧИТЕЛЯ

ЗАПРОШЕННЯ

На 13 березня 19 66 року

Початок о 20 годині

Ряд 3, місце 6, 7.

Дитячі гуртки художньої самодіяльності
та виробничі гуртки:

1. Хоровий колектив.
2. Ансамбль народного танцю.
3. Драматичний гурток.
4. Гурток художнього читання.
5. Балетна студія (платна).
6. Гурток англійської мови.
7. Гурток машинної вишивки.
8. Гурток образотворчий.
9. Фотогурток.
10. Оркестр народних інструментів.

123

ПОЛЬСЬКИЙ НАРОДНИЙ ТЕАТР
ЛЬВІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО БУДИНКУ ВЧИТЕЛЯ

26. IV. 1863

Габрієла ЗАПОЛЬСЬКА
(1860-1921)

**ПАННА
МАЛІЧЕВСЬКА**

П'ЄСА НА 3 ДІЇ

ЛЬВІВ — 1966

кхgd

7

112

ДІЙОВІ ОСОБИ ТА ВИКОНАВЦІ:

СТЕФКА Малічевська	Йоланта Мартинович.
ДАУМОВА	Ельжб'єта Візнер. Ева Лисайчук.
ДАУМ	Владислав Локетко.
БОГУЦКІ	Збігнев Хшановський.
ФІЛЬО	Любарт Лецинський.
МІХАСЬОВА	Романа Козловська. Ельжб'єта Сікорська.
ЕДИК	Збігнев Борек. Ян Жук.
ХІПОВСЬКА	Лідія Ілку-Хшановська. Софія Косидор.
ЖЕЛЯЗНА	Ірена Хшановська.
СЕКВЕСТРАТОР	Януш Тіссон.

Режисер ЗБІГНЕВ ХШАНОВСЬКИЙ,
дипломант театрального інституту ім. Щукіна при Москов-
ському академічному театрі ім. Вахтангова.

Художник ЛЮБАРТ ЛЕЩИНСЬКИЙ.

Л26

БГ 06783. ЛПТ. З. 603—200. 15-IV-66 р.

001017 *

Львівський державний театр
ордена Трудового Червоного Прапора
український драматичний театр ім. М. Заньковецького

на _____
(дата спектаклю)

- 7. IX. 1969

127

30

Партер 2 ряд

Місце 12

2 рубля

ПРАВА СТОРОНА

Ціна . . . . . крб. . . . . коп.

128

Вхід до залу після 3-го дзвінка заборонений.
Дітям до 16 років відвідування вечірніх вистав
заборонено.

Р.

129

Поч. 67

Львівський державний
ордена Трудового Червоного Прапора
український драматичний театр ім. М. Заньковецької

на 8. IX. 1969
(дата спектаклю)

Партер 8 ряд

Місце 28

ПРАВА СТОРОНА

Ціна **2** рубля . . . . . коп.

001018

130

Вхід до залу після 3-го дзвінка заборонений.
Дітям до 16 років відвідування вечірніх вистав.
заборонено.

131

ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ
УЧИТЕЛЯ

(штамп спортивної споруди)

(трибуна, секція і т. д.)

И

Зорова Ірина

КВИТКОВА
КНИЖКА

№ 071355

Ряд 1 місце 11

Ціна **70** коп.

Обов'язково зберігати до кінця відвідування

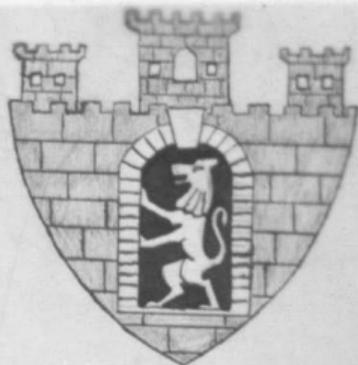
КОНТ

Wanda 1964

132

26/x good. 16 ea

XXV

Zaproszenie.

Dyrekcja szkoły i komitet organizacyjny zaprasza Szanownego Towarzysza na wieczór uroczysty, poświęcony 25-leciu Szkoły Średniej Nr. 24 im. Hanny Hasilewskiej, który odbędzie się 20 grudnia 1969 r. o godzinie 18.⁰⁰

Dyrekcja szkoły
i Komitet organizacyjny.

133-134

Program uroczystości:

135

I Wiecior uroczysty - 20 / XII 1969 r. godz 18⁰⁰

1. Apel (drzwonek)

2. Referat dyrektora o historii szkoły

3. Lekcja wychowawcza

4. Gwiazd antyestetyczna

II Bankiet - 21 XII 1969 r. godz 18⁰⁰

136

Jan

Kolego!

137

O ile masz chęć zabrać się z nami,
prosimy o uiszczenie 5 zł w gotówce
(od 1 osoby) na ręce wanczytelki
Zaprawdzkiej R. J. do 13-go grudnia 1969 r.
Biuro przyjmuje się codziennie
od 9⁰⁰ do 16⁰⁰

Komitet organizacyjny

138

139

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗАПРОШЕННЯ

Львівська бібліотека іноземної літератури
вул. Мулярська, 2а, тел. 208-31.

140

Зовсім недалеко знаходиться Варшава від Львова, і справа тут не тільки в кілометрах. Коли буваємо один у одного, то відчуваємо себе як вдома — такі душевні, такі привітні наші зустрічі.

Леон КРУЧКОВСЬКИЙ.

ШАНОВНИЙ ТОВАРИШУ!

Кафедра слов'янської філології Львівського ордену Леніна держуніверситету ім. І. Франка, Бібліотека іноземної літератури м. Львова та Польський народний театр запрошують Вас на урочистий вечір, присвячений 70-річчю від дня народження видатного польського драматурга, прозаїка **Леона КРУЧКОВСЬКОГО**, під гаслом:

Ми приносимо до нев'янучого квітника його пам'яті наші суцвіття шани з радянського саду.

Вечір відбудеться 12 грудня 1970 року, о 19 год., в приміщенні Будинку вчителя (вул. Коперніка, 42).

ЛАСКАВО ПРОСИМО!

У ПРОГРАМІ ВЕЧОРА:

1. Вступне слово.
2. Доповідь: «Драматургія високого громадянського пафосу»
— виголосить викл. І. ГРИНІВ.
3. Повідомлення: «Леон Кручковський і Львів»
— зробить І. ЛОЗИНСЬКИЙ.

ХУДОЖНЯ ЧАСТИНА:

Уривок з драми Л. Кручковського «Німці» у виконанні учасників Польського народного театру у Львові.

Художнє читання прози Л. Кручковського студентами слов'янської філології Держуніверситету ім. І. Франка.

КНИЖКОВА ВИСТАВКА:

«Леон КРУЧКОВСЬКИЙ —
письменник, громадський діяч».

РЕКОМЕНДУЄМО ПРОЧИТАТИ НА ТЕМУ ВЕЧОРА
ТАКУ ЛІТЕРАТУРУ:

1. Леон Кручковський. Кордіан і хам. Львів, Кн.-журн. вид., 1955, 243 с.
2. Леон Кручковський. Павині пера. К., Держліт-видав УРСР, 1955, 228 с.
3. Леон Кручковський. Перший день свободи. «Все-світ», 1960, № 6.
4. Леон Кручковский. Избранное. М., 1955.
5. Зарва О. Леон Кручковський. В кн. «Сучасні польські письменники». К., ДВХЛ, 1960, с. 156—192.
6. Грика І. Біля джерел антифашистської тематики Кручковського-драматурга. Вісник Львівського університету. Сер. філолог., 1966, вид. 4, с. 19—23.
7. Лозинський І. Вірний народові. «Літературна Україна», від 2 липня 1965.

143-144

Ms. R. Jastrowski

145-146

R. R. Zastrowski
6/1 1966.

147-148

Ro. ksa. Karol Jastrzębski

* 1882 + 6/5 1966

149-150

Sognat ks. R. Jastrzebski

9/3 1966

Ozrechi o katedrze

151-152

Soğnet Is. R. Jastrebkijs

9/5 1966

Kapanis Is. 2. Jastrebkijs

is katedra

153-154

Sognob ko. R. Gostrogshing

9/1 1966.

na amutam Janowhim

155-156

Soğut. ls. R. Jastrebkiyo

9/1 1866

On Amudary Janshim

157-158

Signet to Randa Justrelshige

9/2 1966

159-160

Sognat ks. R. Jastrzebskiego

9/I 1966 ośmian Janowski

od kwij.

ks. Miroski z Podwójnych (po wyłączeniu)

ks. Gwaryn z Krowca, ks. kan. Z. Chładowski

ks. Chładowski z Winnicy

161-162

Pogod-ko. H. Jastrzebski

9/II 1966

na ~~amuntanu~~ Janowski

na piromyza plani dwaj księca gr. - katol.

(z systemu)

163-164

Logset to R. Janssens

9/2 1966

on Amstelveen Janssens

165-166

Signat. dr. R. Jastrzebskiego

9/1 1966

(na życzenie Jastrzebskiego)

167-168

Lognot-ko. R. Jastrzebskiego

9/II 1966

na cmentarzu Janowskim

169-170

Signed to: Bonds for the purpose

9/11 1966.

Wielkiy przedruk

historiograficzny

Wilno 1977

(inicyjatywa i wydanie w Wilnie)

Wielkiy przedruk emigracji w
 Litwie i w oryginalu: niemiecki i polski
 wydanie przez Wydawnictwo

Kapłan (K.) stanąwszy u stopni ołtarza czyni znak krzyża i odmawia na przemian z ministrantami lub wiernymi (W.).

In nomine Patris ✠ et Filii, et Spiritus Sancti.
Amen.

K. Introibo ad altare Dei.

W. Ad Deum, qui lactificat iuventutem meam.

K. Adiutorium nostrum in nomine Domini.

W. Qui fecit caelum et terram.

K. Confiteor Deo omnipotenti...

W. Misereatur tui omnipotens Deus, * et, dimissis peccatis tuis, * perducatur te ad vitam aeternam.

K. Amen.

Confiteor Deo omnipotenti, * beatę Marię semper Virgini, * beato Michaeli Archangelo, * beato Ioanni Baptistę, * sanctis Apostolis Petro et Paulo, * omnibus Sanctis, et tibi, pater: * quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere: * mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. * Ideo precor beatam Mariam semper

175
OBRZĘDY WSTĘPNE

MODLITWY U STOPNI OLTARZA

W imię Ojca ✠ i Syna, i Ducha Świętego. Amen.

K. Przystąpię do ołtarza Bożego.

W. Do Boga, który jest weselem moim od młodości.

K. Wspomożenie nasze w imieniu Pana.

W. Który stworzył niebo i ziemię.

K. Spowiadam się...

W. Niech się zmiłuje nad tobą wszechmogący Bóg, * a odpuściwszy ci grzechy, * doprowadzi cię do życia wiecznego.

K. Amen.

S powiadam się Bogu wszechmogącemu, * Najświętszej Maryi, zawsze Dziewicy, * świętemu Michałowi Archaniołowi, * świętemu Janowi Chrzcicielowi, * świętym Apostołom Piotrowi i Pawłowi, * wszystkim Świętym * i tobie, ojcze, * że bardzo zgrzeszyłem myślą, mową i uczynkiem: * moja wina, * moja wina, * moja bardzo wielka

Virginem, * beatum Michaellem Archangelum, *
beatum Ioannem Baptistam, * sanctos Apostolos
Petrum et Paulum, * omnes Sanctos et te, pater, *
orare pro me ad Dominum, Deum nostrum.

K. Misereatur vestri omnipotens Deus, et, di-
missis peccatis vestris, perducatur vos ad vitam
aeternam.

W. Amen.

K. Indulgentiam, ✠ absolutionem et remissio-
nem peccatorum nostrorum tribuat nobis
omnipotens et misericors Dominus.

W. Amen.

K. Deus, tu conversus vivificabis nos.

W. Et plebs tua laetabitur in te.

K. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

W. Et salutare tuum da nobis.

K. Domine, exaudi orationem meam.

W. Et clamor meus ad te veniat.

K. Dominus vobiscum.

W. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

wina. * Przeto błagam Najświętszą Maryję,
zawsze Dziewicę, * świętego Michała Archani-
niola, * świętego Jana Chrzciciela, * świę-
tych Apostołów Piotra i Pawła, * wszystkich
Świętych * i ciebie, ojcze, * o modlitwę za
mnie * do Pana, Boga naszego.

K. Niech się zmiłuje nad wami wszechmo-
gący Bóg, a odpuściwszy wam grzechy,
doprowadzi was do życia wiecznego.
W. Amen.

K. Przebaczenia, ✠ odpuszczenia i darowa-
nia grzechów niech nam udzieli wszech-
mogący i miłosierny Pan.
W. Amen.

K. Zwróć się ku nam, Boże, i ożyw nas.
W. A lud Twój rozraduje się w Tobie.

K. Okaż nam, Panie, miłosierdzie swoje.
W. I daj nam swoje zbawienie.

K. Panie, wysłuchaj modlitwę moją.
W. A wołanie moje niech do Ciebie przyj-
dzie.

K. Pan z wami.
W. I z duchem twoim.

MÓDLMY SIĘ.

Kapłan przystępując do ołtarza, mówi:

A ufer a nobis, quaesumus, Domine, iniquitates nostras: ut ad Sancta sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Christum, Dominum nostrum. Amen.

Kapłan całując ołtarz, w którym są zamurowane relikwie Świętych, mówi:

O ramus te, Domine, per merita Sanctorum tuorum, quorum reliquiae hic sunt, et omnium Sanctorum: ut indulgere digneris omnia peccata mea. Amen.

Gdy kapłan udaje się do ołtarza, chór albo wierni śpiewają lub recytują antyfonę na wejście.

Kapłan mówi na przemian z wiernymi:

K. Kyrie, eleison.

W. Kyrie, eleison.

K. Kyrie, eleison.

W. Christe, eleison.

K. Christe, eleison.

W. Christe, eleison.

K. Kyrie, eleison.

W. Kyrie, eleison.

K. Kyrie, eleison.

ALRO IO

Z głódź nieprawości nasze, prosimy Cię, Panie, abyśmy z czystym sercem mogli przystąpić do tajemnic najświętszych. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Prosimy Cię, Panie, przez zasługi Świętych Twoich, których relikwie tutaj się znajdują, oraz wszystkich Świętych, abyś mi raczył odpuścić wszystkie grzechy moje. Amen.

ANTYFONA NA WEJŚCIE

Tekst w dzisiejszej Mszy.

KYRIE

- K. Panie, zmiłuj się nad nami.
- W. Panie, zmiłuj się nad nami.
- K. Panie, zmiłuj się nad nami.
- W. Chryste, zmiłuj się nad nami.
- K. Chryste, zmiłuj się nad nami.
- W. Chryste, zmiłuj się nad nami.
- K. Panie, zmiłuj się nad nami.
- W. Panie, zmiłuj się nad nami.
- K. Panie, zmiłuj się nad nami.

GLORIA

Kapłan rozpoczyna i razem z wiernymi mówi:

Chwała na wysokości Bogu, * a na ziemi
pokój ludziom dobrej woli. * Chwali-
my Cię. * Błogosławimy Cię. * Wielbimy
Cię. * Wysławiamy Cię. * Dzięki Ci składa-
my, bo wielka jest chwała Twoja. * Panie
Boże, * Królu nieba, * Boże, Ojcie wszech-
mogący. * Panie, Synu Jednorodzony, * Je-
zu Chryste. * Panie Boże, * Baranku Boży, *
Synu Ojca. * Który gładzisz grzechy świa-
ta, * zmiłuj się nad nami. * Który gładzisz
grzechy świata, * przyjm błaganie nasze. *
Który siedzisz po prawicy Ojca, * zmiłuj się
nad nami. * Albowiem tylko Tyś jest świę-
ty. * Tylko Tyś jest Panem. * Tylko Tyś
Najwyższy, * Jezu Chryste. * Z Duchem
Świętym * w chwale Boga Ojca. Amen.

Kapłan pozdrawia wiernych:

K. Pan z wami.

K. Dominus vobis-
cum.

W. I z duchem twoim.

W. Et cum spiritu
tuo.

MODLITWA

MÓDLMY SIĘ.

OREMUS.

Tekst w dzisiejszej Mszy.

Kapłan kończy modlitwę słowami:

K. ...per omnia saecula saeculorum.

W. Amen.

K. . . . przez wszystkie wieki wieków.

W. Amen.

LITURGIA SŁOWA

LEKCJA

Kapłan lub lektor, albo zaproszony do tego wierny czyta lekcję.

Tekst w dzisiejszej Mszy.

Po skończonym czytaniu ministrant odpowiada:

W. Deo gratias.

W. Bogu niech będą dzięki.

GRADUAL i ALLELUJA lub TRAKTUS

Tekst w dzisiejszej Mszy.

EWANGELIA

Przed odczytaniem Ewangelii kapłan lub diakon, głęboko pochylony, odmawia:

Oczyść serce i wargi moje, wszechmogący Boże, którzyś wargi proroka Izajasa oczyścił kamykiem ognistym. W łaskawym zmiłowaniu swoim racz mię tak oczy-

ścić, abym godnie zdołał głosić Twą świętą Ewangelię. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Racz pobłogosławić, Panie. Pan niech będzie w sercu moim i na wargach moich, bym godnie i należycie głosił Jego Ewangelię. Amen.

W Mszach uroczystych diakon mówi:

Racz pobłogosławić, ojcze.

Kapłan odpowiada:

Pan niech będzie w sercu twoim i na wargach twoich, abyś godnie i należycie głosił Jego Ewangelię. W imię Ojca ✱ i Syna, i Ducha Świętego. Amen.

Następnie kapłan lub diakon pozdrawia wiernych i czyta Ewangelię:

K. Pan z wami.

K. Dominus vobiscum.

W. I z duchem twoim.

W. Et cum spiritu tuo.

K. ✱ Słowa Ewangelii według świętego N.

K. ✱ Sequentia (albo: Initium) sancti Evangelii secundum N.

W. Chwała Tobie, Panie.

W. Gloria tibi, Domine.

Tekst w dzisiejszej Mszy.

Po odczytaniu Ewangelii ministrant mówi:

W. Laus tibi, Chri-
ste.

W. Chwała Tobie,
Chryste.

K. Per evangelica
dicta deleantur
nostra delicta.

K. Niech słowa Ewan-
gelii zgladzą nasze
grzechy.

CREDO

Kapłan przechodzi na środek ołtarza i odmawia z wiernymi:

Wierzę w jednego Boga. * Ojca wszech-
mogącego, * Stworzyciela nieba i zie-
mi, * wszystkich rzeczy widzialnych i niewi-
dzialnych. * I w jednego Pana, Jezusa Chry-
stusa, * Syna Bożego Jednorodzonego, * któ-
ry z Ojca jest zrodzony przed wszystkimi
wiekami. * Bóg z Boga, * światłość ze świa-
tłości, * Bóg prawdziwy z Boga prawdziwe-
go. * Zrodzony, a nie stworzony, * współ-
istotny Ojcu, * a przez Niego wszystko się
stało. * On to dla nas, ludzi * i dla naszego
zbawienia * zstąpił z nieba. * I za sprawą
Ducha Świętego przyjął ciało z Maryi Dzie-

wicy * i stał się człowiekiem. * Ukrzyżowa-
 ny również za nas, * pod Poncjuszem Piła-
 tem został umęczony i pogrzebany. * I zmar-
 twychwstał trzeciego dnia, jak oznajmia Pi-
 smo. * I wstąpił do nieba; * siedzi po pra-
 wicy Ojca. * I powtórnie przyjdzie w chwa-
 le * sądzić żywych i umarłych: * A króle-
 stwu Jego nie będzie końca. * Wierzę w Du-
 cha Świętego, Pana i Ożywiciela, * który od
 Ojca i Syna pochodzi. * Który z Ojcem
 i Synem wspólnie odbiera uwielbienie
 i chwałę. * Który mówił przez Proroków. *
 Wierzę w jeden, święty, powszechny i apo-
 stolcki Kościół. * Wyznaję jeden chrzest *
 na odpuszczenie grzechów. * I oczekuję
 wskrzeszenia umarłych. * I życia wiecznego
 w przyszłym świecie. Amen.

K. Pan z wami.

K. Dominus vobis-
cum.

W. I z duchem twoim.

W. Et cum spiritu
tuo.

MÓDLMY SIĘ.

OREMUS.

MODLITWA POWSZECHNA

W niektórych Mszach odmawia się w formie
 litanii modlitwę powszechną w rozmaitych po-
 trzebach Kościoła.

LITURGIA EUCHARYSTYCZNA

I. OFIAROWANIE

ANTYFONA NA OFIAROWANIE

Chór albo wierni wykonują antyfonę na ofiarowanie.

Tekst w dzisiejszej Mszy.

OFIAROWANIE CHLEBA I WINA

Kapłan ofiaruje na patenie hostię.

Ojcze święty, wszechmogący, wieczny Boże, przyjmij tę nieskalaną hostię, którą ja, niegodny sługa Twój, ofiaruję Tobie, Bogu mojemu, żywemu i prawdziwemu, za niezliczone grzechy, przewinienia i zaniebdania swoje i za wszystkich tu obecnych, a także za wszystkich wiernych chrześcijan, żywych i umarłych, aby mnie oraz im przyczyniła się do zbawienia wiecznego. Amen.

Kapłan wlewa do kielicha wino i kilka kropel wody.

Boże, który godność natury ludzkiej przedziwnie stworzyłeś, a jeszcze przedziwniej naprawiłeś, daj nam przez tajemnicę tej wody i wina uczestniczyć w Bóstwie Tego, który raczył stać się uczestnikiem nasze-

go człowieczeństwa, Jezus Chrystus, Twój Syn, a nasz Pan. Który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, Bóg, przez wszystkie wieki wieków. Amen.

Kapłan podnosi kielich i ofiaruje wino.

Ofiarujemy Ci, Panie, kielich zbawienia i błagamy łaskawość Twoją, aby jako woń miła wzniósł się przed oblicze Boskiego majestatu Twego za zbawienie nasze i całego świata. Amen.

Przyjmij nas, Panie, którzy stajemy przed Tobą w duchu pokory i z sercem skruszonym, a ofiara nasza tak niech się dzisiaj dokona przed obliczem Twoim, aby się podobala Tobie, Panie Boże.

Następnie kapłan wzywa Ducha Świętego i błogosławi dary ofiarne.

Przyjdź, Uświęcicielu, wszechmogący, wieczny Boże, i pobłogo ✠ sław tę ofiarę, przygotowaną Twemu świętemu imieniu.

UMYCIE RĄK

Ps 25, 6-12

Kapłan myjąc ręce, odmawia:

Umywam ręce moje na znak niewinności i obchodzę ołtarz Twój, Panie,

by jawnie ogłaszać chwałę
 i rozpowiadać wszystkie cuda Twoje.
 Miłuję, Panie, siedzibę Twego domu
 i miejsce przybytku Twej chwały.
 Nie zabieraj z grzesznymi mej duszy
 i życia mego z mężami krwawymi,
 w ręku ich zbrodnia,
 a ich prawica pełna jest przekupstwa.
 Ja zaś postępuję w niewinności mojej,
 wyzwól mię, zmiłuj się nade mną.
 Na drodze równej stoi stopa moja,
 na zgromadzeniach będę błogosławił Panu.
 Chwała Ojcu...

Chwała Ojcu opuszcza się w Mszach żałobnych.

MODLITWA DO TRÓJCY PRZENAJSW.

Kapłan wraca na środek ołtarza i pochylony mówi:

Przyjmij, Trójco Święta, tę ofiarę, którą Ci składamy na pamiątkę Męki, Zmartwychwstania i Wniebowstąpienia Jezusa Chrystusa, Pana naszego, oraz na cześć Najświętszej Maryi, zawsze Dziewicy, świętego Jana Chrzciciela, świętych Apostołów Piotra i Pawła, i tych, których relikwie tutaj się znajdują, i wszystkich Świętych: aby im przyniosła cześć, a nam zbawienie, i aby w

niebie raczyli orędownić za nami ci, których pamiątkę obchodzimy na ziemi. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

ORATE FRATRES

Kapłan zwraca się do wiernych i wzywa ich do modlitwy:

Módlcie się, bracia, aby moją i waszą ofiarę przyjął Bóg, Ojciec wszechmogący.

Wierni odpowiadają razem z ministrantami:

W. Niech Pan przyjmie ofiarę z rąk twoich * na cześć i chwałę swojego imienia, * a także na pożytek nasz * i całego Kościoła świętego.

W. Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis * ad laudem et gloriam nominis sui, * ad utilitatem quoque nostram, * totiusque Ecclesiae suae sanctae.

MODLITWA NAD DARAMI

Kapłan głośno odmawia lub śpiewa.

Tekst w dzisiejszej Mszy.

Modlitwa nad darami kończy się słowami:

K. . . . przez wszystkie wieki wieków.

K. ...per omnia saecula saeculorum.

W. Amen.

W. Amen.

II. WIELKA MODLITWA EUCHARYSTYCZNA

Rozpoczyna się najważniejsza część Mszy świętej. Kapłan intonuje uroczystą modlitwę dziękczynną, która stanowi wstęp do kanonu Mszy świętej. Krótki dialog kapłana i wiernych wzywa do zjednoczenia się z modlitwą Kościoła.

PREFACJA

K. Dominus vobiscum.	K. Pan z wami.
W. Et cum spiritu tuo.	W. I z duchem twoim.
K. Sursum corda.	K. W górę serca.
W. Habemus ad Dominum.	W. Wznosimy je do Pana.
K. Gratias agamus Domino, Deo nostro.	K. Dzięki składajmy Panu, Bogu naszemu.
W. Dignum et iustum est.	W. Godne to i sprawiedliwe.

PREFACJA O TRÓJCY PRZENAJSW.

Zaprawdę godne to i sprawiedliwe, słuszne i zbawienne, abyśmy zawsze i wszędzie Tobie składali dziękczynienie, Panie, Ojcze święty, wszechmogący, wieczny Boże. Ty z Jednorodzonym Synem Twoim i Duchem Świętym jednym jesteś Bogiem, jednym jesteś Panem; nie przez jedność tylko

jednej osoby, lecz przez to, że Trójca ma jedną naturę. W cokolwiek bowiem dzięki Twemu objawieniu wierzymy o Twojej chwale, to samo bez żadnej różnicy myślimy o Twoim Synu i o Duchu Świętym. Tak iż wyznając prawdziwe i wiekuiste Bóstwo wielbimy odrębność Osób, jedność w istocie i równość w majestacie. Majestat ten chwalą Aniołowie i Archaniołowie, Cherubini i Serafini, którzy nie przestają powtarzać codziennie, jednym głosem wołając:

SANCTUS

Święty, * Święty, * Święty Pan Bóg Zastępów! * Pełne są niebiosa i ziemia chwały Twojej. * Hosanna na wysokości. * Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie. * Hosanna na wysokości.

KANON MSZY ŚWIĘTEJ

Kapłan pochyla się głęboko, całuje ołtarz i błogosławiąc dary ofiarne rozpoczyna wielką modlitwę kapłańską: Kanon Mszy świętej.

Ciebie przeto, najmiłościwszy Ojcze, pokornie i usilnie błagamy przez Jezusa Chrystusa, Syna Twego, Pana naszego, abyś

laskawie przyjął i pobłogosławił te dary, te daniny, te święte ofiary nieskalane.

Składamy Ci je przede wszystkim za Kościół Twój święty katolicki: racz go darzyć pokojem, strzec, jednoczyć i rządzić nim na całym okręgu ziemskim wraz ze służbą Twoim, papieżem naszym N. i biskupem naszym N., jak również ze wszystkimi wiernymi stróżami wiary katolickiej i apostołskiej.

Pomnij, Panie, na sługi i służebnice Twoje N. N. i na wszystkich tu obecnych, których wiara jest Ci znana i oddanie jawne. Za nich to składamy Ci tę ofiarę chwały, i oni sami Tobie ją zanoszą za siebie oraz wszystkich swoich, w intencji odkupienia dusz swoich, w nadziei zbawienia i pomyślności, modły też swoje ślą do Ciebie, Boga wiecznego, żywego i prawdziwego.

Zjednoczeni w Świętych Obcowaniu, ze zcją wspominamy najpierw chwalebna, zawsze Dziewicę Maryję, Matkę Boga i Pana naszego, Jezusa Chrystusa; a także świętego Józefa, Oblubieńca Najświętszej Dziewicy, oraz świętych Apostołów i Mę-

czenników Twoich: Piotra i Pawła, Andrzeja, Jakuba, Jana, Tomasza, Jakuba, Filipa, Bartłomieja, Mateusza, Szymona i Tadeusza, Linusa, Kleta, Klemensa, Sykstusa, Korneliusza, Cypriana, Wawrzyńca, Chryzogona, Jana i Pawła, Kosmę i Damiana, i wszystkich Świętych Twoich. Dla ich zasług i modlitw racz nas we wszystkim otaczać swą przemożną opieką. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Kapłan wyciąga ręce nad kielichem i hostią.

Prosimy Cię przeto, Panie, abys laskawie przyjął tę ofiarę od nas, sług Twoich, jak również od całego ludu Twego, a dni nasze raczył pokojem swym napelnić, od potępienia wiecznego nas uchronić i do grona wybranych swoich zaliczyć. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Kapłan błogosławi dary ofiarne.

Racz te dary ofiarne, prosimy Cię, Boże, w całej pełni pobłogosławić, przyjmując, zatwierdzić, uduchowić i miłymi sobie uczynić, aby się nam stały Ciałem i Krwią najmilszego Syna Twego, Pana naszego, Jezusa Chrystusa.

On to w przeddzień męki wziął chleb w swoje święte i czcigodne ręce, a podniósłszy oczy w niebo ku Tobie, Bogu, Ojcu swemu wszechmogącemu, dzięki Ci składając pobłogosławił, połamał i rozdał uczniom swoim mówiąc:

**BIERZCIE I JEDZCIE Z TEGO WSZYSCY:
TO JEST BOWIEM CIAŁO MOJE.**

Kapłan podnosi Hostię, a wierni adorują w ciszy.

Podobnie po wieczerzy wziął i ten kielich wspaniały w swoje święte i czcigodne ręce, a ponownie dzięki Ci składając, pobłogosławił i podał uczniom swoim mówiąc:

**BIERZCIE I PIJCIE Z NIEGO WSZYSCY:
TO JEST BOWIEM KIELICH KRWI MOJEJ,
NOWEGO I WIECZNEGO PRZYMIERZA:
TAJEMNICA WIARY,
KTÓRA BĘDZIE WYLANA ZA WAS
I ZA WIELU
NA ODPUSZCZENIE GRZECHÓW.
ILEKROĆ TO CZYNIĆ BĘDZIECIE,
NA MOJĄ PAMIĄTKĘ CZYŃCIE.**

Kapłan podnosi Kielich, a wierni adorują w ciszy.

My przeto, Panie, służy Twoi oraz lud Twój święty, pomni na błogosławioną Mękę i Zmartwychwstanie z otchłani, jak również na chwalebne Wniebowstąpienie Chrystusa, Syna Twego, Pana naszego, składamy chwalebnemu majestatowi Twemu z otrzymanych od Ciebie darów ofiarę czystą, ofiarę świętą, ofiarę niepokalaną, Chleb święty żywota wiecznego i Kielich wiekuistego zbawienia.

Racz wejrzeć na nie miłościwym i pogodnym obliczem i z upodobaniem przyjąć, jak raczyłeś przyjąć dary sługi swego, sprawiedliwego Abla, i ofiarę Patriarchy naszego Abrahama, oraz tę, którą Ci złożył najwyższy Twój kapłan Melchizedek, ofiarę świętą, hostię niepokalaną.

Pokornie Cię błagamy, wszechmogący Boże, rozkaż, niech ręce Twego Anioła świętego zaniosą tę ofiarę na niebieski Twój ołtarz, przed oblicze Boskiego majestatu Twego, abyśmy wszyscy, gdy jako uczestnicy tej ofiary ołtarza przyjmować będziemy najświętsze Ciało i Krew Syna Twego, otrzymali z nieba pełnię błogosławieństwa i łaski. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Kapłan modli się za zmarłych:

Pomnij też, Panie, na sługi i służebnice Twoje N. N., którzy nas poprzedzili ze znamieniem wiary i śpią snem pokoju.

Im oraz wszystkim spoczywającym w Chrystusie użyucz, błagamy Cię, Panie, miejsca ochłody, światłości i pokoju. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Kapłan uderza się w piersi.

Nam również, grzesznym sługom Twoim, którzy pokładamy nadzieję w ogromie miłosierdzia Twego, racz przyznać jakąś część i wspólnotę ze świętymi Apostołami i Męczennikami Twoimi: Janem, Szczepanem, Maciejem, Barnabą, Ignacym, Aleksandrem, Marcelinem, Piotrem, Felicją, Perpetuą, Agatą, Lucją, Agnieszką, Cecylią, Anastazją i wszystkimi Świętymi Twoimi; prosimy Cię, dopuść nas do ich grona nie jako sędzia zasługi, lecz jako dawca przebaczenia. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Przez Niego, Panie, wszystkie te dobra ustawicznie stwarzasz, uświęcasz, ożywiasz, błogosławisz i nam ich udzielasz.

PER IPSUM, ET CUM IPSO, ET IN IPSO
EST TIBI DEO PATRI OMNIPOTENTI,
IN UNITATE SPIRITUS SANCTI,
OMNIS HONOR, ET GLORIA,
PER OMNIA SAECULA SAECULORUM.

W. Amen.

Przygotowanie do Komunii świętej odbywa się w trzech etapach: Modlitwa Pańska z rozwinięciem ostatniej prośby w modlitwie *Wybaw nas*, następnie łamanie chleba i modlitwa o pokój i jedność Kościoła, wreszcie modlitwy o owoce Komunii świętej.

Kapłan rozpoczyna mówiąc:

OREMUS. Praeceptis salutaribus moniti, et divina institutione formati, audemus dicere:

Wszyscy obecni mogą razem z kapłanem śpiewać lub odmawiać Modlitwę Pańską:

Pater noster, qui es in caelis: * Sanctificetur nomen tuum: * Adveniat regnum tuum: * Fiat voluntas tua, sicut in caelo, et in terra. * Panem nostrum cotidianum da nobis hodie: * Et dimitte nobis debita nostra, * sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. * Et ne nos inducas in tentationem; * sed libera nos a malo.

PRZEZ NIEGO, I Z NIM, I W NIM JEST CI
SKŁADANA, BOŻE, OJCZE WSZECHMOGA-
CY, W JEDNOŚCI DUCHA ŚWIĘTEGO,
WSZELKA CZEŚĆ I CHWAŁA.
PRZEZ WSZYSTKIE WIEKI WIEKÓW.

W. Amen.

III. KOMUNIA ŚWIĘTA

MODLITWA PAŃSKA

MÓDLMY SIĘ. Wezwani zbawiennym
nakazem i oświeceni pouczeniem Bożym
ośmielamy się mówić:

Ojcze nasz, któryś jest w niebie: *
święć się imię Twoje, * przyjdź Kró-
lestwo Twoje, * bądź wola Twoja, jako w
niebie tak i na ziemi. * Chleba naszego po-
wszedniego daj nam dzisiaj * i odpuść nam
nasze winy, * jako i my odpuszczamy na-
szym winowajcom. * I nie wódź nas na po-
kuszenie, * ale nas zbaw ode złego.

Kapłan modli się głośno dalej:

Wybaw nas, prosimy Cię, Panie, od
wszelkiego zła przeszłego, teraźniej-
szego i przyszłego, a za przyczyną Najświęt-
szej i chwalebnej, zawsze Dziewicy, Bogaro-

dzicy Maryi, świętych Apostołów Twoich Piotra i Pawła oraz Andrzeja i wszystkich Świętych, użyż nam miłościwie pokoju za dni naszych, miłosierdzie zaś Twoje niechaj nas wspomóże, abyśmy zawsze byli wolni od grzechu i bezpieczni od wszelkiego zamętu.

LAMANIE POSTACI CHLEBA

Kapłan bierze Hostię w ręce i łamie ją nad kielichem mówiąc:

Przez Pana naszego, Jezusa Chrystusa, Syna Twego, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, Bóg, przez wszystkie wieki wieków.

W. Amen.

K. Pokój Pański niech
zawsze będzie z wa-
mi.

K. Pax ✠ Domini
sit ✠ semper
vobis ✠ cum.

W. I z duchem twoim.

W. Et cum spiritu
tuo.

To sakramentalne połączenie Ciała i Krwi Pana naszego, Jezusa Chrystusa, którego mamy przyjąć, niech się nam przyczyni do życia wiecznego. Amen.

AGNUS DEI I MODLITWA O POKÓJ

Kapłan uderza się trzy razy w piersi i mówi z wiernymi:

Baranku Boży, * który gładzisz grzechy
świata, * zmiłuj się nad nami.

Baranku Boży, * który gładzisz grzechy
świata, * zmiłuj się nad nami.

Baranku Boży, * który gładzisz grzechy
świata, * obdarz nas pokojem.

W Mszach żałobnych:

Baranku Boży, * który gładzisz grzechy
świata, * daj im odpoczynek.

Baranku Boży, * który gładzisz grzechy
świata, * daj im odpoczynek.

Baranku Boży, * który gładzisz grzechy
świata, * daj im odpoczynek wieczny.

Opuszcza się bicie w piersi i modlitwę o pokój.

Panie, Jezu Chryste, któryś rzekł Aposto-
łom swoim: Pokój zostawiam wam, po-
kój mój wam daję, nie zważaj na grzechy
moje, lecz na wiarę Kościoła swego i według
woli swojej racz go darzyć pokojem i utwier-
dzać w jedności. Który żyjesz i królujesz,
Bóg, przez wszystkie wieki wieków. Amen.

PRZYGOTOWANIE DO KOMUNII

Kapłan lekko pochylony odmawia modlitwy
przed Komunią świętą.

Panie, Jezu Chryste, Synu Boga żywego, który z woli Ojca, za sprawą Ducha Świętego przez śmierć swoją dałeś życie światu, wyzwól mnie przez to najświętsze Ciało i Krew swoją od wszystkich nieprawości moich i od wszelkiego zła; spraw także, bym zawsze lgnął do przykazań Twoich i nie dozwól mi nigdy odłączyć się od Ciebie. Który z Bogiem Ojcem i Duchem Świętym żyjesz i królujesz, Bóg, na wieki wieków. Amen.

Panie, Jezu Chryste, przyjęcie Ciała Twego, które ja niegodny ośmielam się spożyć, niech mi nie wyjdzie na sąd i potępienie, ale z miłościwej dobroci Twojej niech będzie dla mnie ochroną duszy i ciała oraz skutecznym lekarstwem. Który żyjesz i królujesz z Bogiem Ojcem w jedności Ducha Świętego, Bóg, przez wszystkie wieki wieków. Amen.

KOMUNIA KAPŁAŃSKA

Kapłan przyklęka, bierze do rąk Hostię świętą i mówi:

Przyjmę chleb z nieba i wzywać będę imienia Pańskiego.

Ministrant dzwoni, gdy kapłan uderzając się w piersi trzy razy mówi:

Panie, nie jestem godzien, abyś przyszedł do mnie, ale powiedz tylko słowo, a będzie uzdrowiona dusza moja.

Ciało Pana naszego, Jezusa Chrystusa, niech strzeże duszy mojej na żywot wieczny. Amen.

Cóż oddam Panu za wszystko, co dla mnie uczynił? Przyjmę Kielich zbawienia i wzywać będę imienia Pańskiego. Z uwielbieniem wezwę Pana i będę wybawiony od moich nieprzyjaciół.

Krew Pana naszego, Jezusa Chrystusa, niech strzeże duszy mojej na żywot wieczny. Amen.

KOMUNIA WIERNYCH

Kapłan zwraca się do wiernych, okazuje małą Hostię i mówi:

Oto Baranek Boży, który gładzi grzechy świata.

Następnie wierni powtarzają trzykrotnie, uderzając się w piersi:

Panie, nie jestem godzien, * abyś przyszedł do mnie, * ale powiedz tylko słowo, * a będzie uzdrowiona dusza moja.

Podając Komunię świętą kapłan mówi:
Ciało Chrystusa.

Przyjmujący odpowiada:

Amen.

MODLITWY DZIĘKCZYNNE

Kapłan oczyszcza kielich i umywa palce, mówiąc:

C ośmy ustami spożyli, daj, Panie, czystą przyjąć duszą, a ten dar doczesny niech się nam stanie lekarstwem na wieczność.

C iało Twoje, Panie, które spożyłem, i Krew, którą przyjąłem, niech przylgnie do wnętrza mego, i spraw, by nie pozostała we mnie zmaza grzechowa; posilił mię bowiem czysty i święty Sakrament. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

ANTYFONA NA KOMUNIE

W czasie Komunii świętej odmawia się antyfonę na komunię. Jeżeli jej nie odmówiono, odczytuje kapłan.

Tekst w dzisiejszej Mszy.

MODLITWA PO KOMUNII

Kapłan pozdrawia wiernych:

K. Pan z wami.

K. Dominus vobiscum.

W. Et cum spiritu tuo.   W. I z duchem twoim.
 OREMUS.   MÓDLMY SIĘ.

Tekst w dzisiejszej Mszy.

Modlitwę po komunii kapłan kończy słowami:

K. ... per omnia saecula saeculorum. Amen.   K. ... przez wszystkie wieki wieków.
 W. Amen.   W. Amen.

Kapłan zwraca się do wiernych i mówi:

K. Dominus vobiscum.   K. Pan z wami.
 W. Et cum spiritu tuo.   W. I z duchem twoim.
 K. Ite, missa est.   K. Idźcie, ofiara spełniona.
 W. Deo gratias.   W. Bogu niech będą dzięki.

W Mszach, po których następuje procesja:

K. Benedicamus Domino.   K. Błogosławmy Panu.
 W. Deo gratias.   W. Bogu niech będą dzięki.

W Mszach żałobnych:

K. Requiescant in pace.   K. Niech odpoczywają w pokoju.
 W. Amen.   W. Amen.

Kapłan pochylony na środku ołtarza odmawia ostatnią modlitwę do Trójcy Przenajświętszej.

Trójco Przenajświętsza, przyjmij z upodobaniem hołd swego sługi i spraw, niech ta ofiara, którą ja niegodny złożyłem przed obliczem Twego majestatu, Tobie będzie miła, mnie zaś i wszystkim, za których ją ofiarowałem, niech przez miłosierdzie Twoje zjedna przebaczenie. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Kapłan całuje ołtarz i błogosławi wiernych:

Niech was błogosławi wszechmogący Bóg, Ojciec, Syn * i Duch Święty.

W. Amen.

Benedicat vos omnipotens Deus, Pater, et Filius, * et Spiritus Sanctus.

W. Amen.

REIMPRIMATUR. Poznań, dnia 13 marca 1967 r.
L. d. 1805/67 † ANTONI BARANIAK, Arcybiskup Poznański, Metropolita. (—) *Lucjan Haendschke*, Kanclerz Kurii Metropolitalnej

Dodruk 200.000 + 253 egz. Ark. druk. 1,25. Pap. druk sat. kl. V, 70 g, 70 x 100 cm. Druk ukończono w maju 1967 r.
Cena zł 5, —

Druk. Pallottinum. zam. nr 15/67, 200.253, A-12/54

205

Stan zachowania : napierśnik: brak 1-go korala i 1-go kamienia półszlachetnego

podogonie: brak 3-ch turkusów i 1-go korala

uzda : brak zakończenia ozdoby bocznej

" 4-ch turkusów

" 2-ch korali

" 1-go kamienia półszlachetnego

ND 5753/1,2,3

7/ Strzemię z blachy mosiężnej połączanej w.XVII/XVIII

Wymiary : 23,8 x 16,2

Stan zachowania: dobry ND 5754

8/ Pas polski jedwabny, trzechstronny /ormiański?/ w.XVIII.

Dł.:284,5 x 26 cm

Stan zachowania: cera pośrodku jednego z"końców", przetarcia w partiach "wciąża" pasa ND 5755.

9/ Pas polski lity manuf.Paschalis - w.XVIII - czterostronny.

Dł.:400 x 43,5 cm

Stan zachowania: silne przetarcia w partiach szlaczków. ND 5756.

10/ Pas polski lity buczacki ? w.XIX - czterostronny.

Wymiary: 343 x 36,4 cm

Stan zachowania: dobry ND 5757.

11/ Tłok pieczętny, żelazny w.XIX z napisem :BEZIRKAMT IN BRZEŻANY średnica 3 cm.

Stan zachowania: dobry ND 5758

12/ Tłok pieczętny w.XVII/XVIII Kazimierza Leona Sapiechy & Generalis

Artilleriae MDL - z herbami: Kolumna, Gedymina, Pogoń, Leliwa, Rogala, Orzeł Polski, Lis Sapiechów, Snopki Wazów - mosiężny

Wymiary: 6,3 x 5,4 /owal/. ND 5759

Dyrekcja Muzeum Narodowego w Krakowie bierze na siebie pełną odpowiedzialność za stan zachowania i bezpieczeństwo wyżej wymienionych obiektów, które wpisane zostały do Księgi Depozytów pod numerami ND 5748 do 5759.

V. DYREKTOR
MUSEUM NARODOWEGO W KRAKOWIE
(-) Ref. & Złotow. Bookstok

B

Urząd celny w *e hronie*

Rej. opłat celnych poz. *9034/2*

Rejestr przewozu poz. _____

Kwit celny

dnia *28 V* 192*7*

Pan *Stef. Giebarowicz z e hronie*

wpłacił za towary przywiezione z *Flakacji*

Cechy, numery i ilość pakunków	Waga w kilogramach		Ilość sztuk	Nazwa towaru — pozycja taryfy	Stopa celna		A g i o		Przypadające cło	
	surowa	czysta			Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
<i>1/200</i>	<i>5.802</i>			<i>rysunki techniczne</i>						
<i>550</i>				<i>fotograficzne 10/11/12</i>						
				<i>na przekształcenie przep.</i>						
				<i>dypl. lot. w e hronie</i>						
				<i>L: 4634/27</i>						
				<i>Asp. dypl. lot.</i>						
				<i>paszport</i>						

Sur str.

Patry

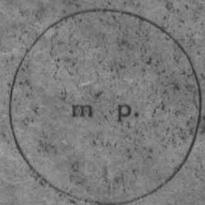
6.00

To jest słownie!

_____

_____

_____

(Druk ściśle zachowany).

Nr 10

Razem	
Łącznie cło i agio	
Należność manipulacyjna	
Opłaty wewnętrzne i inne	
Suma ogólna	

213

WDZIĘCZNA
OJCZYŻNA
OFIARODAWCOM

N^o A55017

WARSZAWA DN. 5/7 1920

MINISTERSTWO SKARBW
URZĄD POŻYCZEK PAŃSTWOWYCH, SKARBW NARODOWEGO

Tan Mieczysław Gębarowicz

OFIAROWAŁ NA SKARB NARODOWY

Rz srebrnych 6.50

Rz " 1.05 w bilonie

Rz w bilonie, miedz 16.60

Miedz " 0.10

DYREKTOR
[Signature]

SKARBNIK
[Signature]

OLCZAKA

1910

A

MINISTERSTWO SKARBÓW

WARSZAWA

Ser. A № 018734

Kraków, dnia

192 r.

30/11 215

Bank Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc.
Oddział Krakowski

Kasa przyjęła od p. ....

zł

257

słownie złotych

dwieście pięćdziesiąt siedem
jedyni

Za sprzedane

S. a. 200 725,50

à zł

à zł

à zł

Ser. A 018734

Kraków, dnia

1932

Bank Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc.
Oddział Krakowski

Kasa przyjęła od p.

zł

słownie złotych

Za sprzedane

zł 6

zł 6

zł 6

Ser. A **DE** 018733

Kraków, dnia *30 XI* 192*7* r.

Bank Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc.
Oddział Krakowski

Kasa przyjęła od p. ....

zł

46074

słownie złotych

cztery tysiące siedemset czterdzieści
74/100

Za sprzedane

Lit 100

46074 zł

à zł

à zł

Ś. p.

Jan Bołoz Antoniewicz

Doktor filozofii, b. Profesor Uniwersytetu im. Króla Jana Kazimierza we Lwowie, członek rzeczywisty Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, przewodniczący Sekcji Historii Sztuki w Towarzystwie Naukowym we Lwowie, członek Towarzystw Naukowych krajowych i zagranicznych.

urodzony dnia 13. maja 1858 r. w Skomorochach
zmarł w Bad Elster w Saksonii dnia 29. września
1922 r.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek dnia 10. października 1922 r., o godzinie 3-ciej po południu **z krypty kościoła O O Bernardynów** na cmentarz Łyczakowski, zaś **nabożeństwo żałobne** we środę dnia 11. października 1922 r. o godzinie 9-tej rano **w kościele Archikatedralnym obrz. ormiańskiego**, na które to smutne obrzędy Krewnych, Przyjaciół, Kolegów i Znajomych Zmarłego zapraszają w żalu głębokim

Dzieci i wnuczki.

Lwów, dnia 9. października 1922.

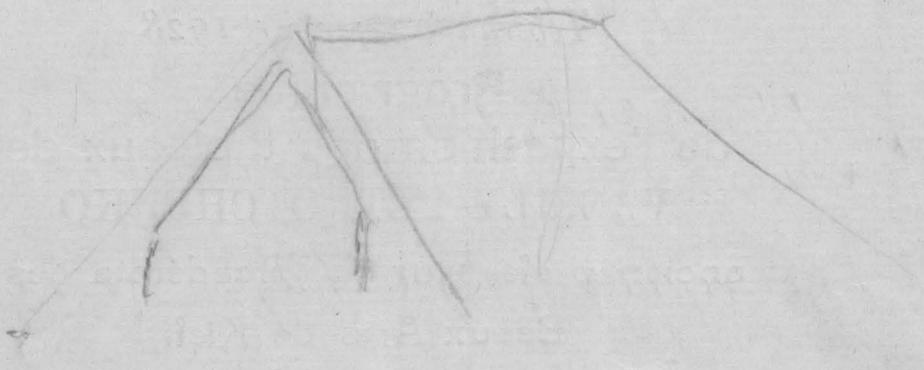

Téhéran 22 janvier 1928

Programme
de l'exposition des tableaux de
VASSILY PETROTCHENKO
ancien professeur de l'Académie des
Beaux Arts de Kieff

- 1) Portrait d'Ali Ghouli Khan Ansari ministre des Affaires Et-rangères (bistre)
- 2) Portrait de Mohammed Effat Bey, chargé d'Affaires d'Egypte (à l'huile)
- 3) Esquisse de Basilio Vadillo, ministre plénipotentiaire de Mexi-que à Moscou (bistre)
- 4) Portrait de M-me Hoffman Philip (femme de ministre pléni-potentiaire d'Amérique à Téhéran) (bistre)
- 5) Portrait de M-me Duberg (bistre)
- 6) Portrait de M-me Roerikh
- 7) Portrait de Marie Petrotchenko (sanguine)
- 8) Portrait de dame (sanguine)
- 9) Portrait de M-me O. K. (bistre)
- 10) Portrait de M. P. (à l'huile)
- 11) Portrait de peintre Roerikh
- 12) Portrait de Paul V. Serebriakov Elbourski (prof. D-r hon. causa.
- 13) Portrait de Mr. F. Y. Humphreys
- 14) Portrait de Dr. Youssoff Khan Bazorgmehr
- 15) Portrait de Mr. Djelali
- 16) Dessin (fusain)
- 17) Dessin (fusain)
- 18) chef de tribue Pendjab Indous

Dessins ethnographiques, types de Téhéran

- 19) Marchand
- 20) Marchand
- 21) Seyed (marchand)
- 22) Seyid (marchand)
- 23) Kurde
- 24) Kurde
- 25) Tabakech
- 27) Nègre
- 28) Arabe

Tableaux à l'hulle

- 29) Femmes persanes
  - 30) Toilette
  - 31) Promenade dans les montagnes
  - 32) Lalézar
  - 35) Hanoums
  - 36) Moharrem (Achoura) esquisse
  - 37) Bazar
  - 38) Bazar
  - 39) Place de bazar
  - 40) Nature morte
- } esquisses de M. P.

31. 1907

Mme. Agathe de
Lyon, 10 rue de la
Lyonne.

Mme. Agathe de
Lyon, 10 rue de la
Lyonne.

Mme. Agathe de
Lyon, 10 rue de la
Lyonne.

Mme. Agathe de
Lyon, 10 rue de la
Lyonne.

EXPOSITION DU GROUPE DE PEINTRES UKRAINIENS A PARIS
1 Mai 1934.

231

PEINTURE.

M. A N D R E E N K O. 228, rue de Vaugirard , 15-e.

1!	Jeune danseuse - huile -	2000 Frs.
2.	Portrait d'enfant - huile -	2000 -
3.	Nature morte - gouache -	300 -
4.	Nature morte,- gouache -	300 -
5.	Ucrainienne , - gouache -	250 -

M. B E L S K Y- S A V T C H E N K O. 9, av. Maurice Payret Dortial
Plessis-Robinson (Cité Jardains

6.	L'Automne, - huile -	2000 Frs.
7.	Paysage , - huile -	1200 -
8.	Paysage ,- huile -	700 -
9.	Paysage-Trianon , -huile-	700 -

V. K H M E L U K . 4, rue Lallier , 9-e

10.	Paysage (Rue des Saules à Montmartre) (huile)	1000 -
11	Paysage (Rue de Clois) -huile-	1000 -
12.	Fleurs, -huile -	700 -
13.	Fleurs gouache -	600 -
14.	Fleurs "	400 -
15.	Cosaque "	400 -
16.	Casaque "	400 -
17.	Colonel des cosaques,- gouache -	400-
18.	Hetman - gouache -	400 -
19.	Hetman Khmelnitzky, - gouache -	300 -
20!	Hetman Nalyvaïko, - gouache -	300 -

M-me K H M E L U K O V A . 189, Rue Ordener, 18-e.

21.	Fleurs , - gouache -	
22.	Fleurs, - gouache -	
23.	Paysage,- gouache -	

M. K R I T C H F V S K Y. 40! Rue Vouillé, 14-e.

24.	Nature morte,- huile -	1500 -
25.	Notre Dame de Paris en hiver, gouache	600 -
26.	Acte , - gouache -	250 -
27.	Paysage, - gouache -	150 -

L. P E R F E T Z K Y . 42, Rue Denfert- Rochereau. 5-3.

28.	La bataille, - huile -	400 -
29.	La bataille, - décor! aquarelle -	400 -
30.	Kiev , décor- aquarelle	75-
31	La maison de sotnik, aquarelle -	100 -
32.	Cosaques en patrouille , huile -	150 -
33.	Cosaque - aquarelle-	75 -
34.	Dans la steppe - aquarelle-	50 -
35.	Cosaques sur la mer , - aquarelle -	75 -

Ces prix sont diminués
de 50 %

V. P E R E B Y I N I S S E. 25, Rue de Civry, 16-e.

36. Paysage, - huile -	700 - Frs
37. Paysage " "	700 -
38. Paysage " "	700 -
39. Paysage - " "	700 -
40. Paysage - " "	700 -
41. Nature morte	1100 -

M. P O L I A K O V. 18, Rue d'Odessa, 14 -e.

42. Portrait, - huile -	450 -
43. Paysage, - huile -	350 -
44. Paysage, - huile -	300 -
45. Nu, - huile -	250 -

X X
X

GRAVURES.

M. BELSKY-SAVTCHENKO. 9, av. Maurice Payret Dortial. Plaisisis Robinson (Cité Jardains).

1. Paysage suisse, - eau-forte -	40 -
2. Paysage - " "	40 -
3. Paysage " "	40 -
4. Paysage " "	40 -
5. Paysage " "	40 -
6. 3 vues de Metz -	à 50 -
7. 2 vues de Colmar	à 25 -
8. Strasbourg	25 -
9. Paysage	25 -

M. P. O M E L T C H E N K O .

10. Paysannes - gr. sur linoleum	100 -
11. Archangel " "	50 -
12. Tête - pouchoir -	100 -
13. Pausage eau- forte -	50 -
14. Bandourist, des. à la plume -	50 -
15. detto	50 -
16. " "	50 -
17. Ex libris	30 -

--- X ---

294

RODACY!

Kiedy wiosną 1931 r. wezbrały groźną powodzią fale naszej Wilji, niszczący żywioł zalał wielkie części Wilna i podmył fundamenty prastarej świątyni, Bazyliki Wileńskiej. Woda wdarła się w podziemia Katedry naszej. Nadwą-

Katedra Wileńska podczas powodzi w r. 1931.

lone jej mury poczęły gwałtownie ryśować się, w kaplicy św. Kazimierza zapadła się posadzka. Rozległ się krzyk trwogi: Bazyliką Wileńską zagrożona!..

Mimo ciężkich nad wyraz czasów, mimo powszechnego kryzysu — trzeba było zabrać się natychmiast do ratowania naczelnej świątyni. Aby móc ją zabezpieczyć przed katastrofą należało ustalić przyczyny groźnego stanu.

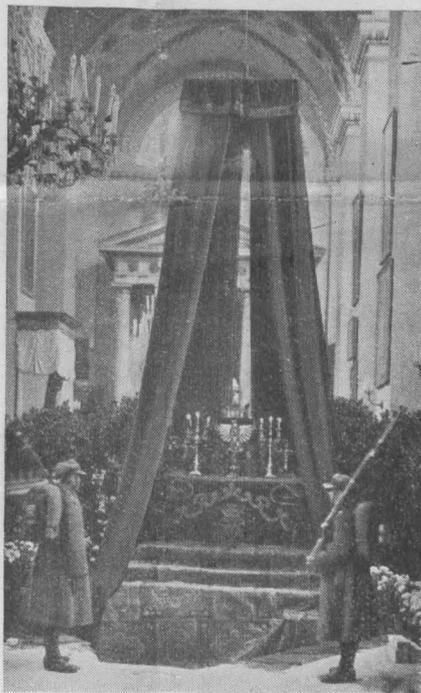
I wtedy podczas badania podziemi katedralnych natrafiono na groby królewskie. Odnaleziono wielkie relikwie narodowe: serce Władysława IV i prochy monarchów ze wspaniałej epoki Jagiellonów: króla Aleksandra, królowej Elżbiety i królowej Barbary Radziwiłłówny.

Prace nad zabezpieczeniem przed katastrofą

jeszcze długo i pochłona wielkie sumy. Zubożałe wskutek wielokrotnych klęsk wojennych i żywiołowych społeczeństwo wileńskie samo nie podoła olbrzymiemu zadaniu. — Z wołaniem o pomoc zwracamy się przeto do całej

Polski i do wszystkich rodaków poza granicami Ojczyzny. Apelujemy do ogółu obywateli, którzy tyle razy w chwilach niebezpieczeństwa umieli się zdobyć na wielką ofiarność. Groźba ruiny wisi nad naczelną warownią kultury chrześcijańskiej północnych ziem Polski.

Ratujmy Bazylikę Wileńską, jeden z najcenniejszych zabytków Wileńszczyzny, pomnik kultury polskiej na Kresach. Każdy grosz jest ważny, każdy grosz umocni pękające wciąż ściany zagrożonej świątyni.

Wejście do Krypty Królewskiej.

KOMITET WYKONAWCZY RATOWANIA BAZYLIKI:

Ks. Biskup Kazimierz Michalkiewicz — prezes. Mrgr. Janina Umiastowska — I wiceprezes. Jan Malecki — II wiceprezes. Józef Korolec — skarbnik. Ks. Adam Sawicki, ks. Antoni Cichoński, Tadeusz Łopalewski — sekretarze. Dr. Stanisław Lorentz, Wiktor Piotrowicz — członkowie Komitetu.

Wilno, listopad 1931.

Une exposition de peinture classique française du XVIIe et XVIIIe siècles.
à Rouen.

L'exposition des "Peintres de la réalité" qui eut lieu en 1934 au Musée de l'Orangerie, fut une révélation inattendue qui permit de mettre à jour les qualités de la peinture française du XVIIe s., pendant longtemps méconnues. Ces peintres surent exprimer malgré leur vie citadine toute la rudesse de la vie campagnarde et des artistes, tels que les frères Le Nain, nous apportent le vrai souffle de la terre française. Leurs toiles, ainsi que celles de G. de la Tour, si proches de la nature et de la réalité, nous frappent par leur expression chaude et leur poésie merveilleuse, deux éléments qui attirent l'imagination de l'homme moderne.

Mais, malgré notre admiration pour leurs oeuvres, le XVIIe siècle restera le siècle de Poussin, le grand siècle du classicisme, où la pensée française s'est exprimée dans toutes les domaines. N'est ce pas le siècle de Corneille, de Racine et de Descartes? La France reçut en héritage du monde antique l'esprit classique, qui comprend non seulement la doctrine de la raison, mais aussi la recherche du beau et de la poésie et, avant tout, la clarté, l'ordonnée, la mesure et l'équilibre. Grâce à cet esprit classique, qui est à la base du génie français, ces éléments empruntés parfois directement du monde antique, ne représentent pas uniquement un lest inutile, mais contribuent à la vitalité du progrès. Autrement, comment pourrait-on s'expliquer le fait, que Nicolas Poussin, venu de Normandie à Rome, suivit son propre chemin? La force de son génie, ou plutôt celle du génie français, est d'autant plus frappante, que l'époque de son arrivée à Rome fut très éloigné de l'idéal qui devait ranimer l'art français. Rome du XVIIe s. est le berceau du baroque, de ce style plein de panache et de dynamisme. Malgré cela, Poussin, plongé dans ses pensées, contemple la beauté de l'antiquité, pour arriver à comprendre Raphaël et pour découvrir sa propre voie.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

à Rome.

L'exposition des "Peintres de la réalité", qui fut l'un des
1934 au Musée de l'Orangerie, fut une révélation inattendue qui per-
mit de mettre à jour les qualités de la peinture française du XVIIe et
pendant longtemps méconnues. Ces peintres savent exprimer malgré leur
vie citadine toute la rudesse de la vie espagnole et des artistes,
tels que les frères Le Nain, nous apportent la vraie souffrance de la ter-
re française. L'une des toiles, ainsi que celles de G. de La Tour, au pro-
pos de la nature et de la réalité, nous frappent par leur expression
étendue et leur poésie merveilleuses, deux éléments qui étaient l'ins-
piration de l'homme moderne.

Mais, malgré notre admiration pour leurs œuvres, le XVIIe siècle
restera le siècle de Poussin, le grand siècle du classicisme, on la
pensée française a été examinée dans toutes les domaines. N'est-ce
pas le siècle de Corneille, de Racine et de Molière? La France regu
en héritage du monde antique l'esprit classique, qui comprend non seu-
lement la doctrine de la raison, mais aussi la recherche du beau et
de la poésie et, avant tout, la clarté, l'ordonnance, la mesure et l'é-
quilibre. Grâce à cet esprit classique, qui est à la base du génie
français, ces éléments spirituels parlent directement au monde antique
ne représentent pas uniquement un art inutile, mais contribuent à la
vitalité propre, autrement, comment pourrait-on s'expliquer le
fait, que Nicolas Poussin, venu de Normandie à Rome, suivit son pro-
pre chemin? La force de son génie, en résumé celle du génie français
est d'autant plus française, que l'époque de son arrivée à Rome fut
très éloignée de l'idéal qui devait régner l'art français. Rome du
XVIIe est le berceau du baroque, de ce style plein de dynamisme et de
dramatisme. Malgré cela, Poussin, plongé dans ses pensées, conteste la
la beauté de l'antiquité, pour arriver à comprendre Raphaël et pour
découvrir sa propre voie.

Si l'on complète l'étude de ce siècle et de sa peinture par quelques traités théoriques, on sera étonné de voir à quel point l'art de cette époque est jeune, frais et même moderne. A côté des éléments ~~XXX~~ artistiques, l'ambiance, l'influence que Poussin, le seul artiste de génie de son temps, exercée sur ses contemporains, la conscience de son travail, le réveil des personnalités semblables à la sienne /Lesueur/, le fait d'avoir tracé une nouvelle voie à toute une génération de peintres, une critique consciente, une théorie d'art, les luttes contre l'académisme, la victoire d'une grande idée, que les imitateurs dégénèrent par la suite, tous ces éléments ne constituent-ils pas un trait d'union entre la peinture française moderne et l'époque du classicisme du XVIIes. Ne sauraient ils pas passionner le moderniste le plus acharné? Surtout si l'on se rappelle la parenté entre l'art de Cézanne et celui de Poussin, Cézanne qui, comme il le disait lui même, voulait connaître la nature à travers la peinture de Poussin.

Plan de l'exposition. Les oeuvres de Poussin doivent occuper, évidemment la place centrale, et le choix de toiles doit donner le vrai visage de l'artiste. Ici, le sujet de ses tableaux joue un rôle aussi important que les éléments formels. A côté de Poussin, qui domine, il faut souligner la peinture de Lesueur, chez qui on remarquera un charme exquis à côté de son esprit classique sérieux. On les entourera du groupe d'artistes, qui luttaient pour la victoire de la grande idée, souvent même avec leur plume, tel A. Dufresnoy par exemple.

Laurent de La Hire, grave et digne, puis toute l'école de Poussin: Jacques Stella, Hilaire Pader, Le Maire, Jean Mosnier, Le Tellier et avant tout Gaspere Dughet, si proche de l'art de son grand maître, sans être dépourvu d'individualité. Claude Lorrain, plus jeune que Poussin et qui ne serait pas ce qu'il ^a ~~était~~ sans son prédécesseur, est non seulement son continuateur, mais il apporte aussi des éléments nouveaux dans l'art français. Ce grand paysagiste a découvert l'atmosphère et les effets de la lumière.

A côté de Cl. Lorrain il faut assembler quelques uns de ses

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE

si l'on complète l'étude de ce siècle et de sa peinture par quelques traités théoriques, on sera étonné de voir à quel point l'art de cette époque est jeune, frais et même moderne. A côté des éléments artistiques, l'ambiance, l'influence de Poussin, le seul artiste de son temps, exercent sur ses contemporains, la conscience de son travail, le reveil des personnalités oubliées à la même époque, le fait d'avoir tracé une nouvelle voie à toute une génération de peintres une critique consciente, une théorie d'art, les luttes contre l'académisme, la victoire d'une grande idée, que les imitateurs déserteront par la suite, tous ces éléments ne constituent-ils pas un trait d'union entre la peinture française moderne et l'époque du classicisme du XVIIe s. Ne pourrait-ils pas passionner le moderniste le plus acharné? Surtout si l'on se rappelle la parenté entre l'art de Cézanne et celui de Poussin, Cézanne qui, comme il le disait lui-même, voulait connaître la nature à travers la peinture de Poussin.

Plan de l'exposition. Les œuvres de Poussin doivent occuper, évidemment la place centrale, et le choix de toiles doit donner le vrai visage de l'artiste. Ici, le sujet de ses tableaux, tous au rôle aussi important que les éléments formels, a côté de Poussin, qui domine, il faut souligner les peintures de Lesueur, chez qui on retrouvera un certain esprit d'indépendance sérieux. On les entourera du groupe d'artistes qui luttaient pour la victoire de la grande idée, souvent même avec leur plume, tel... Duboussy par exemple.

Laurent de la Hire, grave et digne, puis toute l'école de Poussin: Jacques Stella, Gilles Pader, le Maire, Jean Mosnier, Le Tellier et avant tout Gaspard Dughet, si proche de l'art de son grand maître, sans être dépourvu d'individualité. Claude Lorraine, plus jeune que Poussin et qui ne serait pas ce qu'il était sans son prédécesseur, est non seulement son continuateur, mais il apporte aussi des éléments nouveaux dans l'art français. Le grand paysagiste a découvert l'atmosphère et les effets de la lumière.

A côté de Cl. Lorraine il faut rassembler quelques uns de ses

disciples: F. Millet, Patel, Swanevelt et de ces classiques retardés, parmi lesquels, mais avec une certaine réserve, Allegrain Etienne.

Une place à part, bien que très importante, occupe Ph. de Champagne, ce portraitiste grave des hommes de son temps, chez qui on sent l'esprit du Port Royal.

Le rapport de la grande idée du classicisme à l'académisme sera représenté par Charles Lebrun, initiateur et chef de l'~~XXXXX~~ Académie, l'admirateur du génie de Poussin, rendu célèbre par ses contemporains. Il suffira d'une de ses toiles pour se rendre compte de la distance qui le sépare de la grande force créatrice.

Le merveilleux tableau de Reims, Vénus dans la Forge, de Matthieu Le Nain, ne peut pas être omis. Le peintre nous a donné une transposition mythologique de la Forge peinte par son frère Louis /actuellement au musée du Louvre/, une combinaison curieuse de la réalité avec un sujet antique. Matthieu, sans cesser d'être un réaliste ne peut pas résister aux courants de son siècle.

Voici comment se présente le XVIIes. dans toute la grandeur de ses efforts et surtout de ses idées.

Tout autre est le visage du XVIIIes. Watteau qui a puisé son inspiration à plusieurs sources, artiste par excellence français /qui fut l'initiateur du style rococo en France et dont les oeuvres portent une certaine empreinte du réalisme flamand vu par lui à travers la peinture de Rubens, ne peut pas manquer à notre exposition. Il mérite d'être appelé classique, car on ~~le~~ retrouve chez lui cette ordonnance et cet esprit qui sont à la base de la peinture de Poussin.

La réaction classique dans la peinture de l'époque de Louis XVI est tout autre: cette peinture qui n'est pas à la hauteur de Poussin ni de Watteau est, cependant très classique. L'imitation du monde antique et surtout l'âme de l'ancien Rome devient le but des peintres français, tels que Doyen, Vien et avant tout David. Les règles sévères de l'art antique s'assimilèrent au fertile terrain de la France et le goût inné de ses peintres y laissa une empreinte très nette. Il ne faut pas oublier, non plus, les toiles de Santerre, de Vernet et de Hubert Robert, qui constituent un lien entre deux époques, surtout ce dernier

1813
1814
1815
1816
1817
1818
1819
1820
1821
1822
1823
1824
1825
1826
1827
1828
1829
1830
1831
1832
1833
1834
1835
1836
1837
1838
1839
1840
1841
1842
1843
1844
1845
1846
1847
1848
1849
1850
1851
1852
1853
1854
1855
1856
1857
1858
1859
1860
1861
1862
1863
1864
1865
1866
1867
1868
1869
1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

disciplines: E. Millet, Patel, Ganneville et de ces classiques retirées,
parmi lesquels, mais avec une certaine réserve d'Allegria, l'italienne.
Une place à part, bien que très importante, occupe P. de G. m.
pagné, de portraitiste grave des hommes de son temps, chez qui on sent
l'esprit du Port Royal.

Le rapport de la grande idée du classicisme à l'académisme
sera représenté par Charles Lebrun, initiateur et chef de l'Académie des
beaux-arts, l'administrateur de génie de Bonnat, rendu célèbre par ses conseils
personnels. Il s'agit d'une de ses toiles pour se rendre compte de la di-
stance qui la sépare de la grande force créatrice.

Le merveilleux tableau de Heims, Venu dans la Forge, de Lat-
ticien le Main, ne peut pas être omis. Le peintre nous a donné une tran-
scendance mythologique de la force peinte par son frère Louis (cette
œuvre est au musée du Louvre), une composition curieuse de la réalité avec
un sujet antique. Mathieu, sans cesse d'être un réaliste ne peut pas
résister au contraste son atelier.

Voici comment se présente le XVIIe et dans toute la grandeur
de ses efforts et surtout de ses idées.

Tout autre est le visage du XVIIIe et Watteau qui a puisé son
inspiration à plusieurs sources, initié par excellence française, qui
fut l'initiateur du style rococo en France et dont les œuvres portent
une certaine empreinte du réalisme flamand vu par lui à travers la pein-
ture de Rubens, ne peut pas manquer à notre exposition. Il mérite d'être
appelé classique, car on le retrouve chez fauteur d'ordonnance et ces
esprit qui sont à la base de la peinture de Bonnat.

La réaction classique dans la peinture de l'école de Louis
XV est tout autre: cette peinture qui n'est pas à la hauteur de l'Académie
et Watteau est, cependant, très classique. L'initiation du monde
antique et surtout l'âme de l'ancien Rome devient le but des peintres
français, tels que Doyen, Vien et avant tout David. Les règles sévères
de l'art antique s'assimilent au fertile terrain de la France et le
gout inné de ses peintres y laisse une empreinte très nette. Il ne faut
pas oublier, non plus, les toiles de Sauterre, de Vernat et de Hubert
Robert, qui constituent un lien entre deux époques, surtout de dernier

qui unit l'amour des ruines antiques à la pulsation de la vie contemporaine.

Et pour finir, Prud'hon, qui d'après les paroles des frères Goncourt, portait dans sa tête le Grèce et les dieux.

Provenance des Tableaux exposés . Je me suis efforée de donner une image fidèle des tendances classiques dans la peinture française des XVIIe et XVIIIe siècles, par le choix des toiles se trouvant dans les musées français, complété, au besoin, par les richesses du Louvre, étant donné qu'elles seraient destinées pour un musée de province. Evidemment, il serait tentant de faire venir quelques chefs-d'oeuvre des collections anglaises et italiennes /Claude Lorrain!/, mais je trouve préférable de rassembler le plus grand nombre de tableaux dispersés dans le pays même, ce qui permettrait, peut-être, de retrouver des oeuvres de valeur, jusqu'à présent inconnues ou oubliées.

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

L'organisation de l'exposition. Après avoir fait des études préliminaire et élaboré le plan de l'exposition, la personne chargée de l'organisation de l'exposition fera un voyage qui aura deux buts: premièrement d'examiner sur place des tableaux, de retrouver ~~XXX~~, peut être des oeuvres oubliées ou d'identifier les noms des auteurs et ensuite, d'engager des ~~XXXXXXXX~~ pour parler avec les directeurs des musées et les propriétaires des collections privées ainsi que de fixer les détails.

Avant de départ déjà, il serait utile de prendre des renseignements auprès des sociétés ^{compagnies} d'assurances /Société Lloyd/ et de Transports /Foinet/.

Ensuite on envoie aux directeurs des musées et aux collectionnaires des lettres officielles afin de leur faire connaître le caractère, le but et la date de l'exposition. La lettre contiendra aussi la description du local et sa sécurité, la demande de prêt des tableaux. On fixera également la somme des assurances /qui dépendra du prix et de la valeur artistiques des tableaux/, le moyen de transport et d'emballage, le nom de la maison qui s'en charge, la responsabilité pour la durée de l'exposition et les conditions du

envoi.

qui voit l'essor des ruines antiques à la disposition de la vie cour-
temporelle.

Et pour finir, Prud'homme, qui d'après les paroles des frères
général, portait dans sa tête la Grèce et les dieux.
Provenance des tableaux exposés. Je ne suis effrayé de donner une
image fidèle des tendances classiques dans la peinture française de
XVII et XVIII siècles, par le choix des toiles se trouvant dans les
musées français, complète, au besoin, par les richesses du Louvre,
étant donné qu'elles seraient destinées pour un musée de province.
Évidemment, il serait tentant de faire venir quelques chefs-d'œuvre
des collections anglaises et italiennes (Cina da Lorraine), mais je
trouve préférable de rassembler le plus grand nombre de tableaux
dispersés dans le pays même, ce qui permettrait, peut-être de retro-
uver des œuvres de valeur, jusqu'ici inconnues ou oubliées.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

L'organisation de l'exposition. J'ai écrit fait des études préli-
minaires et élaboré le plan de l'exposition, la personne chargée de
l'organisation de l'exposition fera un voyage qui aura deux buts:
1° examiner sur place les tableaux, de retrouver les
études œuvres oubliées et d'identifier les noms des auteurs et en
suite d'engager des XXXXXX pour parler avec les directeurs des musées
et les propriétaires des collections privées ainsi que de fixer les
détails.

Avant le départ déjà, il serait utile de prendre des rensei-
gnements auprès des sociétés d'assurances (Société Lloyds) et de
transcrire (Notes);

Ensuite on envoie aux directeurs des musées et aux collect-
eurs des lettres officielles afin de leur faire connaître le ca-
ractère, le but et la date de l'exposition. La lettre contiendra
aussi la description du local et sa sécurité, la demande de prêt
des tableaux, on fixera également la somme des assurances (qui dépend
des du prix et de la valeur artistique des tableaux), le moyen de
transport et d'emballage, le nom de la maison qui s'en charge, la
responsabilité pour la durée de l'exposition et les conditions du

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Le propriétaire, ou la personne chargée du prêt devra assister à l'emballage qui se fera dans des caisses spéciales, les grandes toiles - une par caisse, les petites dans des caisses bien fixées, pour éviter tout endommagement possible. Le propriétaire reçoit un reçu avec la description exacte des tableaux.

Le contrat avec la compagnie d'assurances doit contenir outre la somme assurée, la définition exacte de la responsabilité de la compagnie avec la compagnie de transports, les détails concernant l'emballage, le transport et les frais.

L'organisateur de l'exposition doit assister au déballage des caisses et veiller que les tableaux soient placés dans des salles déjà préparées et protégées contre la lumière, le feu et pourvues d'installation électriques modernes. Les murs seront peints en jaune clair /Couleur de la salle italienne au musée du Louvre/, l'éclairage

La surveillance - A l'entrée du musée vente de tickets, de catalogues, de photos et de livres. Dans chaque salle un surveillant choisi parmi les fonctionnaires permanents du musée.

Un rôle important joue la publicité dans la presse quotidienne et dans les périodiques, par la radio pendant les préparatifs, et enfin les annonces de l'inauguration et les affiches. L'inauguration doit avoir un caractère solennel /un comité d'honneur, invitations etc./ Pendant l'exposition conférences, causeries.

Après la fermeture de l'exposition l'organisateur qui s'occupe de la liquidation veille sur l'emballage. La maison de transport délivre les tableaux à leurs propriétaires qui, à leur tour, rendent leurs reçus. Pour terminer, on envoie des lettres de remerciements et des catalogues; on règle tous les comptes.

Le budget. Etant donné que je ne connais pas suffisamment les conditions en France, il me serait impossible d'établir un budget exact et détaillé. Or, je me bornerai de donner des positions indispensables, en admettant que l'adaptation des salles sera exécutée aux frais du musée exposant.

le propriétaire, ou la personne chargée du prêt devra assister à l'emballage qui se fera dans des caisses spéciales, les grandes caisses - une par caisse, les petites dans des caisses bien taxées, pour éviter tout encombrement possible. Le propriétaire reçoit un reçu avec la description exacte des tableaux.

Le contrat avec la compagnie d'assurances doit contenir contre la somme assurée, la définition exacte de la responsabilité de la compagnie avec la compagnie de transport, les détails concernant l'emballage, le transport et les frais.

L'organisateur de l'exposition doit assister au déballage des caisses et veiller que les tableaux soient placés dans des salles déjà préparées et protégées contre la lumière, le feu et pourvues d'installation électriques modernes. Les murs seront peints en blanc pur / leur de la salle italienne au musée du Louvre, l'éclairage

la surveillance... A l'entrée du musée vente de tickets, de programmes, de photos et de livres. Dans chaque salle un surveillant chargé de la fonctionnaires permanents du musée.

Un rôle important joue la publicité dans la presse quotidienne et dans les périodiques, par la radio pendant les préparatifs, et enfin les annonces de l'inauguration et les affiches. L'inauguration doit avoir un caractère solennel / un comité d'honneur, invitations etc. Pendant l'exposition conférences, causeries.

Après la fermeture de l'exposition l'organisateur doit s'occuper de la liquidation veillant sur l'emballage, la maison de transport délivrer les tableaux à leurs propriétaires ou, à leur tour, rendre pour leurs recueillir. Pour terminer, on envoie des lettres de remerciements et des salutations on règle tous les comptes.

Le budget... Étant donné que je ne connais pas suffisamment les conditions en France, il me serait impossible de établir un budget exact et détaillé. Or, je pourrais de donner des positions indigestes, en quantifiant que l'admission des salles sera exécutée aux frais du musée exposant.

Ressources Subvention spéciale de la municipalité, cartes d'entrée; vente du catalogue doit couvrir les frais de leurs édition.

Dépenses. Les voyages de l'organisateur, frais de la correspondance, formulaires, l'impression des invitations, et photographies des tableaux catalogue, emballage, transport, assurances /1% de la somme assurée/, publicité, affiches, restauration event; des cadres, frais du personnel, réemballage et transport du retour.

Le catalogue joue un rôle important. Il doit contenir non seulement des renseignements mais aussi des explications et servir de souvenir de l'exposition.

En première page seront donnés les noms des membres des comités et des organisateurs. Ensuite viendra une préface qui tracera l'idée de l'exposition et les caractéristiques des artistes. Ensuite la bibliographie, le catalogue proprement dit, par ordre alphabétique. Après le nom de l'artiste, en petits caractères quelques notions biographiques et historiques, ainsi qu'une synthèse sommaire de son activité artistique, suivie de la bibliographie /changer de caractères/, le numéro du tableau et le titre /en gros caractère/;

Je donne comme exemple la description d'une toile, jusqu'à présent méconnue dans la littérature, actuellement propriété du musée Lubomirski à Lwow /Pologne/ ou je suis assistante.

Attribué à

Laurent de la Hire

No Resurrection de Lazare.

Sur les marches d'une colonnade, le Christ debout, faisant un geste de sa main droite, regarde Lazare qui rejette le linceul et essaye de se relever. Plusieurs groupes d'hommes assistent à cette scène: derrière le Christ on aperçoit deux femmes; à ses pieds, à droite, deux femmes à genoux, les bras écartés, n'osent prononcer un mot, dans leur étonnement; à gauche au premier plan une femme soutient un homme la tête et les jambes bandées, qui lève les yeux vers la femme; un peu en arrière, un vieillard.

Lazare est entouré de sept hommes, plus ou moins éloignés et plus ou moins intéressés. Devant eux un petit chien. Le fond de la

Resources Subvention spéciale de la municipalité, cartes d'entrée;
vente de catalogues doit couvrir les frais de leur édition.
Cependant les voyages de l'organisateur, frais de la correspondance,
forçait. L'expression des invitations, photographies des tables
catalogues, emballage, transport, assurances, de la somme assurée
publiques, affiches, restauration event, des cadres, frais du person-
nel, emballage et transport du matériel.
Le catalogue joue un rôle important. Il doit contenir non seulement
des renseignements mais aussi des explications et servir de souvenir
de l'exposition.

La première page seront données les noms des membres des comi-
tés et des organisateurs. Ensuite viendra une phrase qui trace l'i-
dée de l'exposition et les caractéristiques des artistes. Ensuite la
bibliographie, le catalogue proprement dit, par ordre alphabétique.
Après le nom de l'artiste, en petits caractères quelques notions bio-
graphiques et historiques, ainsi qu'une synthèse sommaire de son arti-
vité artistique, suivie de la bibliographie (changer de caractère), le
numéro du tableau et le titre en gros caractères;
Je donne comme exemple la description d'une toile, dans le
précédent exposé dans la littérature, actuellement propriété du musée
Luborski à Lwow (Pologne) ou je suis assistant.

Attribué à

Laurent de la Hire

No 1
Reproduction de la Hire

Les marches d'une colonne de la Grèce debout, faisant un geste de
sa main droite, regardé la Hire qui rejette le lanceur et essaye de se
relaxer. Plusieurs groupes d'hommes assistant à cette scène; derrière
le spectateur on aperçoit deux femmes; à ses pieds, à droite, deux femmes
à genoux, les bras levés, tiennent un mot, dans leur éton-
nement; agouche au premier plan une femme soutient un homme la tête
et les jambes bandées, qui lève les yeux vers la femme; un peu en ar-
rière, un vieillard.

La Hire est entouré de sept hommes, plus ou moins étonnés et
plus ou moins intéressés. Devant eux un petit chien, le fond de la

MUSEE NATIONAL D'ARTS ET METIERS

est occupé par des monuments à la manière antique et des buissons.

Toile H. 0.97 L. 1.26

Non signé

Collection Kühnel legué au Musée Lubomirski

Dans cette toile, attribuée par la tradition et les vieux inventaires à Nicolas Poussin, on remarque incontestablement les caractéristiques de ce peintre et notamment le genre de l'architecture qui rappelle celle des Philistins frappés par la peste, même dans les détails, surtout la disposition des groupes et l'harmonie de l'ensemble. Les personnages ressemblent beaucoup à ceux du Poussin, d'abord le Christ même, ensuite le vieillard du premier groupe qui rappelle le Martyre de St. Erasme et l'adolescent du tableau St; Jean baptisant le peuple sur les bords du Jourdain. Le réalisme exagéré des autres personnages ne permet pas d'attribuer cette toile à Poussin, bien qu'il porte des traits de la peinture française de son époque. Les couleurs et l'harmonie dans la disposition des groupes, le sujet et le caractère de la composition font penser plutôt à Laurent de La Hire, très proche de Poussin mais qui a subi aussi d'autres influences.

Bibl. Przewodnik po Muzeum im. Ksiazat Lubomirskich we Lwowie 1889, Katalog Muzeum im. Ksiazat Lubomirskich we Lwowie, Lwow 1909

Je propose d'organiser l'exposition au Musée de Rouen où les salles sont éclairées par en haut et où se trouvent plusieurs toiles qui constitueraient le noyau de l'exposition. La grande salle serait consacrée aux grands maîtres, celle à gauche aux petits maîtres et la troisième, à droite aux peintres de la réaction classique.

Salle I. Les petits maîtres

Gaspere Dughet

41 Paysage - Louvre

39 Paysage Nîmes - Musée

est occupé par des monuments de la manière antique et des basiliques.

Tolle H. O. 97. I. 1. 28

Non signé

Collection d'œuvres de l'École de la Vierge de Lublin

Dans cette toile, attribuée par la tradition et les vieux inventaires à Nicolas Poussin, on remarque incontestablement les caractéristiques de ce peintre et notamment le genre de l'architecture qui rappelle celle des Palladiens frappée par la peste, même dans les détails, surtout la disposition des groupes et l'harmonie de l'ensemble. Les personnages ressemblent beaucoup à ceux du Poussin, d'abord le Christ même, ensuite le vicillard du premier groupe qui rappelle le martyr de St. Erasme et l'adolescent du tableau St. Jean baptisant le peuple sur les bords du Jourdain. La réaction exagérée des autres personnages ne permet pas d'attribuer cette toile à Poussin. On y voit des traits de la peinture française de son époque. Les couleurs et l'harmonie dans la disposition des groupes, le sujet et le caractère de la composition font penser plutôt à Laurent de la Rivière, très proche de Poussin mais qui a subi l'influence de

1909

Bibl. Fitzwilliam de l'université de Cambridge, Londres
1889, Fitzwilliam Museum, Cambridge, Londres
1909, Fitzwilliam Museum, Cambridge, Londres

Le propos d'organiser l'exposition au Musée de l'École de la Vierge de Lublin est éclairée par en haut et on se trouvent plusieurs toiles qui constitueront le noyau de l'exposition. La grande salle sera consacrée aux grands maîtres, celle à gauche aux petites maîtres et la troisième, à droite aux peintres de la réaction classique.

Salle 1. Les petites maîtres

Galeries Duguet

41 Paysage - Louvre
39 Paysage - Musée

Vertical text on the left margin, possibly bleed-through or a list of items, including numbers and names like 'Lublin', 'Poussin', 'Christ', 'martyr', 'St. Erasme', 'St. Jean', 'Laurent de la Rivière', 'Fitzwilliam Museum', 'Cambridge', 'Londres', '1889', '1909'.

- 38 Les cascadelles de Tivoli - Coll. J. Spiridon
40 La cascade 6 Coll. J. Spiridon
- Patel Pierre
42 L'été - Rouen - Musée
43 Le Printemps - Rouen - Musée
- Pader Hilaire
44 La flagellation - Toulouse
- Monier Jean
45 Allegorie - Blois
- Millet Francisque
46 Paysage - Grenoble
47 Paysage - Avignon
- Le Tellier Jean
49 Vision de St. Bernard
- Lemaire Pierre
50 Monuments antiques de Rome - Louvre
51 Interieur d'un temple - Bordeaux
- Swanevelt
52 Paysage - Amiens
- Allegrain
53 Paysage - Dijin
- Laurent de La Hire
54 Paysage - Maisons Lafitte
55 Paysage - Maisons Lafitte
- Stella Jacques
56 Ste Anne conduisant la Vierge au temple - Rouen

II salle Grands maîtres

- Philippe de Champagne 1: Richelieu - Louvre
Le Nain Matthieu 2 Venus dans la forge de Vulcan - Reims
Lebrun Charles 3 La Bénédicité - Louvre
Lesueur Eustache 10 La chasse de Diane /Mans - Musée
11 Songe de Poliphile - Rouen
12 Le lever de l'Aurore - Nantes
- Dufresnoy 19 Le Prodige - Coll. M;Magnin - Paris
Claude Lorrain 16 Effet de matin - Grénoble
17 Port de mer à la grosse tour - Grénoble

- 17 Port de mer à la grosse tour - Grenoble
- 16 Nîmes de nuit - Grenoble
- 19 Le Prodiges - Coll. L. Spiridon - Paris
- 12 Le lever de l'aurore - Nantes
- 11 Scène de l'opéra - Rouen
- 10 La chasse de Diane - Musée
- 3 La Bénédiction - Louvre
- 2 Venus dans la forêt de Wilson - Reims
- 1 Richelieu - Louvre
- 11 salle Grande maîtres
- 56 Ste anne conduisant la Vierge au temple - Rouen
- 55 Paysage - Maison Latite
- 54 Paysage - Maison Latite
- Laurent de la Hire
- 53 Paysage - Dijon
- 52 Paysage - Rouen
- 51 Intérieur d'un temple - Bordeaux
- 50 Monuments antiques de Rome - Louvre
- Lamaire Pierre
- 49 Vision de St. Bernard
- Le Tallier Jean
- 47 Paysage - Avignon
- 46 Paysage - Grenoble
- Miller François
- 45 Mignotte - Blois
- Monier Jean
- 44 La Flagellation - Toulouse
- Padet Hilarie
- 43 La Printemps - Rouen - Musée
- 42 L'été - Rouen - Musée
- Padet Pierre
- 40 La cascade - Coll. L. Spiridon
- 38 Les cascadees de Tivoli - Coll. L. Spiridon

Duranov
 Claude Lorrain
 Lebrun Charles
 Le Nain Matthieu
 Philippe de Champagne
 Grande maîtres

30
253

- Claude Lorrain 15 Procéssion au temple d'Apollon à Délos Coll. M;C; Brumer
- 21 Paysage avec figures Musée de Rennes
- 22 La fuite en Egypte Strassbourg
- 20 Narcisse et Echo Musée d'Epinal
- Laurent de La Hire 14 Resurrection de Lazare Lwow Pologne Musée Lubomirsk
- 13 Ste Anne Rouen
- Poussin Nicolas 4 Le triomphe de Pan - Coll. Paul Jamot
- 9. La jeunesse de Bacchus - Chantilly
- 18 La mort d'Adonis - Caen - Musée
- 5 Portrait par lui même - Louvre
- 8 Paysage avec deux nymphes Chantilly
- 7 Paysage au serpent Coll; M; Magnin
- 6 Eliezer et Rebecca Louvre
- La III salle Les peintres de la réaction classique
- Vien 24 La marchande d'amours Fontainebleau
- David Louis 23 La mort de Socrate Coll. Bianchi
- Watteau A. 25 ~~XXXX~~ L'île enchantée
- Hubert Robert 26 Paysage avec ruines - Rouen
- 27 Paysage avec ruines - Rouen
- 35 Cascade de la villa Conti à Frascati - Besançon
- Prud'hon 28 Euterpe Montpellier
- 29 Venus Montpellier
- Vernet Joseph 30 Les cascates de Tivoli Orléans
- 31 Paysage Nantes
- 32 Les cascades de Tivoli Musée d'Epinal
- 36 Fêtes sur le Tibre à Rome Coll. Ernest May
- 37 Port d'Italie " " "
- Santerre 34 Portrait

Bibliographie

Lettres de Poussin, publiées avec une introduction par Pierre du Colombier 6 Paris 1929

Desjardins P. Poussin - biographie critique Paris

Magne E. Nicolas Poussin premier peintre du roi Paris 1914

G;P; Bellori Vie de Nicolas Poussin traduite par Georges Bémont Paris 1903 Traduite de Vie des peintres, sculpteurs et architectes modernes Rome 1672

J. Aynard Nicolas Poussin - Paris 1928

Grautoff O. Nicolas Poussin sein Werk u. sein Leben München 1914

P; du Colombier Poussin Paris 1931

Courthiou P. Nicolas Poussin Paris 1929

P. Jamot Etudes sur Nicolas Poussin /Gaz. des Beaux Arts 1921

Les funerailles de Phocion par Poussin au Musée du Louvre /ibi

Nouvelles études sur N. Poussin à propos de l'exposition du Pet Palasi /Gaz. des B. Paris 192

15 Procession au temple d'Apollon à Délos Coll. C. Bruner
 21 Paysage avec figures Musée de Rennes
 22 La fête en Egypte Strasbourg
 20 Narcisse et Echo Musée d'Orléans

14 Resurrection de Lazare Lwow Polono Musée Lwow
 13 Ste Anne Honan

4 La triomphe de Pan - Coll. Paul Janot
 9 La jeunesse de Bacchus - Chantilly
 18 La mort d'Adonis - Gien - Musée
 5 Portrait par lui-même - Louvre
 8 Paysage avec deux nymphes Chantilly
 7 Paysage au serpent Coll. M. Magnin
 6 Eliezer et Habbacuc Louvre

La IIIe salle les peintures de la collection classique

24 La marchande d'amour Fontainebleau Vieu
 23 La mort de Socrate Coll. Blanchi David Louis
 22 KXXI L'île enchantée Watten A.
 20 Paysage avec ruines - Honan Hubert Robert
 27 Paysage avec ruines - Honan
 25 Cascade de la villa Corni à Frascati Bassano
 28 Europe Montpeller Prud'homme
 29 Vierge Montpeller
 33 Les crochets de Tivoli G. G. Les
 31 Paysage Montpelier
 32 Les cascades de Tivoli Musée d'Orléans
 30 Fête sur le Tibre à Rome Coll. Bruner
 37 Port d'Alcibiade
 34 Portrait Sautere

Bibliographie

lettres de Pousain, publiées avec une introduction par Pierre du Colombier à Paris 1929
 Desjardins R. Pousain - biographie critique Paris
 Meunier E. Nicolas Pousain premier peintre du roi Paris 1914
 G.P. Bellori Vie de Nicolas Pousain traduite par Georges Gérard Paris
 1903 Traduite de Vie des peintres, sculpteurs et architectes modernes Rome 1872
 J. Aynard Nicolas Pousain - Paris 1928
 Grandfort O. Nicolas Pousain sein Werk u. sein Leben München 1914
 P. de Colampner Pousain Paris 1921
 Courthion P. Nicolas Pousain Paris 1929
 P. Janot Études sur Nicolas Pousain (des Beaux arts 1921)
 Les funérailles de Pousain par Pousain au Musée du Louvre / 1915
 Nouvelles études sur N. Pousain à propos de l'exposition du Palais National des Beaux Arts 1922

- Desjardins P. La méthode des classiques français Paris 1904
Ph. de Chennevières -Pointel Recherches sur la vie et les ouvrages de ~~XXX~~
quelques peintres provinciaux de l'ancienne France Paris 1847
- 1862 4 vol.
- Roger de Piles Abrégé de la vie des peintres Paris 1699
Bellies Auvray Dictionnaire général des artistes de l'Ecole française
1882 et suiv. 3 vol.
- Thieme - Becker Allgemeines Lexikon der bildenden Künste Leipzig 1907
et suiv.
- Jamot Paul La peinture en France Paris 1934
Gillet Louis La peinture au XVII et XVIII s; Paris 1913
Le trésor des musées de Province Paris 1934
La peinture en Europe au XVII s. Paris 1934
La peinture de Poussin à David Paris 1935
- Weisbach Werner Franz. Malerei des XVII J. im Rahmen von Kultur u.
Gesellschaft Berlin 1932
- Dimier L. Histoire de la peinture française Paris 1926
Merson O; La peinture française au XVII et au XVIII s. Paris 1900
Hourticq L; De Poussin à Watteau Paris 1921
Fontaine A. Les doctrines d'art en France de Poussin à Diderot Paris 19
Edmond et Jules de Goncourt L'art au XVIII s. Paris 1875
Pierre Marcel La peinture française au début du XVIII s; Paris 1906
P. Marcel Charles Le Brun Paris 1909
Michel André Histoire de l'art T. VI et VII Paris 1921 - 24
Félibien A. Entretiens sur la vie et les ouvrages des plus excellents
peintres anciens et modernes Paris 1666 - 1688 5 vol.
- Gonse L. Les chefs d'oeuvre des Musées de France Paris 1900
Catalogue de l'exposition des Peintres de la réalité en France au XVII s.
Préface de P. Jamot introduction de Charles Sterlin Paris 1934
- Schneider R. La mort d'Adonis de N. Poussin au Musée de Caen /Gaz; d. B;
A. Paris 1919
- Bouyer Raymond Claude Lorrain Paris 1905
Gilles de la Tourette Poussin Paris 1929
Jeanne Magnin L'exposition du paysage français de Poussin à Corot
Dijon 1925
- L. Demonts Deux peintres de la première moitié du XVII s.
J. Blanchard et Ch. A. Dufresnoy /G.d.B.A. 1925
- Jamot P; Essai de chronologie des oeuvres des frères Le Nain
/G.d.B.A. 1923/
- Bénézit E. Dictionnaire des Peintres Paris 1924 T. I - III.
Gazier A. Philippe et J;B. de Champagne Paris 1893
Clément de Ris Les Musées de province Vol. I - II Paris 1859-64
Catalogue de l'exposition du paysage français de Poussin à Corot
au Petit Palais Paris 1925
- Zimmermann H. Watteau Leipzig 1912
Pierre de Nolhac Mme Vigée Lebrun Paris 1912
Hubert Robert Paris 1912
- A. Forest P.P. Prud'hon Paris 1913
Saunier Ch. Louis David Paris 1904
A. Dayot Les Vernet Paris 1898

257

ÉCOLE DU LOUVRE
1938

Cours de Muséographie

I

Leçons théoriques.

*Les mercredis et les vendredis à 17 heures,
dans la salle Louis Courajod.*

1. **Mercredi 19 janvier.** — M. VITALE BLOCH.
La peinture européenne dans les Musées et les Collections aux Etats-Unis.
2. **Vendredi 21 janvier.** — M. PAUL VITRY, *Conservateur du Département des Sculptures du Moyen-Age, de la Renaissance et des Temps Modernes.*
3. **Mercredi 26 janvier.** —
L'organisation générale et le rôle social des Musées.
4. **Vendredi 28 janvier.** — M. GASTON BRIÈRE, *Conservateur du*
5. **Mercredi 2 février.** — *Musée de Versailles et des Trianons.*
6. **Vendredi 4 février**
La Collection de la Couronne de France.
Fondation et développement des Musées nationaux.
7. **Mercredi 9 février.** — M. JEAN VERRIER, *Inspecteur Général des Monuments Historiques.*
La conservation des monuments historiques, immeubles et objets d'art.
8. **Vendredi 11 février.** — M. J.-G. GOULINAT.
La technique de la peinture.
9. **Mardi 15 février.** — *(exceptionnellement)*
La restauration et la conservation des peintures.
10. **Vendredi 18 février.** — M. GABRIEL ROUCHÈS, *Conservateur du Département des Dessins et de la Chalcographie.*
11. **Mercredi 23 février.** —
Le Cabinet des dessins.
12. **Vendredi 25 février.** — M. G. BAZIN, *Conservateur adjoint au Département des Peintures.*
Les diverses conceptions des Musées en Europe et en Amérique.
13. **Mercredi 2 mars.** — M. GEORGES-HENRI RIVIÈRE, *Conservateur du Département et du Musée National des Arts et traditions Populaires.*
Les Musées d'Arts et de Traditions populaires à l'Étranger et en France. Les Musées de terroir.

14. **Vendredi 4 mars.** — M. FERNAND BENOIT, *Ancien membre de l'Ecole Française de Rome, chargé de Conférences à la Faculté d'Aix.*
Le Musée d'Arles. La présentation des vestiges d'une cité Gallo-romaine.
15. **Vendredi 11 mars.** — M. LOUIS HAUTECŒUR, *Conservateur du Musée du Luxembourg.*
L'architecture des Musées.

II

Exercices pratiques

1. **Vendredi 14 janvier à 9 h. 30.** — M. CHARLES BOREUX, *Conservateur du Département des Antiquités égyptiennes.*
Présentation d'un musée d'antiquités égyptiennes.
Les nouveaux aménagements.
Rendez-vous au Musée du Louvre, porte Égyptienne.
2. **Lundi 24 janvier à 10 heures.** — M. ALFRED MERLIN, *Membre de l'Institut, Conservateur adjoint au Département des Antiquités grecques et romaines.*
Présentation d'un musée d'antiquités grecques et romaines.
Les nouveaux aménagements.
Rendez-vous à l'École du Louvre.
3. **Lundi 31 janvier à 10 heures.** — M. PAUL VITRY, *Conservateur du Département des Sculptures du Moyen Age, de la Renaissance et des Temps Modernes.*
Présentation et entretien d'une collection de sculptures (Moyen Age et Temps Modernes).
Restauration. Manipulation.
Les nouveaux aménagements.
Rendez-vous au Musée du Louvre, porte La Trémoille.
4. **Lundi 7 février à 10 heures.** — M. GEORGES FONTAINE, *Conservateur adjoint au Département des objets d'art du Moyen Age, de la Renaissance et des Temps Modernes.*
Présentation et entretien d'une collection d'objets d'art (Moyen Age et Temps Modernes).
Rendez-vous à l'École du Louvre.
5. **Lundi 14 février à 10 heures.** — M. R. BAZIN, *Conservateur adjoint au Département des Peintures.*
Présentation et classement des collections de peintures du Musée du Louvre.
Rendez-vous à l'École du Louvre.
6. **Lundi 21 février à 10 heures.** — M. MAROGER.
La technique des Maîtres.
Rendez-vous à l'École du Louvre.
7. **Mardi 22 février à 10 heures.** — M. MAX TERRIER, *Conservateur adjoint au Musée Carnavalet.*
Un musée historique.
Rendez-vous au Musée Carnavalet, 23, rue de Sévigné.

- 8. **Samedi 26 février : 1° à 9 h. 30.** — M. J. MAROGER, *Chef des Travaux au Laboratoire du Musée du Louvre*,
La technique de la peinture à l'huile.
2° à 10 h. 30. M. J. DUPONT, *Chef des Travaux au Laboratoire du Musée du Louvre*.
L'Institut Mainini. Le Laboratoire pour l'étude scientifique de la peinture : Photographies. Rayons X. Rayons ultra-violet. *Rendez-vous à l'École du Louvre.*
- 9. **Lundi 28 février à 10 heures.** — M. PIERRE LADOUE. *Conservateur adjoint au Musée du Luxembourg*.
Un musée d'art contemporain.
Rendez-vous au Musée du Luxembourg, 19, rue de Vaugirard.
- 10. **Mercredi 2 mars à 10 heures.** — M. JULES LIEURE.
La chalcographie du Louvre.
Aperçu d'ensemble sur la technique de la gravure.
Rendez-vous à l'École du Louvre.
- 11. **Mardi 8 mars. — I, à 9 heures.** — M. STERLING, *Chargé de mission au Département des Peintures*.
Travail pratique d'établissement d'un catalogue.
II, à 10 h. 30. — Mme CHAMSON, *Archiviste-bibliothécaire du Musée du Louvre*.
Les archives et la bibliothèque du Louvre.
Rendez-vous à l'École du Louvre.
- 12. **Lundi 14 mars à 10 h. 30.** — M. G. BRIÈRE, *Conservateur du Musée de Versailles et des Trianons*.
Les Collections du Musée de Versailles ; aménagements et restaurations.
Rendez-vous : Vestibule de l'Escalier de la Reine.
14 heures : M. C. MAURICHEAU-BEAUPRÉ, *Conservateur adjoint*.
Les Palais de Trianon, décoration et mobilier.
Rendez-vous : Péristyle du Grand Trianon.
- 13. **Mardi 15 mars à 9 h. 30.** — M. J. HACKIN, *Conservateur du Musée Guimet*.
Un musée et un institut d'archéologie indienne.
Rendez-vous au Musée Guimet, 6, place d'Iéna.
- 14. **Lundi 21 mars à 14 heures.** — MM. PAUL DESCHAMPS et G. PRADEL, *Conservateur et Conservateur-adjoint du Musée des Monuments Français*.
Le Musée des Monuments français et ses annexes : Musée des Matériaux et Musée de la Fresque.
Rendez-vous : Musée des Monuments Français. Palais de Chaillot. Aile de Paris.
- 15. **Mardi 22 mars à 10 h. 30.** — M. ELIE LAMBERT, *Directeur de la Bibliothèque de l'Institut d'art et d'archéologie*.
La Bibliothèque d'art et d'archéologie de l'Université de Paris.
Organisation générale et visite.
Rendez-vous à l'Institut d'Art et d'Archéologie.

16. **Lundi 28 mars à 10 h. 30.** — M. GEORGES CONTENAU, *Conservateur du Département des Antiquités orientales.*
Présentation et entretien d'un Musée d'antiquités orientales.
Les nouveaux aménagements.
Rendez-vous au Musée du Louvre, porte Assyrienne.
17. **Mardi 29 mars à 10 h. 30.** — I. M. CHAMPION, *Directeur de l'Atelier de moulage du Musée d'Antiquités Nationales.*
Aperçu d'ensemble sur la technique du moulage et de la fonte du bronze.
Rendez-vous au Château de Saint-Germain.
- II. à 14 heures. — M. LANTIER, *Conservateur du Musée des Antiquités Nationales.*
Aménagement d'un palais historique en musée.
Rendez-vous au Château de Saint-Germain.

INSCRIPTIONS

Les inscriptions au cours de Muséographie sont reçues au Secrétariat de l'École du Louvre, 34, quai du Louvre.

Leçons théoriques

L'inscription à la série de leçons théoriques est reçue moyennant la perception d'un droit de 25 francs.

Les examens consacrés aux leçons théoriques sont passés de la façon suivante : chaque élève est admis à tirer au sort une question et, après avoir disposé du temps nécessaire pour la préparer, il fait un exposé d'environ cinq minutes sans interruption.

Exercices pratiques

Le nombre des élèves admis aux exercices pratiques est limité. En principe, ne seront admis à s'inscrire que les anciens élèves de l'École du Louvre, ayant satisfait à l'examen de muséographie théorique, ainsi que, dans la limite des places disponibles, les élèves des grandes Écoles ou Instituts pouvant être appelés à remplir les fonctions de conservateurs de musées, et les collaborateurs des musées français et étrangers.

L'inscription à cette série de leçons, qui donne lieu à la perception d'un droit de 50 francs, est accordée par le Conseil des Études de l'École du Louvre sur demande adressée à M. le Directeur des Musées Nationaux et de l'École du Louvre.

L'élève, dans sa demande, fera valoir les titres qu'il invoque à l'appui de sa requête (titres universitaires, études accomplies ou entreprises, etc.).

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW, ŁĄCZCIE SIĘ!
ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

263

UROCZYSTY
WIECZÓR
POŚWIĘCONY PAMIĘCI
ADAMA MICKIEWICZA

УРОЧИСТИЙ ВЕЧІР
ПРИСВЯЧЕНИЙ
85-ІЙ РІЧНИЦІ
З ДНЯ СМЕРТІ
АДАМА МІЦКЕВИЧА

1855—1940

Szanowny Towarzyszu!

Zapraszamy Was na uroczysty wieczór, poświęcony 85-tej rocznicy śmierci wielkiego poety polskiego

ADAMA MICKIEWICZA

który odbędzie się 25 listopada b. r. o godz. 8:30 wieczorem w sali Teatru Opery i Baletu we Lwowie.

PROGRAM:

I.

1. Aleksander Desniak (Lwów) Słowo wstępne
2. T. Boy-Żeleński (Lwów) Życie i twórczość Adama Mickiewicza
3. Prof. D. D. Błagoj (Moskwa) Przemówienie
4. Maksym Rylski (Kijów) Przemówienie

II.

1. Adam Mickiewicz: „Stępy akermzańskie“ —
rec. Wł. Krasnowiecki
  - „Do Niemna“ . . . . . „ T. Suchecka
  - „Burza“ . . . . . „ Wł. Krasnowiecki
  - „Nad wodą wielką“ „ T. Suchecka
  - „Do przyjaciół Moskali“ „ Wł. Krasnowiecki
2. Wł. Żeleński: „Te rozkwitłe, ciche drzewa“
3. St. Niewiadomski: „Pieśń“ —
odśpiewa Maksymilian Fischer
4. Adam Mickiewicz: „Farys“ — rec. W. Siemaszkowa
5. Szopen: „Moja pieśniczotka“
Moniuszko: „Zosia“
Niewiadomski: „Jakże miła dziewczyna“
odśpiewa A. Szlemińska
6. Adam Mickiewicz: „Improwizacja“ — rec. J. Kreczmar

III.

1. Adam Mickiewicz: Wyjątek z „Pana Tadeusza“
— „Ajudah“, w przekładzie Maksyma Rylskiego
rec. Wł. Bławacki
2. Adam Mickiewicz: Wyjątek z „Pana Tadeusza“, w przekładzie D. Kenigsberga, „Do xxx“ w przekładzie N. Bomzega — rec. I. Kamińska
3. Czajkowski: „Na ziemię półmrok padł“
Niewiadomski: „Połały się łyzy“
„Tylem wytrwał, tyle wycierpiałem“
odśpiewa I. Raiński
4. Adam Mickiewicz: „Trzech budrysów“
— „Czaty“, w przekładzie Aleksandra Puszkina
rec. N. Prychodko
5. Szopen: „Ballada“, „Mazurki“, wykona L. Muenzer

Komitet ku uczczeniu pamięci
Adama Mickiewicza

Шановний Товарищу!

Запрошуємо Вас на урочистий вечір, присвячений 85-ій річниці з дня смерті великого польського поета

АДАМА МІЦКЕВИЧА

Вечір відбудеться в залі Львівського театру опери та балету 25 листопада ц. р. о 8. год. 30 хвил. вечора.

ПРОГРАМА:

I.

1. Вступне слово — Олекса Десняк (Львів)
2. Життя та творчість Адама Міцкевича — проф. Т. Бой-Желеґський (Львів)
3. Виступ проф. Д. Благого (Москва)
4. Виступ М. Рильського (Київ)

II.

1. А. Міцкевич: „Степи акерманські“
читає арт. Вл. Красновецький
„До Німана“ „ „ Т. Сухецька
„Буря“ „ „ Вл. Красновецький
„Над великою водою“
читає арт. Т. Сухецька
„До російських друзів“
читає арт. Вл. Красновецький
2. Вл. Желеґський: „Ці розквітлі, тихі дерева“
3. Ст. Невадомський: „Пісня“, виконає арт. М. Фішер
4. А. Міцкевич: „Фарис“, читає арт. В. Семашкова
5. Ф. Шопен: „Моя любов“
Монюшко: „Зося“
Невадомський: „Яка це мила дівчина“
виконає арт. А. Шлемінська
6. А. Міцкевич: „Імпровізація“, читає арт. І. Кречмар

III.

1. Адам Міцкевич: Уривок з „Пана Тадеуша“
Аюдаг (перекл. М. Рильського)
читає В. Блавацький
2. Адам Міцкевич: Уривок з „Пана Тадеуша“ (перекл. Д. Кенігсберга) і „До ххх“ (перекл. Н. Бомзе)
читає І. Камінська
3. П. Чайковський: „На землю присмерк внав“
Невадомський: „Полилися слози“
„Я стільки терпів, стільки страждав“
виконає арт. І. Раїнський
4. Адам Міцкевич: „Три будриси“
„Чати“ — в перекл. О. Пушкіна
читає арт. Н. Приходько
5. Фр. Шопен: „Балада“ і „Мазурка“
виконає Л. Мюнцер

Ювілейний Комітет по відзначенні 85-ой річниці з дня смерті Адама Міцкевича

FÜRSTIN ELEONORE LUBOMIRSKA

V97

262

Програма

КОНЦЕРТОВОЇ ЧАСТІ ВЕЧОРА, присвяченого пам'яті поета-революціонера Т.Г. ШЕВЧЕНКА, що відбудеться дня 31 березня 1941 р.

I.

Піаніст РОМАН САВИЦЬКИЙ, доцент Львівської консерваторії, відіграє на фортепіані твори М. Лисенка, В.Барвінського і др.

II.

Арт.співачка Марія САГАТ-СВІРСЬКА сопран, відспіває отсі пісні до слів Т. Шевченка. :

1/ Лисенко : Садинок вишневий,

2/ Лисенко : Ой, одна я одна,

3/ Ярославенко : Як би мені мамо нашкодо.

III.

Тріо бандуристів під кер. Крїя Сінгалевича відіграє й відспіває :

1/ Пісня на смерть Т.Шевченка, соло

2/ Думи мої ....ал. Т.Шевченка,

і 3/ Ой та закувала сльва зазуленька, народна.

268

do porozumienia między Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego a Rządem Ukrainskiej SSR z dnia 9 września 1944 r. o ewakuacji obywateli Polskich z terytorium USSR i ludności Ukrainskiej z terytorium Polski.

Z upoważnienia USSR zastępca przewodniczącego "Sownarkoma" USSR i narodny Komisarz spraw zagranicznych USSR Manuilski D.Z. z jednej strony i z upoważnienia Polskiego Rządu Jedności Narodowej jego przedstawiciel vice-prezydent Krajowej Rady Narodowej S.Grabski, vice-minister Berman i vice-minister W.Wolski z drugiej strony na posiedzeniu w Kijowie 20 września 1945 r. zgodzili się na następujące:

1. Termin rejestracji obywateli polskich ewakuujących się z terytorium Ukrainskiej SSR i obywateli ukraińskich ewakuujących się z Polski przedłużyć do 31 grudnia 1945 r.

2. Przy polskim pełnomocniku do ewakuacji we Lwowie, tworzy się Komitet Obywatelski w ilości 30 mieszkańców Lwowa, przyczym skład Komitetu Obywatelskiego powinien być zatwierdzony przez przewodniczącego Wojewodzkiej Rady Delegatów Pracujących. Komitetowi Obywatelskiemu zezwala się zwoływać zebrania polskich mieszkańców Lwowa w sprawach ewakuacji.

3. Zezwolić wyżej wymienionemu Komitetowi wysyłać delegatów różnych grup mieszkańców Lwowa w ilości do 25 osob do Polski, dla wyznaczenia miejsca przesiedlenia i dla informowania ewakuujących się o warunkach życiowych w nowych miejscach.

4. Zapewnić ewakuującym się pościółki z krytych wagonów, w miarę możliwości "wiektuszki" kurcujące między Lwowem i Śląskiem.

5. Przyznać osobom narodowości polskiej, mieszkającym we Lwowie i zarejestrowanym do 31 grudnia 1945 r. na wyjazd od Polski, prawo ewakuowania się na wiosnę 1946 r. Ewakuującym się w miesiącach zimowych wieśniakom zapewnić wagony "ciepłuszki".

6. Dla ewakuujących się z okręgu Lwowa przyznaczyć albo wybudować w pobliżu barak. Dla ewakuujących się z miasta Lwowa terminowo podawać pociągi, nie dopuszczać do zgrupowywania się ewakuujących się na dworcach.

7. Zezwolić na wzajemnym przezumieniu się, polskim i ukraińskim rolnikom z pogranicznych powiatów, na dwu- i trzy-krotny przejazd granicy, dla umożliwienia przewiezienia swego mienia na wozach.

8. ewakuującym się księżom, którzy wajeżdżają do Polski ze swoją parafia, zezwolić na wywiezienie urządzenia kościelnego i przedmiotów kultu religijnego.

Dodatek do protokołu nr.1

Przy omawianiu sprawy członków polskich podziemnych organizacji Armii Krajowej, działających na terenach USSR, przewodniczący Sownarkoma Gb. H. S. Chruszczow oświadczył: Wszystkie osoby będące w Armii Krajowej które ujawnia się do 1 listopada 1945 r. przed odpowiednimi organami sowieckiej władzy i oświadcza o zaprzestaniu swojej nielegalnej działalności, nie będą prześladowani za swoją przeszłą działalność, i będą mogli swobodnie rejestrować się i wyjeżdżać do Polski. H.C. Chruszczow na te słowa ~~szczęśliwie~~ wyraził zgodę.

Dodatek do protokołu nr.2

Przewodniczący Sownarkoma H.C. Chruszczow zgodził się wydać Rządowi Polskiemu polskie narodowe pomniki, znajdujące się w mieście Lwowie a związane z historią i kulturą wyłącznie polską i jednocześnie wyraził życzenie pozostawienia w mieście Lwowie pomnika Mickiewicza, jako pisarza który cieszy się popularnością i miłością wśród narodu ukraińskiego.

Ob. Grabski w imieniu Rządu Polskiego wyraził podziękowanie Rządowi USSR za ten wielkoduszny i przyjacielski akt.

BIBLIOTEKA

274

Woj. ńskiego T-wa przyjaciół Nauk

Rkp

89

272

273

**Документи про продаж
королівських і церковних
маєтків.**

Фонд № 453 Опис № 1

Папка № _____

Од. зб. № _____

274

275

ГАЛИЦЬКЕ ГУБЕРНАТОРСТВО

м. Львів

Фонд № 146   Од. зб. № _____

Опис № _____   Папка № _____

276

Крайовий комітет
м. Львів

Фонд № 165

Од. зб. № № _____

Опис № _____

Папка № _____

278

ЦДІА УРСР

284

у Львові

Відділ Давніх Актів

282

Arthur Gandy, Editor

1965

279

ЦДІА УРСР
у м. Львові
Відділ фондів
судово-адміністративних
установ.

З. 1319

280

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІСТОРИЧНИЙ АРХІВ УРСР у м. ЛЬВОВІ

283

ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА МИТРОПОЛИЧА КОНСИСТОРІЯ

м. Львів

Фонд № 201

Кор. № . . . . .

Опис № . . . . .

Од. зб. № . . . . .

284

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Ostatnia 17

60-102 Poznań

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82